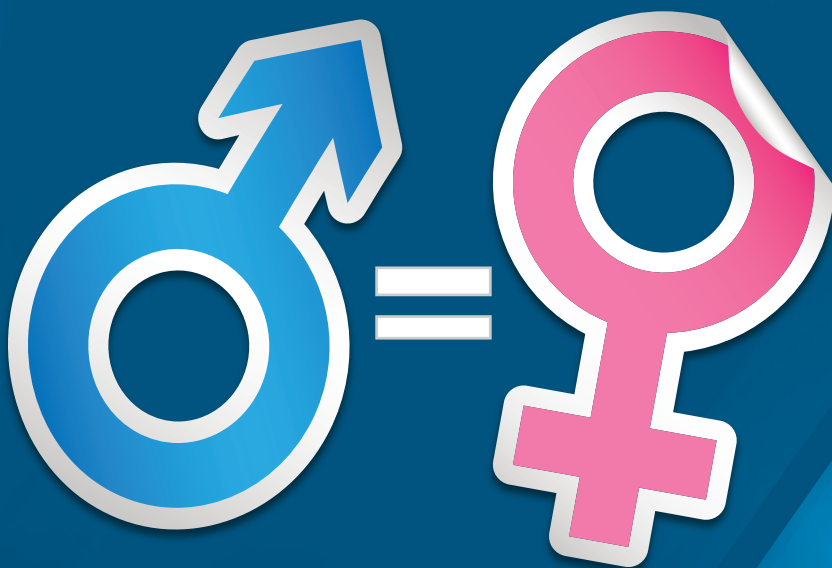
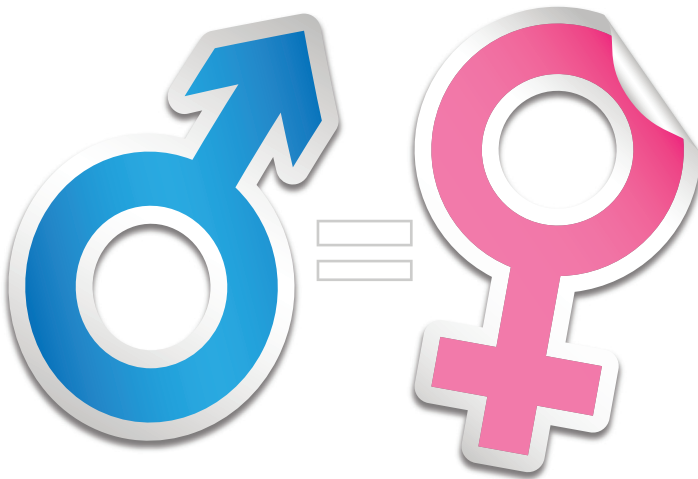

**BURRAT DHE GRATË
NË SHQIPËRI
WOMEN AND MEN
IN ALBANIA
2017**

**BURRAT DHE GRATË
NË SHQIPËRI
WOMEN AND MEN
IN ALBANIA
2017**

Burrat dhe gratë në Shqipëri
Women and Men in Albania
2017

Drejtor Botimi / Director of Publication:
Delina Ibrahimaj

Përpunimi Statistikor / Statistical processing:

Ledia Thomo
Blerina Subashi
Isida Gorçe
Rudin Hoxha
Albana Berbiu

© Copyright INSTAT 2017

Ndalohet riprodhimi i këtij botimi apo transmetimi i tij në cilëndo formë,
pa autorizimin paraprak me shkrim të mbajtësit të së drejtës së autorit.

*No part of this publication can be reproduced or transmitted in any form or by
any means without the prior written permission of the copyright holder.*

Ky botim është mbështetur financiarisht dhe teknikisht nga:

UN Women,

*Qeveria Suedeze nëpërmjet Fondit të Koherencës për Kombet e Bashkuara në
Shqipëri.*

This publication is financially and technically supported by:

UN Women,

Swedish Government through Coherence Fund to the United Nations in Albania.

Botimi:

"Burrat dhe gratë në Shqipëri, 2017"

"Women and Men in Albania, 2017"

Gjuha e librit: Shqip – Anglisht

Autori: INSTAT

INSTITUTI I STATISTIKAVE
Blv. "Zhan d'Ark", Nr.3, Tiranë / Albania
Tel: + 355 4 2222411 / 2233356
Fax: + 355 4 228300
E-mail: info@instat.gov.al
Web: www.instat.gov.al

Parathënie dhe Falenderime

Publikimi “Burra dhe Gra në Shqipëri, 2017” vjen para publikut me informacion më të plotë mbi statistikat gjinore në vendin tonë si dhe disa risi lidhur me to. Ndër këto risi, si më kryesoret mund të përmendim analizën e mirëfilltë dhe të thelluar të hendekut gjinor në paga, si edhe shtimin e numrit të treguesëve të prodhuar.

Kapitujt e përfshirë në publikimin “Burra dhe Gra në Shqipëri, 2017”, përfshijnë fusha të ndryshme të të dhënave me bazë gjinore, të mbledhura si nga anketat e zhvilluara nga INSTAT si dhe nga informacioni që disponojnë institucionet e tjera shtetërore në vend. Ky libër, do të ofrojë një panoramë me bazë gjinore mbi tregun e punës ku janë pasqyruar tregues nga Anketa e Forcave të punës dhe të dhëna administrative nga Zyra Kombëtare e Punësimit. Gjithashtu, në statistikat juridike ku përfshihen krimet do të kemi tregues nga Drejtoria e Policisë, Drejtoria e Burgjeve dhe Ministria e Drejtësisë të cilat janë përpunuar dhe vendosur në kontekstin gjinor.

Treguesit janë vetëm hapi i parë në zhvillimin e politikave më të mira për burrat dhe gratë: hapi i ardhshëm është të kuptojmë pse ndodhin dallime midis tyre dhe më pas të synojnë përmirësimin e politikave gjinore në vend.

Dallimet gjinore vihen re në arsim, në tregun e punës, si dhe në vendimmarrje, ndaj të dhënat e këtij botimi do t'u shërbejnë politikbërësve, botës akademike, shoqërisë civile dhe përdoruesve të ndryshëm, të analizojnë më gjerë kontekstin e barazisë gjinore në shoqërinë shqiptare.

Dua të falenderoj Entitetin e Kombeve të Bashkuara për Barazinë Gjinore dhe Fuqizimin e Grave (UN Women), për partneritetin afatgjatë me INSTAT për fuqizimin e statistikave sociale. Një falenderim i veçantë i dedikohet stafit të INSTAT për realizimin e këtij publikimi.

Foreword and Acknowledgements

This publication entitled “Women and Men in Albania, 2017” is launched to the general public with plenty of information on gender statistics in our country and related novelties. Among these novelties, we can mainly mention the genuine and in-depth analysis of the gender pay gap, and also the enhanced number of the indicators produced.

The chapters comprising the publication “Women and Men in Albania, 2017” include various areas of gender-based data which have been collected from several survey studies conducted by INSTAT and from the information available in other state institutions in Albania. This book will provide a gender-based overview on the labour market revealing indicators from the Labour Force Survey and administrative data from the National Employment Service. Moreover, the judicial statistics including criminal offences, will contain indicators from the State Police, Directorate of Prisons and Ministry of Justice which have been processed and placed in a gender context.

Indicators constitute the very first step to the development of better policies for women and men. The next step will be to understand the reason behind the differences between them and, thereafter, intend to improve gender policies in the country.

Gender disparities are observed in education, labour market and decision-making as well, therefore, the data from this publication shall serve to the policy-makers, academia, civil society and various users for the purposes of extensively analysing the gender equality context in the Albanian society.

I would like to express my gratitude to the United Nations Entity for Gender Equality and Empowerment of Women (UN Women) for the long-term partnership with INSTAT to strengthen social statistics. A special appreciation goes to the staff of INSTAT for the accomplishment of this publication.

Delina IBRAHIMAJ, PhD
Drejtore e Përgjithshme e INSTAT
Director General of INSTAT

Përmbajtja:

Content:

Hyrje.....	13
Introduction	13
Lista e ndryshimeve kryesore kombëtare në fushën e barazisë gjinore ndër vite (1995-2016)	15
List of the main national changes in the field of gender equality (1995-2016)	15
Popullsia.....	19
Population.....	19
Ndryshimet në popullsi	22
Changes in population	22
Dinamikat e popullsisë, burrat	23
Population dynamics, men	23
Dinamikat e popullsisë, gratë.....	23
Population dynamics, women.....	23
Piramidat e popullsisë sipas moshës	24
Population pyramids, by age	24
Raporti gjinor sipas grupmoshës	25
Sex ratio by age group	25
Popullsia sipas grupmoshës.....	25
Population by age group.....	25
Koeficienti i varësisë së të rinjve	26
Youth dependency ratio	26
Koeficienti i varësisë së të moshuarve	26
Old dependency ratio	26
Mosha mesatare e popullsisë sipas gjinisë	27
Mean age of population by sex.....	27
Të lindur gjallë sipas gjinisë.....	27
Live births by sex.....	27
Raporti gjinor në lindje	28
Sex ratio at birth	28
Raporti gjinor sipas rradhës së lindjes	28
Sex ratio by birthorder of births	28
Koeficientët specifikë të lindshmërisë sipas grupmoshës së nënës dhe Indeksi Sintetik i Fekonditetit.....	29
Age group specific fertility rate and Total Fertility Rate.....	29

Koeficientët specifikë të lindshmërisë sipas grupmoshës	30
Age group specific fertility rate	30
Koeficientët specifikë të lindshmërisë sipas gjinisë.....	30
Specific fertility rate by sex	30
Indeksi Sintetik i Fekonditetit.....	31
Total Fertility Rate	31
Lindshmëria në adoleshencë, sipas moshave	31
Adolescent birth rate by single age	31
Vdekjet sipas gjinisë	32
Deaths by sex	32
Vdekjet nën 1 vjeç sipas gjinisë.....	32
Infant deaths by sex	32
Vdekshmëria foshnjore për 1000 lindje.....	33
Infant deaths per 1000 live births	33
Vdekshmëria sipas grupmoshave dhe gjinisë.....	33
Deaths by age group and sex.....	33
Jetëgjatësia mesatare në lindje.....	33
Average life expectancy at birth	33
Martestat sipas gjinisë dhe grupmoshës	34
Marriages by sex and age group	34
Përqindja e martesave sipas grupmoshave dhe gjinisë.....	34
Percentage of marriages by age group and sex.....	34
Normat e martesave sipas grupmoshës së grave.....	35
Marriage rates by age group of women	35
Martestat e hershme për vajzat	35
Early marriages of girls.....	35
Martestat e hershme tek djemtë.....	36
Early marriages of boys.....	36
Mosha mesatare e martesës sipas gjinisë	37
Average age of marriage by sex.....	37
Martestat dhe divorcet	37
Marriages and divorces	39
Koeficienti i divorcit sipas viteve	37
Coefficient of divorce by year	35
Aborti.....	39
Abortion	39
Lindjet dhe abortet	41
Live births and abortions	41
Përqindja e aborteve të kryera sipas llojit të abortit	42
The Percentage of executed abortions according to the kind of abortion	42
Përqindja e lindjeve dhe aborteve sipas grupmoshave	43
Percentage of births and abortions by age groups, ...	43

Raporti i lindjeve dhe raporti i aborteve për grua sipas grup moshës, në (%).....	43
Births ratio and abortion ratio for women by age group, in (%)	43
Përqindja e aborteve sipas viteve dhe shkallës arsimore të gruas	44
Percentage of abortions by year and education level of woman	44
Numrin e aborteve sipas moshës së gruas	44
Abortion number by age of woman.....	44
Raporti abortit në adoleshencë sipas moshave	45
Adolescent abortion rate by age.....	45
Përqindja e aborteve sipas statusit martesor të gruas.....	45
The percentage of abortions by marital status of women.....	45
Përqindja e aborteve sipas punësimit dhe sigurimeve shëndetësore të gruas	47
The percentage of abortions by employment and health insurance of women	47
Shpeshtësia e SST-ve, HIV/AIDS-it sipas viteve dhe gjinisë	47
Incidence of SST & HIV/AIDS by years and sex	47
Arsimi	49
Education.....	49
Nxënës në shkolla sipas programit dhe gjinisë	53
Pupil in schools by programmes and sex	54
Pjesëmarrja në arsim sipas niveleve arsimore / rapoti i regjistrimit bruto	55
Participation in education by education level / gross enrolment ratio (GER).....	55
Indeksi i Barazise Gjimore (mbi GER)	56
Gender Parity Index (on GER)	56
Nxënës dhe studentë të regjistruar sipas niveleve arsimore dhe gjinisë	57
Pupils and students by education level and sex.....	57
Nxënës që mbaruan dhe u diplomuan.....	58
Pupils graduated.....	58
Studentë të diplomuar në numër dhe sipas gjinisë	58
Graduated students Number and sex distribution	58
Mësuesit në arsimin 9 vjeçar dhe të mesëm në %	59
Teachers of preuniversity education in %	59
Trupi mësimor shkencor efektiv në arsimin e lartë, sipas titujve e gradave në (%)	59
Academic Effective staff in Tertiary education by titles and grades in (%).....	59
Trupi mësimor sipas niveleve arsimore dhe titujve	60
Academic staff by level of educations and titles.....	60
Studentë të diplomuar në arsimin e lartë, sipas fushave të studimit.....	61
Students graduates on tertiary by field of study	61
Fushat sipas studenteve vajza, ...	61
Fields of study for girls students, ...	61
Fushat sipas studenteve djem, ...	62
Fields of study of boys students, ...	62

Niveli arsimor i popullsisë në (%)	63
Educational attainment of population in (%)	63
Stafi Universitar sipas gjinisë	64
University staff by sex	64
Përqindja e nxënësve dhe studentëve me aftësi të kufizuar sipas	65
niveleve arsimore dhe gjinisë	65
Percentage of pupils and students with disabilities by education level and sex	65
Përqindja e studentëve me aftësi të kufizuar sipas	
gjinisë në Universitete Publike	65
Percentage of students with disabilities by sex in Public Universities	65
Tregu i punës	67
Labour market	67
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës sipas gjinisë dhe grupmoshës	70
Labour force participation rate by sex and age group	70
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës (15-64 vjeç) (%)	70
Labor force participation rate (15-64 years) (%)	70
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, gratë	71
Labour force participation rate, women	71
Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, burrat	71
Labour force participation rate, men	71
Popullsia joaktive 15 vjeç e lart (statusi në bazë të vetëdeklarimit)	72
Inactive population 15 years old and over (status by self-declaration)	72
Arsyet e popullsisë joaktive 15 vjeç e lart	73
Reasons for economic inactivity 15 + pop	73
Shkalla e punësimit sipas gjinisë dhe grupmoshës	73
Employment rate sex and age group	73
Shkalla e punësimit (15-64 vjeç) (%)	74
Employment rate (15-64 years) (%)	74
Grat në moshë 15-64 vjeç sipas statusit të aktivitetit	74
Women aged 15-64 by activity status	74
Burrat në moshë 15-64 vjeç sipas statusit të aktivitetit	75
Men aged 15-64 by activity status	75
Punësimi 15+ sipas gjinisë dhe statusit në punësim	76
Employment 15+ by sex and status in employment	76
Të punësuar sipas sektorëve	77
Employed by sector	77
Struktura e punësimit sipas gjinisë dhe aktivitetit ekonomik në (%)	78
Employment structure by sex and economic activity in (%)	78
Punësimi sipas gjinisë dhe orëve aktuale të punës në javë	79
Employment by sex and weekly hours actually worked	79

Punësimi sipas gjinisë dhe orëve aktuale të punës në javë.....	80
Employment by sex and weekly hours actually worked	80
Shkalla e papunësisë sipas gjinisë dhe grupmoshës.....	80
Unemployment rate by sex and group.....	80
Shkalla e papunësisë(15-64 vjeç) (%)	81
Unemployment rate (15-64 years) (%)	81
Pjesëmarrja e të fëmijëve në tregun e punës.....	81
Participation of children in labor market	81
Pensione urbane në skemën e sigurimeve shoqërore	82
Urban pensions in social insurance scheme	82
Pensione rurale në skemën e sigurimeve shoqërore	83
Rural pensions in social insurance scheme	83
Kontribuesit në skemën e sigurimit vullnetar sipas gjinisë	83
Contributors to the voluntary insurance scheme by sex	83
Numri total i punë kërkesve të papunë , të regjistruar në kurse formimi profesional dhe në programe të nxitjes së punësimit	84
Total number of job-seekers unemployed, enrolled in professional training courses and programs for encouragement of employment.....	84
Punëkërkes të papunë të regjistruar në kurse formimi profesional.....	84
Job-seekers unemployed enrolled in professional training courses	84
Punëkërkes të papunë pjesëmarrës në programe të nxitjes së punësimit.....	85
Unemployed job-seekers participating in programs for encouragement of employment.....	85
Punëkërkes të papunë sipas grupmoshave dhe gjinisë në %	86
Job-seekers unemployed by age group and sex in %	86
Punëkërkes të papunë sipas nivelit arsimor dhe gjinisë në %	86
Job-seekers unemployed by level of education and sex in %	86
Hendeku gjinor i pagave	88
Gender pay gap	88
Statistikat juridike	91
Juridical statistics.....	91
Autorët sipas veprave penale dhe gjinisë.....	94
Perpetrators by penal offences and sex	94
Autorë të veprave penale shprehur për 10 mijë banorë	94
Perpetrators expressed per 10 thousand inhabitants.....	94
Të dëmtuarit sipas veprave penale dhe gjinisë	95
Rate of crime, by sex of victim.....	95
Të dëmtuarit sipas veprave penale dhe gjinisë në %.....	96
The damaged persons by crime and sex in %	96
Të dëmtuar sipas gjinisë dhe veprave penale të trafikimit dhe dhunës në familje.....	96
Damaged persons by sex and offences like trafficking and domestic violence	96

Viktima të veprës penale Vrasje me dashje sipas gjinisë	97
Victims of penal offence Intentional Homicide by sex.....	97
Gra që përjetojnë dhunë në familje sipas qarqeve.....	97
Women who experience domestic violence by prefectures.....	97
Norma e grave që denoncojnë dhunë në familje shprehur për 10 mijë banorë sipas qarqeve.....	98
The rate of women who denounce domestic violence per 10 thousand inhabitants by prefectures	98
Numri i krimeve ndaj personit dhe viktimat prej tyre sipas gjinisë	98
Number of crimes against person and victims of this crimes by sex	98
Përqindja e vrasjeve me pasojë vdekjen nga Dhuna në Familje.....	99
Percentage of murders causes by deaths from Domestic Violence	99
Të pandehur sipas gjinisë dhe dy ndarjeve kryesore moshore.....	99
Defendants by sex and agegroup.....	99
Të dënuar sipas grupmoshës dhe gjinisë	100
Convicted persons by age-group and sex	100
Të dënuar sipas gjinisë.....	100
Convicted persons by sex	100
Numri i të dënuarve me dënime alternative	101
Number of convicted persons with alternative sanctions	101
Të dënuar me burg sipas dy ndarjeve kryesore moshore dhe gjinisë.....	101
Prisoners by two broad age groups and sex	101
Të paraburgosurit sipas dy ndarjeve kryesore moshore dhe gjinisë.....	102
Detainees by two broad age groups and sex	102
Të burgosur sipas veprave penale dhe gjinisë.....	102
Prisoners by penal offences and sex.....	102
Numri i të burgosurve dhe norma e të burgosurve shprehur për 10 mijë banorë, sipas grupmoshës dhe gjinisë	103
Prisoners number and prisoner rate expressed per 10 thousand inhabitants, by age group and sex	103
Të burgosur sipas nivelit arsimor dhe gjinisë.....	103
Prisoners by level of education and sex.....	103
Të burgosurit sipas nivelit arsimor dhe gjinisë.....	104
Prisoners by level of education and sex.....	104
Personeli në burgje	104
Prison personel.....	104
Të burgosur sipas kurseve të formimit profesional në Institucionet e Ekzekutimit të Vendimit Penal.....	105
Prisoners by professional training courses in Prison.....	105
Përqindja e të burgosurve që ndjekin kurse të formimit profesional.....	105
Percentage of prisoners who attend professional training courses in prison	105

Gratë në vendim-marrje	107
Influence and power	107
a-Pjesëmarrja e gruas në vendim-marrje	107
Women in decision making.....	107
b- Vendim-marrja dhe biznesi.....	109
Influence and power	109
Përbërja e parlamentit që nga viti 1920	110
Composition of parliament since 1920	110
Shpërndarja e grave në parlament ndër vite në (%).....	111
Distribution of women in parliament by year in (%)	111
Deputetët sipas partive politike dhe gjinisë.....	111
Members of parliament by political parties and sex.....	111
Përbërja e parlamentit sipas pozicionit.....	112
Composition of parliament by position.....	112
Përbërja e komisioneve parlamentare sipas gjinisë	113
Composition of parliamentary commissions by sex.....	113
Pozicionet në sistemin e drejtësisë sipas gjinisë	114
Position in justice system by sex	114
Pjesëmarrja e gruas në misionet diplomatike	115
Participation of women in diplomatic missions	115
Kreditë e marra në bankat e nivelit të dytë të ndarë sipas gjinisë së kredimarrësit	115
Loans obtained in second level banks divided by sex, of borrower.....	115
Numri i kredive të marra dhe përqindja e kredimarrësve sipas gjinisë.....	116
Number of borrower by sex	116
Numri i punonjësve në strukturat e policisë sipas gradave dhe gjinisë	116
Number of employers in policy by grades and sex.....	116
Numri i punonjësve në forcat e armatosura sipas gjinisë.....	117
Number of employers in armed forces by sex	117
Të dhëna gjinore për kandidimin në zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore për Këshillin Bashkiak	117
Candidatures in elections to local government bodies for the Municipal Council by sex	117
Ndërmarrjet aktive sipas gjinisë së pronarit/administratorit dhe numrit të të punësuarve, në (%)	118
Active enterprises by sex of owner/administrator and number of employed, in (%).....	118
Ndërmarrjet aktive sipas gjinisë së pronarit/administratorit dhe numrit të të punësuarve, në (%)	119
Active enterprises by sex of owner/administrator and number of employed, in (%).....	119
Ndërmarrjet aktive sipas gjinisë së pronarit/administratorit dhe aktivitetit ekonomik, në (%)	119
Active enterprises by sex owner/administrator by economic activity, in (%).....	119

Ndërmarrjet aktive me pronare / administratore femër sipas qarqeve, në (%).....	120
Active enterprises with ownership / administrator woman by prefectures, in (%).....	120
Përqindja e ndërmarrjeve aktive sipas vitit dhe gjinisë	
së pronarit/administratorit.....	120
Percentage of newly enterprises by year and sex owner/administrator	120
Ndërmarrjet aktive sipas qarqeve, aktivitetit ekonomik dhe gjinisë	
së pronarit/administratorit.....	121
Active enterprises by prefectures, economic activity and sex of owner/administrator	121
Përqindja e grave administratore sipas aktivitetit ekonomik	
dhe qarqeve	121
Percentage of women of owners/administrators by economic activity and prefectures	121
Ndërmarrjet e reja sipas qarqeve dhe gjinisë	122
New enterprises by prefectures by sex	122
Shpërndarja sipas gjinisë të ndërmarrjeve të reja për çdo qark in (%)	122
Distribution by sex a new enterprises for every prefecture in (%)	122
Ndërmarrjet aktive sipas qarqeve dhe gjinisë së pronarit/administratorit	123
Active enterprises by prefectures and sex of owner/administrator	123
Shpërndarja sipas gjinisë të ndërmarrjeve aktive për çdo qark in (%)	123
Distribution by sex a active enterprises for every prefecture in (%)	123
Shpërndarja e ndërmarrjeve të reja me pronar/administrator grua	
sipas gjinisë për çdo qark, në %	124
Distribution of new enterprises with owner/administrator women by prefecture, in %.....	124
Indeksi i Pabarazisë Gjinore.....	125
Gender Inequality Index	125
Seti minimal i treguesve gjinor	129
Minimum set of gender indicators.....	129
Shtojcë: Përkufizime	139
Annex: Definitions.....	139
Hendeku Gjinor i Pagave	145
Gender Pay Gap.....	145
Përbërja gjinore e forcave të punës dhe hendeku gjinor i pagave	
sipas aktivitetit ekonomik të ndërmarrjeve.....	150
Participation by sex and gender pay gap by economic activity of enterprises	150
Përbërja gjinore e forcave të punës dhe hendeku gjinor i pagave sipas	
grup - profesioneve	151
Participation in labor force and gender pay gap by group-occupation	151
Referenca	155
Reference	155

Hyrje

“Burrat dhe Gratë në Shqipëri 2017” është një botim i cili publikohet me periodicitet vjetor nga INSTAT. Qëllimi kryesor i publikimit është të paraqesë të dhëna të ndara sipas gjinisë duke synuar që të gjitha statistikave jo vetëm duhen mbledhur, analizuar dhe prezantuar sipas gjinisë, por dhe të reflektojnë problematikat e shoqërisë për monitorimin e politikave ndër-sektoriale në kuadër të arritjes së barazisë gjinore. Programi Kombëtar i Statistikave 2017-2021 ka përfshirë statistikave gjinore pjesë të statistikave zyrtare, në mënyrë që në vazhdim këto statistika të jenë të aksesueshme për të gjithë përdoruesit e tyre. Statistikat dhe treguesit e prezantuar në këtë publikim do t'u shërbejnë politikëbërësve, botës akademike, shoqërisë civile dhe përdoruesve të ndryshëm për të analizuar në një kontekst të gjerë arritjet e barazisë gjinore.

Botimi është i konceptuar në kapituj të veçantë sipas tematikës që mbulohet. Kapitulli i parë trajton statistikave të popullsisë duke paraqitur situatën dhe trendet gjinore të popullsisë. Ky kapitull mbulon statistikave të lindjeve, të vdekjeve dhe të martesave. Kapitulli i dytë paraqet të dhëna për abortet. Më pas publikimi vazhdon me statistika gjinore të sistemit arsimor, duke analizuar pjesëmarrjen e vajzave dhe djemve në arsimin zyrtar si dhe stafet mësimdhënëse sipas niveleve që parashikohen nga sistemi zyrtar në vend për arsimin. Kapitulli i katërt përqendrohet në statistikave të punësimit duke evidentuar pjesëmarrjen në tregun e punës, punësimin, papunësinë dhe disa të dhëna administrative për punëkërkesit e papunë sipas gjinisë. Më pas botimi vijon me një analizë të treguesit të hendekut gjinor në paga duke analizuar diferencat në të ardhura midis burrave dhe grave. Kjo analizë në mënyrë më të thelluar trajtohet në fund të botimit. Kapitulli i gjashtë trajton statistikave juridike, i cili analizon veprat penale, autorët, të dënuarit dhe statistika të tjera, të ndara sipas gjinisë. Kapitulli i shtatë paraqet të dhëna për gratë në vendimarrje dhe është konceptuar në dy pjesë.

Introduction

“Women and Men in Albania 2017” is a publication published annually by INSTAT. The main purpose of the publication is to present sex disaggregated data aiming that all statistics should not only be collected, analyzed and presented by sex, but should also reflect the gender issues of society, in order to monitor inter-sectorial policies in the context of achieving gender equality. The National Program of Statistics 2017-2021 has included gender statistics as part of official statistics, in this way these statistics will be accessible to all the users. The statistics and indicators presented in this publication will serve policy makers, the academic world, civil society and various users to analyze in a broader context the achievements of gender equality.

The publication is conceived in separate chapters according to the topics covered. The first chapter deals with population statistics by presenting the situation and gender trends of the population. This chapter covers statistics on births, deaths and marriages. The second chapter presents data regarding abortion. The publication continues with gender statistics of the education system, trying to analyze the participation of girls and boys in formal education in the country as well as teaching staffs according to the levels provided by the official system for education in the country. The fourth chapter focuses on employment statistics by highlighting participation in the labor market, employment, unemployment and some administrative data on unemployed jobseekers by sex. Then there is a dedicated chapter on gender pay gap by analyzing income differentials between women and men. The deeper analysis is included at the end of the book. The sixth chapter presents data on juridical statistics by analyzing criminal offenses, perpetrators, convicts and other gender-specific statistics. Chapter seven includes data for women in decision making. This chapter is designed in two parts.

Pjesa e parë përmban të dhëna administrative nga Parlamenti, Banka e Shqipërisë, Drejtoria e Përgjithshme e Policisë etj. Pjesa e dytë përfshin të dhëna nga regjistri i biznesit për gratë të cilat janë pronare ose drejtojnë një biznes. Kapitulli i fundit trajton treguesin e pabarazisë gjinore i cili përfshin tregues për shëndetin riprodhues, fuqizimin e grave si dhe pjesëmarrjen në tregun e punës. Që nga viti i kaluar pjesë e botimit është lista e treguesve e vendosur nga Komisioni Statistikor në bashkëpunim me UN Women për matjen e treguesve gjinore: “Seti Minimal të treguesve gjinor sipas fushave”.

Part one includes administrative data from different sources like Parliament, Bank of Albania, and General Directorate of Police etc. Part two includes data from business register in order to present information for women that are owners or run a business. The last chapter present gender inequality indicator which includes indicators on reproductive health, women's empowerment and labor market participation. Since last year, the publication includes the list of indicators “The Minimal Set of Gender Indicators by Fields” set by the Statistical Commission in co-operation with UN Women to Measure Gender Indicators.

Legjislacioni

Zhvillimet që nga viti 1995 janë të shumta, por më të rëndësishmet në fushën e barazisë gjinore, antidiskriminimit dhe dhunës në familje, datojnë nga viti 2006 e në vijim.

Kuadri ligjor për promovimin e barazisë ligjore është përmirësuar në mënyrë të konsiderueshme nga ratifikimi i një sërë dokumenti të rëndësishëm ndërkombëtar dhe nga ndryshime të tjera. Ndryshimet më të rëndësishme janë të renditura më poshtë.

Lista e ndryshimeve kryesore kombëtare në fushën e barazisë gjinore ndër vite (1995 – 2016)

1995

- 1.Ligji nr.7961 datë 12.7.1995 Kodi i Punës së Republikës së Shqipërisë [ndryshuar].
- 2.Ligji nr. 7995 datë 20.09.1995,"Për nxitjen e Punësimit".

1998

- 1.Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë.

1999

- 1.Ligji nr.8454 datë 4.02.1999 "Për Avokatin e Popullit" [ndryshuar].

2002

- 1.Ligji nr. 8876 datë 04.04.2002 "Për Shëndetin Riprodhues".

2004

- 1.Ligji. Nr.9188 datë 12.2.2004 "Për disa shtesa dhe ndryshime në Kodin Penal".
- 2.Ligji nr 9198 datë 01.07.2004 "Për Barazinë Gjinore në Shoqëri" (i shfuqizuar).
- 3.Strategjia Kombëtare për HIV/AIDS 2004-2010.

2005

- 1.Ligji nr.9398/12.05.2005, "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin "Për Avokatin e Popullit".

Legislation

From 1995 there have been many developments, but the most important in the area of gender equality, antidiscrimination and domestic violence are dated after 2006.

The legal frame for the promotion of legal equality has been considerably improved by the ratification of a series of important international document and by other amendments. The most important changes are listed below.

List of the main national changes in the field of gender equality (1995 – 2016)

1995

- 1.Law no. 7961, 12.7.1995 "The Code of Labour of the Republic of Albania" [changed].
- 2.Law no. 7995, 20.09.1995 "For the Promotion of Labour".

1998

- 1.The Constitution of the Republic of Albania.

1999

- 1.Law no. 8454, 4.02.1999 "For the Ombudsman" [changed].

2002

1. Law no. 8876, 04.04.2002 "For the Reproductive Health".

2004

- 1.Law no. 9188, 12.2.2004 "On Some Additions and Changes in the Penal Code".
- 2.Law no. 9198, 01.07.2004 "On Gender Equality in the Society" (repealed).
- 3.National Strategy on HIV/AIDS 2004-2010.

2005

1. Law no. 9398, 12.05.2005 "On Some Additions and Changes in the Law for the Ombudsman".

2006

1.Ligji nr. 9669, datë 18.12.2006 "Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare".

2007

1.Strategjia e parë Kombëtare për Barazinë Gjinore dhe Eliminimin e Dhunës në Familje (SKBGJ-DHF) 2007-2010.

2008

1.Ligjin nr. 9914, datë 12.05.2008 "Për disa shtesa në ligjin nr.9669, datë 18.12.2006 "Për masa ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare".

2.Ligjin nr.9970, datë 24.07.2008 "Për barazinë gjinore në shoqëri".

3.Ligji nr.10019, datë 29.12.2008 Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë

4.Ligji Nr 10 039, datë 22.12.2008 "Për ndihmën juridike".

2009

1.Ligji nr.10192 datë 03.12.2009 "Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë".

2010

1.Ligji 10221 datë 4.2.2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi".

2.Ligji nr.10237, datë 18.2.2010 "Për sigurinë dhe shëndetin në punë".

3.Ligji nr. 10295, datë 01.07.2010 "Për faljen"

4.Ligji "Për Mbrojtjen e të Drejtave të Fëmijëve" nr 10347, dt 4.11.2010.

2011

1.Ligji Nr.10.399 datë 17.03.2011,"Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore"(i ndryshuar).

2013

1.Udhëzimi i përbashkët Nr. 21 datë 21.06.2013, midis MPÇSSHB dhe Ministrisë së Financave "Për përcaktimin e procedurave që duhet të ndiqen për integrimin gjinor në programin buxhetor afatmesëm".

2006

1.Law no. 9669, 18.12.2006 "On the Measures on Domestic Violence".

2007

1.First National Strategy for Gender Equality and the Elimination of Domestic Violence (NSGE-DV) 2007-2010.

2008

1.Law nr. 9914, 12.05.2008 "On Some Changes on the Law nr.9669, 18.12.2006 "On the Measures on Domestic Violence".

2.Law no.9970, 24.07.2008 "On Gender Equality in the Society".

3.Law no.10019, 29.12.2008 "Electoral Code of the Republic of Albania"

4.Law no. 10039, 22.12.2008 "For juridical assistance".

2009

1.Law no.10192, 03.12.2009 "On the Prevention and Elimination of Organized Crime and Trafficking Through Preemptive Measures on Personal Wealth"

2010

1.Law no. 10221, 4.2.2010 "On the Protection from Discrimination".

2.Law no.10237, 18.2.2010 "On Health Security at Work".

3.Law no. 10295, 01.07.2010 "On Pardoning".

4.Law no. 10347, 4.11.2010 "On the Protection of Children's Rights".

2011

1.Law no.10399, 17.03.2011, "On assistance and social services" (changed).

2013

1.Common Instruction No. 21 dated 21.06.2013, between MoLSAO and the Ministry of Finance "on definition of procedures that must be followed for gender integration in medium term budget program".

2014

1. Plani Kombëtar i Grave Sipërmarrëseve 2014-2020.
2. Plani Kombëtar i Burrave dhe Djemve si partner të grave dhe vajzave kundër dhunës në familje.
3. Programi i nxitjes së punësimit “Për punëkërkesit e papunë në vështirësi”. VKM nr. 48, dt. 11.01.2012, ndryshuar me VKM nr. 192, dt. 02.04.2014.
4. Programi i nxitjes së punësimit nëpërmjet formimit në punë. VKM nr. 47, dt. 16.01.2008, ndryshuar me VKM nr. 193, dt. 02.04.2014.

2015

1. Ndryshimet në Kodin zgjedhorë për vendosjen e kuotës 50 % burra dhe 50 % gra në listat e kandidatëve për këshillëtar/ret në zgjedhjet vendore 2015.

2016

1. Strategjia Kombëtare e Barazisë Gjinore dhe plani veprimit 2016-2020.
2. Ligji Nr.70/2016 “Për zejtarinë në Republikën e Shqipërisë” - Miratuar nga Kuvendi i Shqipërisë me 30.06.2016.
3. Kuadrit ligjor (ligj nr. 44/2016, datë 21.04.2016 “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9355, datë 10.3.2005, “Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore”, të ndryshuar).

2014

1. National Action Plan for women entrepreneurship 2014-2020.
2. National Action Plan for the involvement of men and boys as partners of women and girls in actions for gender equality and against gender based and domestic violence.
3. Employment Promotion Program “For unemployed jobseekers in difficulty” no.48, 11.01.2012, amended with no. 192, 02.04.2014.
4. Employment Promotion Program through Job Training. nr. 47, dt. 16.01.2008, amended by no.193, 02.04.2014.

2015

1. Amendments introduced to the Electoral Code with the Law 74/2012 to ensure 50 % women at local councils at the new LGU.

2016

1. National Strategy on Gender Equality and Action Plan 2016-2020.
2. Law No.70 / 2016 “On Craftsmanship in the Republic of Albania” - Adopted by the Assembly of Albania on 30.06.2016.
3. Legal Framework (Law No. 44/2016, 21.04.2016 “On some Amendments and addenda to Law Nr. 9355, 10.3.2005,” On Social Assistance and Services “, as amended).

Popullsia

Dinamikat e popullsisë

Popullsia e Shqipërisë ndryshe nga trendi i viteve të kaluara shënon një rritje prej 0,03 % gjatë vitit 2016. Kjo rritje vjen si pasojë e rritjes së popullsisë së grave prej 0,42 %, ndërkohë që popullsia e burrave vazhdon të ketë një rënie prej 0,34 %. Popullsia e grave përbën 49 % krahasuar me 51 % të popullsisë së burrave. Shtesa natyrore për të dy gjinitë është afërsisht e njëjtë. Rënia e popullsisë së burrave ka ardhur kryesisht nga migracioni neto i cili është negativ, dhe për herë të parë për popullsinë e grave është pozitive.

Raporti gjinor sipas grupmoshave tregon se burrat mbizotërojnë deri në grupmoshën 40-44 vjeç. Më pas ky raport është në favor të grave.

Mosha mesatare e popullsisë për vitin 2016 është 37,0 vite. Për burrat mosha mesatare është 36,4 ndërkohë për gratë është 37,6 vite. Mosha mesatare më e lartë te gratë shpjegohet pasi ato kanë jetëgjatësi më të lartë. Për vitin 2016 jetëgjatësia në lindje është llogaritur të jetë 77,0 vite për burrat dhe 80,1 vite për gratë. Kjo do të thotë se gratë jetojnë 3 vite më shumë se burrat.

Lindjet

Numri i lindjeve gjatë vitit 2016 është afërsisht 31,7 mijë lindje. Raporti gjinor në lindje është 1,07 që tregon se në 100 lindje vajzash lindin 107 djem. Ky raport është më i lartë se raporti natyral i cili është 1,05 që tregon një preferencë për lindjet e gjinisë mashkullore. Në vlera absolute rënia e numrit të lindjeve krahasuar me vitin 2015 është afërsisht 1 mijë lindje. Për lindjet djem kemi një rënie 4 %, ndërkohë për lindjet vajza rënia është 2 %.

Indeksi sintetik i fekunditetit për vitin 2016 është 1,54 fëmijë. Kjo do të thotë se 100 gra priten të lindin 154 fëmijë nëse normat e lindshmërisë sipas grupmoshave janë këto të vitit referues, 2016.

Population

Population dynamics

Different from the trend of the past years, the population of Albania, during 2016, marks an increase by 0.03 %. This increase is attributed to the increase of women population by 0.42 %, while the men population continues to decrease 0.34 %. The women population comprises 49 % of the total population compared to 51 % of man population. The natural increase for both sexes is nearly equal. The cause of this decrease of men population is mainly related to the net migration which is negative, and for the first time it is positive for female population. The sex ratio by age group of the population indicates that there is a prevalence of the men population up to the age group of 40-44 years old.

The mean age of the population for 2016 is 37.0 years old. Mean age for males is 36.4, while for women it is 37.6 years old. The higher mean age of women can be explained by the fact that women have higher life expectancy. For 2016, the life expectancy at birth is estimated to be 77.0 years for men and 80.1 years for women. This means that females are expected to live 3 years longer than males.

Births

The number of births for 2016 is approximately 31.7 thousand births. The sex ratio at birth is 1.07 which means that in 100 births of girls, there are 107 boys born. This ratio is higher than the natural ratio which is 1.05 and it indicates a preference for the birth of boys. There is a decrease by 4 % of the number of births of boys and by 2 % for the number of births of girls.

Total fertility rate, for 2016 is 1.54 children. This means that 100 women are expected to give birth to 154 children if the birth rates by age groups are expected to remain the same as for 2016.

Ky indeks është nën normën e zëvendësimit, 2,1 fëmijë për grua, që do të thotë se një çift nuk arrin të zëvendësojë veten. Nëse shohim lindshmërinë sipas grupmoshave, lindshmëria ka rënë për të gjitha grupmoshat, por kryesisht kjo rënie ka qenë më e madhe për grupmoshat e reja, me një rritje të lehtë në moshën 30-34 vjeç, gjë e cila ka sjellë një rritje të lehtë të moshës mesatare në lindje. Në vitin 2016 gratë lindin mesatarisht 27,0 vjeç, krahasuar me moshën mesatare të burrave 32,5 vjeç.

Koeficientët specifikë të lindshmërisë sipas gjinisë për 2016, tregojnë dhe mbështesin faktin se burrat e fillojnë aktivitetin e të paturit fëmijë relativisht më vonë se gratë, afërsisht një 5 vjeçar më vonë, ndërkohë normat e lindshmërisë pas të 30-ave i kanë më të larta se gratë.

Koeficienti bruto i riprodhimit (KBR) është një tregues i mirë për matjen rritjes së brezave të ardhshëm. Ai mat normën me të cilën gratë zëvendësojnë veten e tyre gjatë viteve të jetës riprodhuese. Mënyra e llogaritjes së KBR është ekuivalente me atë të ISF-së, por në këtë rast merren parasysh vetëm lindjet vajza. Gjatë periudhës 2007 – 2016, KBR luhatet ndërmjet vlerave 0,76 dhe 0,85. Mesatarja e këtij treguesi gjatë kësaj periudhe është rreth 0,79. Kjo do të thotë se gratë në Shqipëri janë rreth 20 % larg zëvendësimit të vetvetes. Ky tregues ndikohet direkt nga sjellja riprodhuese e grave e shprehur nga ISF dhe nga raporti gjinor në lindje. Duke supozuar ISF konstante, rënia e raportit gjinor në lindje do të sillte rritjen e KBR-së. Nga ana tjetër rritja e ISF-së presupozon edhe rritjen e KBR-së.

Këtë vit INSTAT ka llogaritur lindshmërinë në adoleshencë të vajzave nga moshë 15-19 vjeç. Për çdo moshë është llogaritur përqindja e vajzave të asaj moshe të cilat kanë bërë një lindje dhe përqindja e atyre që nuk kanë bërë një lindje. Përqindjet janë të vogla ku për moshën 17 vjeç 1,5 % e vajzave kanë kryer një lindje. Ky trend vjen në rritje dhe për moshën 19 vjeç është 4,1 %.

This indicator is under the replacement level, 2.1 children per woman, which means that a couple cannot replace themselves. If we see the birth rates by age groups, there is a decrease for all the age groups, but it is higher in young age groups, with a slightly increase in the age group 30-34, which has resulted in a slightly decrease of the mean age at birth. In 2016, the mean age of childbirth for women is 27, compared to the mean age of males which was 32.5 years old.

The specific fertility rates by sex for 2016 indicate and support the fact that men start having children relatively later than women, approximately 5 years later, while the birth rates after 30s are higher compared to females.

The gross reproduction rate (GRR) is a good indicator to measure the growth of the future generations. It measures the rate through which women replace themselves during their reproduction life. The method for calculating the GRR is equivalent to that of TFR, but, in this case, only the women births are counted. During the period 2007-2016, the GRR varied between 0.76 and 0.85. The mean of this indicator during this period is nearly 0.79. This means that women in Albania are nearly 20 % far from replacing themselves. This indicator is directly affected by the reproductive behaviour of women manifested by TFR and the sex ratio at birth. Supposing TFR as constant, the decrease of the sex ratio at birth would bring the increase of GRR. On the other hand, the increase of TFR presupposes the increase of GRR as well.

This year, the adolescent fertility rates by single age from 15-19 year old are calculated. For each age it is calculated the percentage of girls who have given birth and who have not given birth. In general these figures are small, where 1.5 % of girls 17 years old have given birth. The trend increase reaching for the age of 19 years it is 4.1 %.

Vdekjet

Gjatë vitit 2016 numri i vdekjeve është 21,4 mijë, duke shënuar një rënie nga viti i kaluar prej 5 %. Vdekjet sipas grupmoshave tregojnë se në të gjitha grupmoshat burrat kanë një përqindje më të lartë të vdekjeve, duke përfshirë grupmoshën e fundit mbi 80 vjeç. Kjo ndodh pasi jetëgjatësia e burrave është më e ulët se ajo e grave. Në vendin tonë për vitin 2016 burrat jetojnë mesatarisht 3 vite më pak se gratë. Vdekshmëria foshnjore është 8,9 për djemte dhe 8,5 për vajzat. Ky tregues për djemte ka mbetur në të njëjtat shifra krahasuar me një vit më parë, ndërkohë për vajzat ka një rritje krahasuar me një vit më parë ku ky tregues ishte 6,3 vdekje foshnjore.

Martësat dhe Divorcet

Gjatë vitit 2016 në vendin tonë janë regjistruar rreth 22,6 mijë martesa. Nëse analizojmë martësat sipas grupmoshës dhe gjinisë, shohim se te gratë më shumë se 54,9 % e martesave realizohen deri në moshën 24 vjeç, dhe 83,0 % e martesave realizohen deri në moshën 29 vjeç. Kjo shpjegon dhe moshën relativisht të re në martesë për gratë e cila është 25,1 vjeç.

Për burrat 52,9 % e martesave realizohen deri në moshën 29 vjeç, dhe 82,2 % e martesave për këtë gjini realizohen deri në moshën 34 vjeç. Një tregues interesant është norma e martesave sipas grupmoshave ndër vite. Shohim se kemi një rënie të normës së martesës deri në moshën 24 vjeç. Kjo shpjegon dhe rritjen e lehtë të moshës mesatare në martesë të grave. Krahasuar me 10 vite më parë gratë martohen relativisht tre vite më të mëdha. Ky ndryshim është relativisht i ngadaltë, por kjo sjellje vihet re me të njëjtin trend për të dy gjinitë.

Në këtë botim INSTAT ka llogaritur martësat e hershme për vajzat dhe djemte në çdo moshë për grupmoshën 15-19 vjeç. Sa i takon numrit të vajzave të martuara para moshës 18 vjeç është 10 martesa. Ndërkohë përqindja e vajzave të martuara në moshën 18 vjeç është 6,5 % dhe për moshën 19 vjeç është 8,2 %. Ndërkohë nuk ka martesa për djemte para moshës 18 vjeç si dhe përqindja e djemve të martuar 18-19 vjeç është e papërfillshme.

Mortality

During 2016 there were 21.4 thousand deaths, marking a decrease compared to the previous year by 5%. Number of deaths by age groups indicates that in all the age groups, men have the highest percentage of mortality, excluding the last age group of over 80 years old. This happens because the life expectancy for men is lower than for women. In our country, according to the data for 2016, men live on average 3 years less than women.

The infant mortality rate is 8.9 for boys and 8.5 for girls. This indicator has remained the same for boys compared to the previous year, while for girls it has increased compared to the previous year 6.3 infant deaths for 1000 births.

Marriages and Divorces

During 2016, nearly 22.6 thousand marriages are registered in our country. If we analyse the marriages according to age groups and sex, we notice that more than 54.9 % of marriages of women take place until the age of 24 years old, and 83.0 % of marriages take place up to the age of 29. This explains the relatively new mean age of marriage for women which is 25.1 years old.

Meanwhile, regarding the marriages according to age groups for men, 52.9 % of marriages in men take place up to the age of 29, and 82.2 % of marriages take place up to the age of 34. An interesting indicator is the rate of marriages by age groups over the years. A decrease of the rate of marriage up to 24 years old is noticed. This explains the slightly increase of the mean marriage-age for girls. Compared to 10 years ago, women get married relatively three years older. This change is relatively slow, but this behaviour is noticed to have the same trend for both sexes.

In this publication, early marriages by single age for age group 15-19 are presented. The number of marriages for girls before reaching the age of 18 is 10. Meanwhile, the percentage of girls married at the age of 18 is 6.5 % and at the age of 19 it is 8.2 %. In the case of boys, no marriage was registered before reaching the age of 18, and the percentage of boys married at the age of 18-19 is insignificant.

Ndryshimet në popullsi 2007-2016

Changes in population 2007-2016

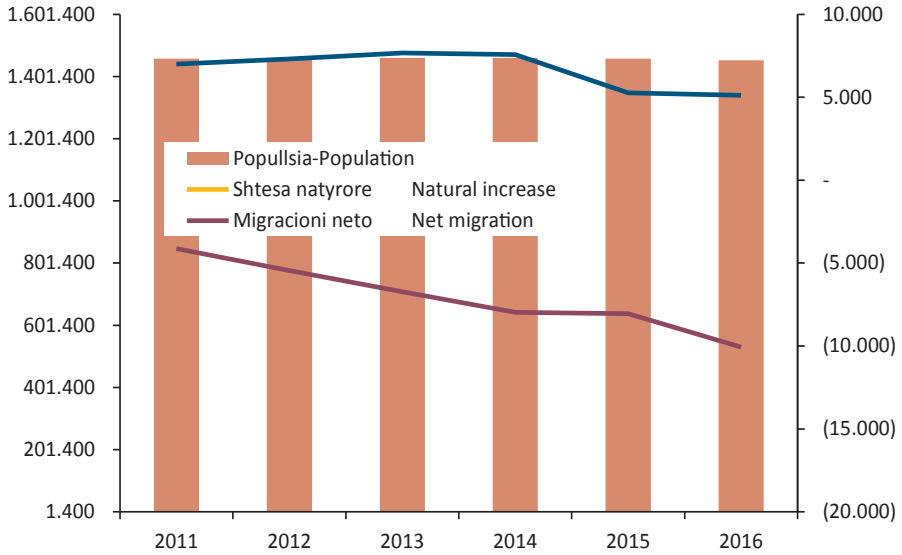
Gjendja në fund të vitit /000 - At the end of the year /000

Vitet Years	Popullsia Population		Shtesa natyrore Natural increase		Migracioni neto Net migration		Norma e rritjes vjetore % Annual growth rate %
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	
2011	1.458.774	1.444.234	6.995	7.278	-4.131	-14.634	-0,15
2012	1.460.577	1.437.193	7.308	7.295	-5.455	-14.319	-0,18
2013	1.461.567	1.430.827	7.671	7.637	-6.731	-14.070	-0,19
2014	1.461.199	1.424.597	7.572	7.532	-7.974	-13.811	-0,23
2015	1.458.451	1.417.141	5.266	5.031	-8.052	-12.549	-0,35
2016	1.453.541	1.423.050	5.118	5.227	-10.060	587	0,03

*Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile**Source: INSTAT, Albanian Civil Office*

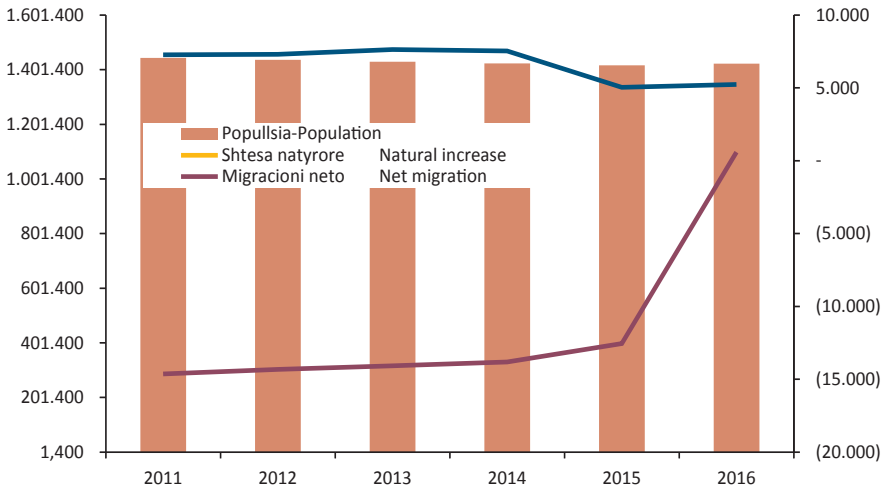
Dinamikat e popullsisë, burra

Population dynamics, men

Dinamikat e popullsisë, gra

Population dynamics, women

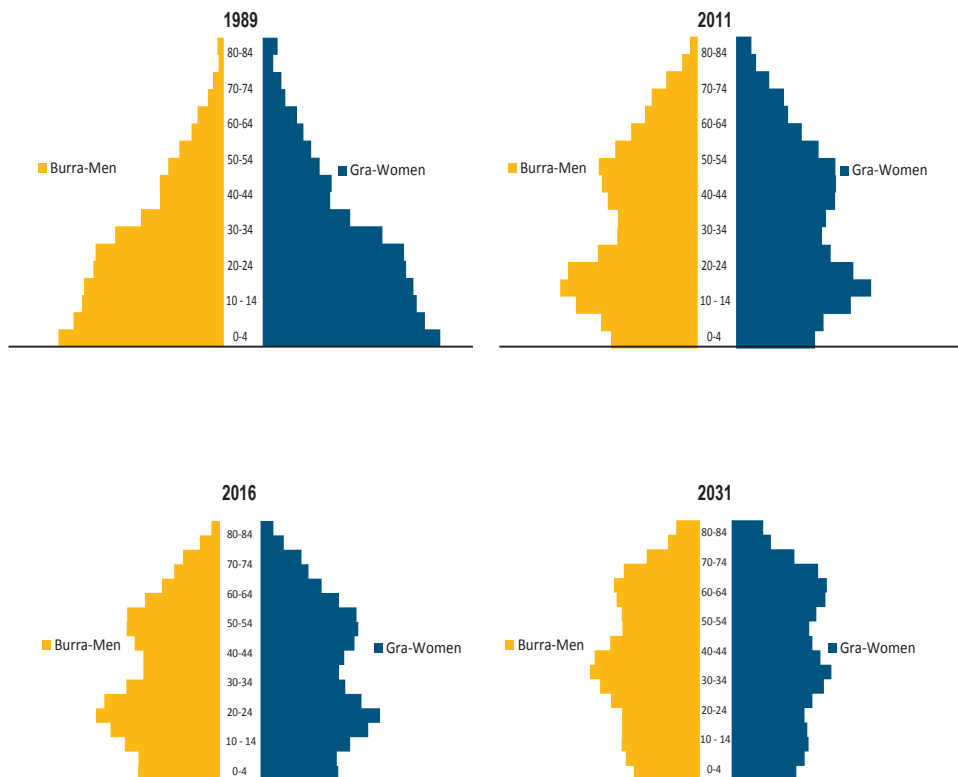

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Piramidat e popullsisë sipas moshës 1989, 2011, 2016, dhe 2031

Population pyramids, by age 1989, 2011, 2016, and 2031

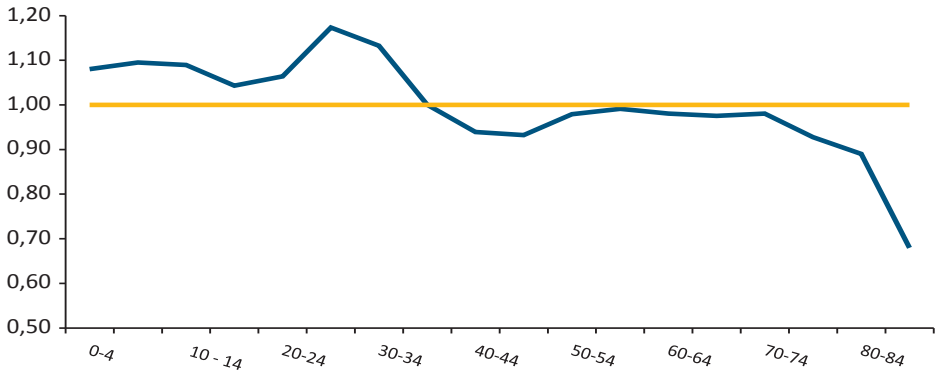

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Raporti gjinor sipas grupmoshës, 2016

Sex ratio by age group, 2016

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Popullsia sipas grupmoshës 2011, 2016, 2031

Population by age group 2011, 2016, 2031

Grupmosha	2011	2016	2031	Age group
Burra - Men %				
Gjithsej	100	100	100	Total
0-14	12%	19%	16%	0-14
15-64	75%	40%	64%	15-64
65+	13%	7%	20%	65+
Gra-Women %				
Gjithsej	100	100	100	Total
0-14	20%	18%	16%	0-14
15-64	69%	69%	62%	15-64
65+	11%	14%	23%	65+

Burimi: INSTAT

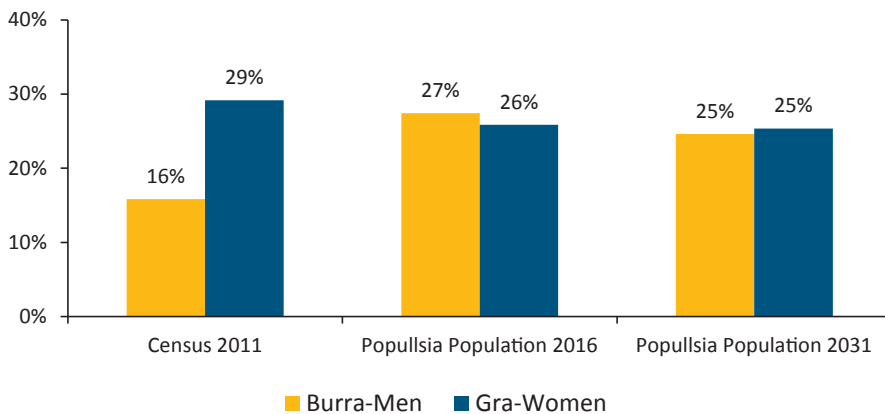
Source: INSTAT

Shënim: Të dhënat për vitin 2031 i referohen projeksioneve të popullsisë

Note: Data for 2031 refer the projection of population

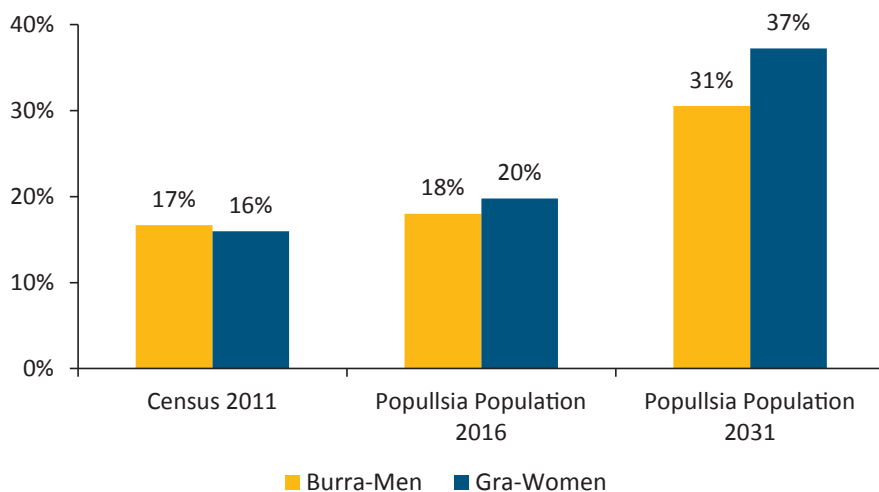
Koeficienti i varësisë së të rinjve

Youth dependency ratio

Koeficienti i varësisë së të moshuarve

Old dependency ratio

Mosha mesatare e popullsisë sipas gjinisë

Mean age of population by sex

Vitet	Burra	Gra	Gjithsej
Years	Men	Women	Total
2007	31,8	32,4	32,1
2008	32,0	32,7	32,4
2009	32,3	33,1	32,7
2010	33,6	34,7	34,1
2011	34,3	35,5	34,9
2012	34,7	36,0	35,3
2013	35,1	36,4	35,8
2014	35,5	36,8	36,2
2015	35,9	37,3	36,6
2016	36,4	37,6	37,0

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Të lindur gjallë sipas gjinisë

Live births by sex

Vitet	Burra	Gra	Raporti gjinor në lindje	Vajza të munguara*
Years	Men	Women	Sex ratio at birth	Missing girls*
2007	18.327	16.121	1,14	1,333
2008	17.625	15.820	1,11	966
2009	18.080	16.034	1,13	1,185
2010	18.063	15.998	1,13	1,205
2011	17.849	16.436	1,09	563
2012	18.478	16.995	1,09	603
2013	18.661	17.089	1,09	683
2014	18.683	17.077	1,09	716
2015	17.103	15.612	1,10	677
2016	16.401	15.332	1,07	288

Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile

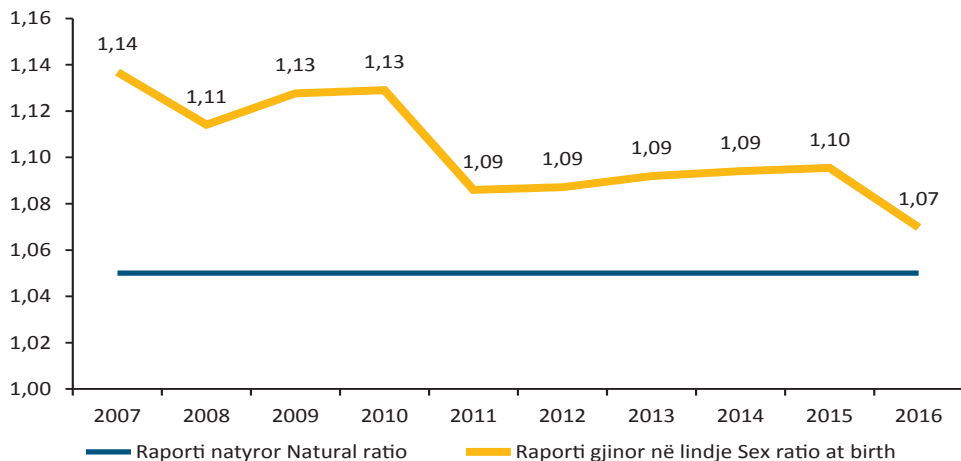
Source: INSTAT, Albanian Civil Office

* Ky tregues është llogaritur nëse raporti gjinor në lindje do të ishte 1,05

* This indicator is calculated if the sex ratio at birth it would be 1.05

Raporti gjinor në lindje

Sex ratio at birth

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Raporti gjinor sipas rradhës së lindjes, 2016

Sex ratio by birthorder of births, 2016

Rradha e lindjes Birthorder	Burra Men	Gra Women	Raporti gjinor Sex ratio
1	6.945	6.610	105,1
2	5.369	5.248	102,3
3	1.982	1.669	118,8
4+	638	515	123,9
Mungojnë Missing	1.467	1.290	113,7

Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjëndjes Civile

Source: INSTAT, Albanian Civil Office

Koeficientët specifikë të lindshmërisë sipas grupmoshës së nënës dhe Indeksi Sintetik i Fekonditetit

Age group specific fertility rate and Total Fertility Rate

Vitet Years	Lindje Live births	Koeficienti specifik i lindshmërisë sipas grup- moshës për 1.000 gra							ISF* TFR*	KBR** GRR**	Moshë mesatare në lindje Mean age at birth
		Age group specific fertility rate per 1,000 women									
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49			
2007	34.448	17,4	91,6	119,7	67,4	22,6	4,0	0,6	1,62	0,76	27,5
2008	33.445	18,4	87,3	115,0	64,6	24,6	5,0	1,5	1,58	0,74	27,7
2009	34.114	19,0	91,5	120,3	66,5	22,9	4,5	0,8	1,63	0,77	27,5
2010	34.061	20,6	92,5	114,7	69,6	24,7	4,1	0,5	1,63	0,77	27,5
2011	34.285	21,0	95,7	117,5	68,2	23,6	3,7	0,4	1,65	0,79	27,4
2012	35.473	20,9	105,4	119,4	69,6	23,8	4,2	0,5	1,72	0,82	27,3
2013	35.750	20,4	108,2	124,0	69,2	25,3	4,3	0,5	1,76	0,84	27,3
2014	35.760	21,7	109,3	125,9	69,7	25,2	4,4	0,3	1,78	0,85	27,2
2015	32.715	20,2	102,5	119,2	64,0	24,0	3,4	0,4	1,67	0,80	26,7
2016	31.733	17,5	74,0	106,9	74,6	29,4	5,0	0,2	1,54	0,74	27,0

Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjëndjes Civile

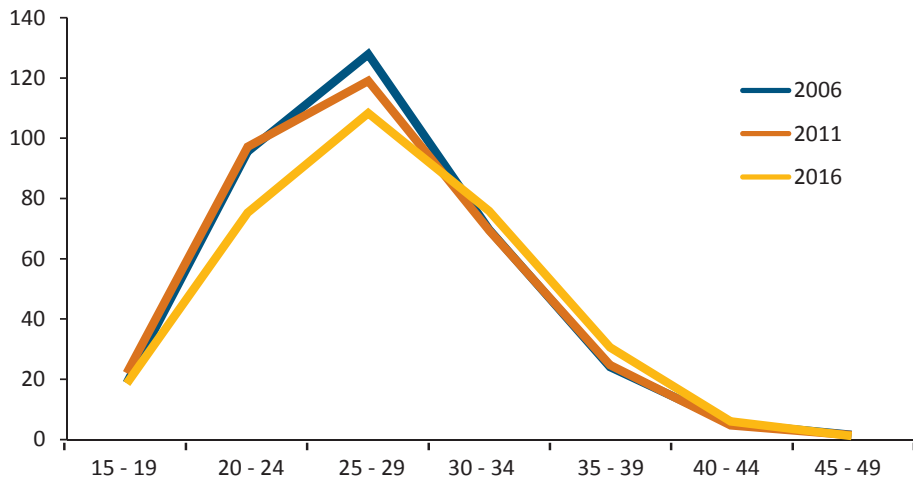
Source: INSTAT, Albanian Civil Office

*Indeksi Sintetik i Fekonditetit - Total Fertility Rate

**Koeficienti bruto i riprodhimit - Gross Reproduction Rate

Koeficientët specifikë të lindshmërisë sipas grupmoshës

Age group specific fertility rate

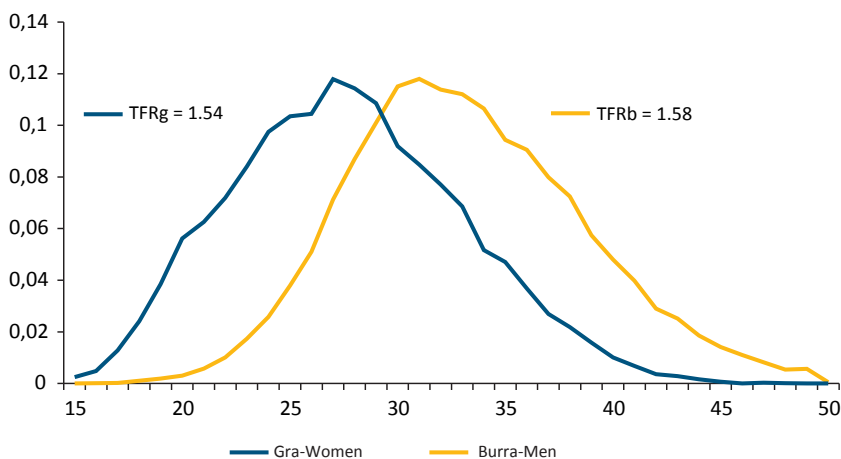
Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile

Source: INSTAT, General Directorate of Civil Office

*Indeksi Sintetik i Fekonditetit - Total Fertility Rate

Koeficientët specifikë të lindshmërisë sipas gjinisë, 2016

Specific fertility rate by sex, 2016

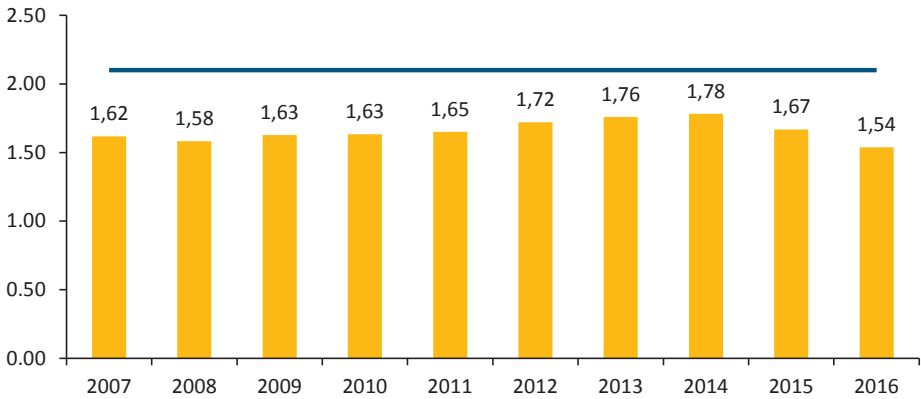

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

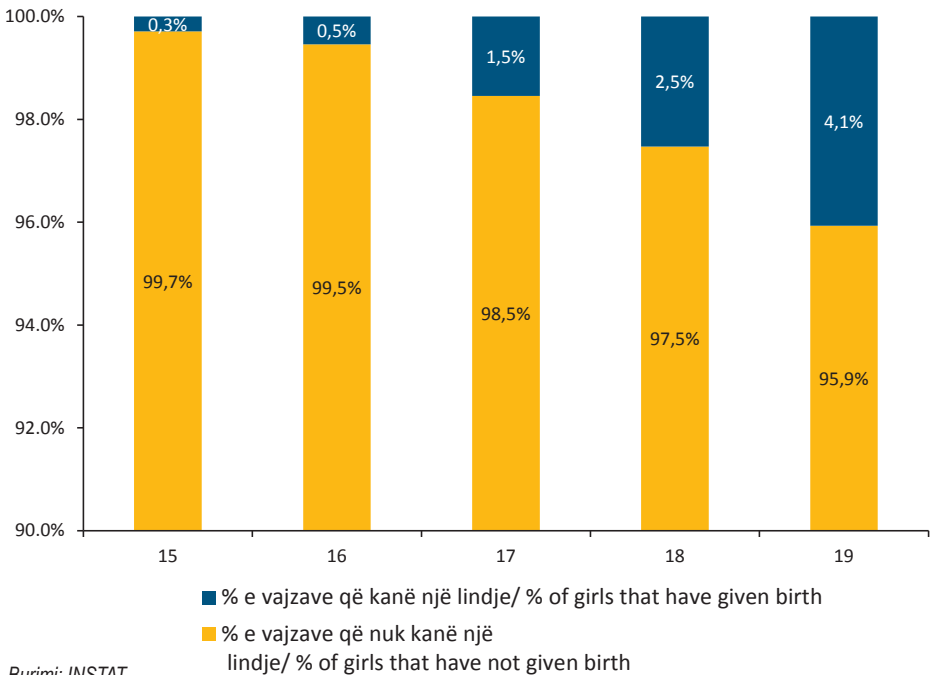
Indeksi sintetik i fertilitetit

Total fertility rate

Lindshmëria në adoleshencë, sipas moshave

Adolescent birth rate by single age

Burimi: INSTAT
 Source: INSTAT

Vdekjet sipas gjinisë

Deaths by sex

Vitet	Burra	Gra	Gjithsej
Years	Men	Women	Total
2007	11.616	9.270	20.886
2008	11.610	9.139	20.749
2009	11.255	9.173	20.428
2010	10.906	9.201	20.107
2011	10.854	9.158	20.012
2012	11.170	9.700	20.870
2013	10.990	9.452	20.442
2014	11.111	9.545	20.656
2015	11.837	10.581	22.418
2016	11.283	10.105	21.388

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Vdekjet nën 1 vjeç sipas gjinisë

Infant deaths by sex

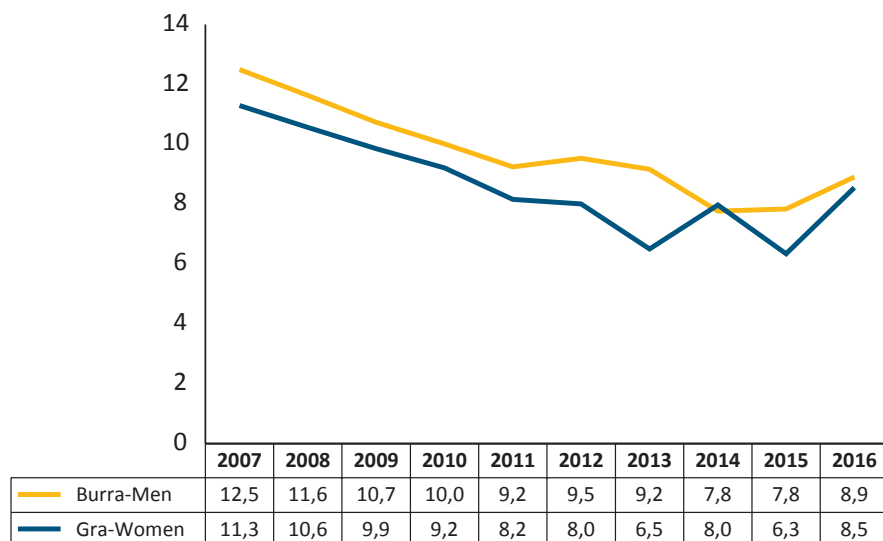
Vitet	Burra	Gra	Gjithsej
Years	Men	Women	Total
2007	229	182	411
2008	205	167	372
2009	194	158	352
2010	181	147	328
2011	165	134	299
2012	176	136	312
2013	171	111	282
2014	145	136	281
2015	134	99	233
2016	146	131	277

Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjëndjes Civile

Source: INSTAT, Albanian Civil Office

Vdekshmëria foshnjore për 1000 lindje

Infant deaths per 1000 live births

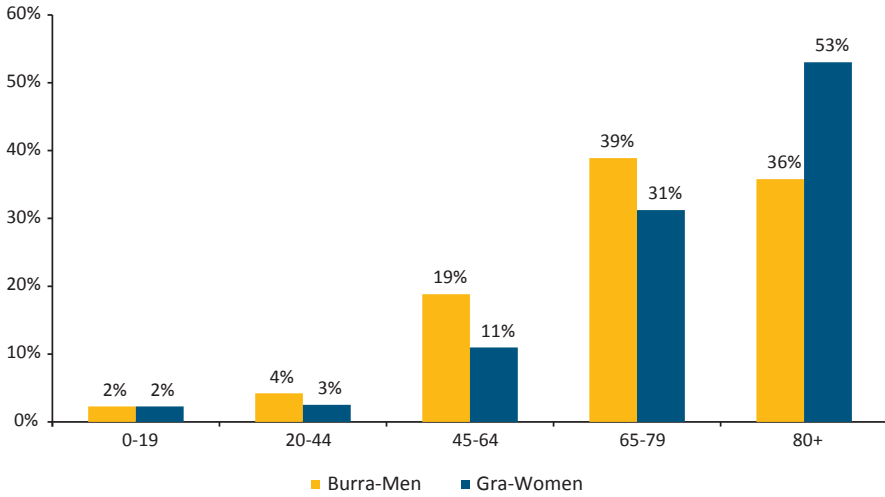

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Vdekshmëria sipas grupmoshave dhe gjinisë, 2016

Deaths by age group and sex, 2016

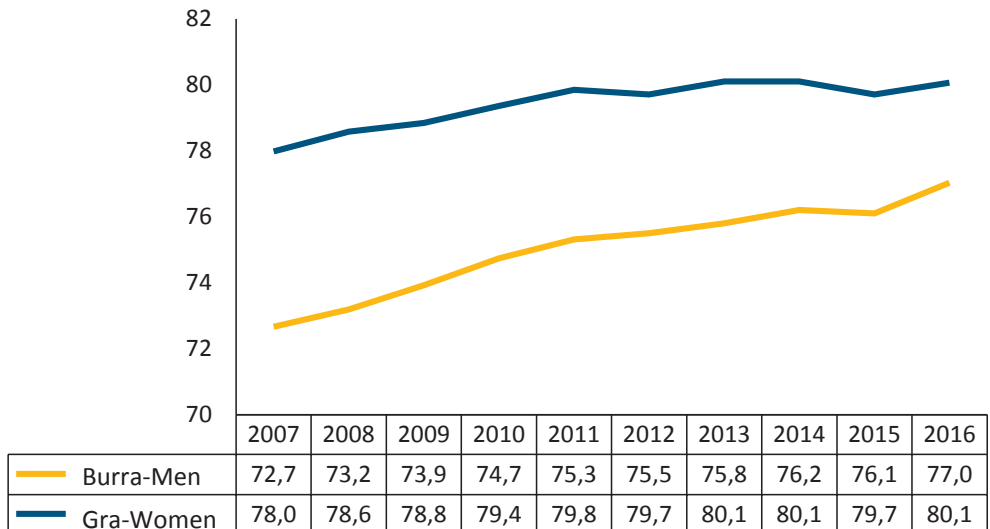

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Jetëgjatësia mesatare në lindje, 2007-2016

Average life expectancy at birth, 2007-2016

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Population

Martesat sipas gjinisë dhe grupmoshës

Marriages by sex and age group

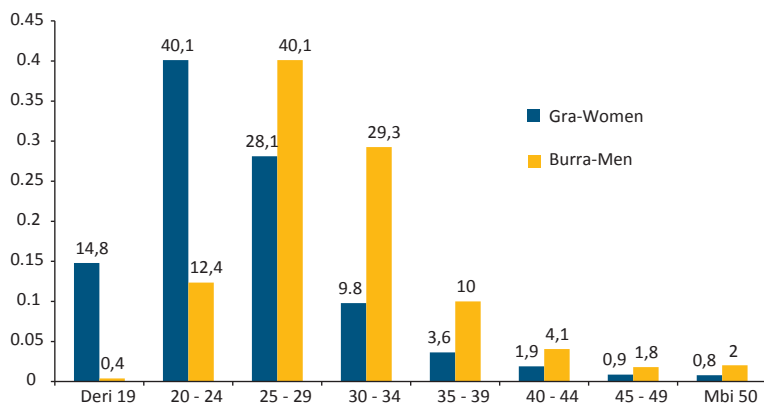
Grup moshë	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Age group
Gra-Women											
Gjithsej	22.371	21.290	26.174	25.428	25.556	22.891	23.820	23.769	24.997	22.562	Total
Deri 19	6.383	5.945	7.022	6.328	5.708	5.718	5.632	5.319	5.342	3.339	Up to 19
20 - 24	10.194	9.406	11.426	11.178	11.479	9.600	10.043	9.917	10.407	9.052	20 - 24
25 - 29	3.833	3.773	5.120	5.234	5.532	4.999	5.275	5.413	5.842	6.342	25 - 29
30 - 34	1.103	1.140	1.533	1.659	1.736	1.563	1.709	1.855	2.009	2.210	30 - 34
35 - 39	476	464	600	563	608	536	643	712	746	819	35 - 39
40 - 44	212	190	246	227	278	255	249	276	345	427	40 - 44
45 - 49	110	106	127	128	110	115	125	147	164	194	45 - 49
Mbi 50	60	16	100	111	105	105	144	130	142	179	Over 50
Të panjohur	0	0	250	0	0	0	0	0	0	0	Unknown
Burra-Men											
Gjithsej	22.371	21.290	26.174	25.428	25.556	22.891	23.820	23.769	24.997	22.562	Total
Deri 19	257	237	121	145	153	190	154	139	169	88	Up to 19
20 - 24	4.716	4.308	4.732	4.614	4.484	4.253	4.204	4.022	4.241	2.787	20 - 24
25 - 29	10.147	9.381	11.672	11.207	11.236	10.034	10.358	10.128	10.466	9.051	25 - 29
30 - 34	4.648	4.533	5.988	5.973	6.070	5.140	5.727	5.833	6.273	6.600	30 - 34
35 - 39	1.540	1.471	2.078	1.978	2.070	1.858	1.903	2.063	2.108	2.256	35 - 39
40 - 44	509	538	801	761	817	729	748	793	843	915	40 - 44
45 - 49	272	265	385	354	345	317	313	360	434	408	45 - 49
Mbi 50	282	31	397	396	381	370	413	431	463	457	Over 50
Të panjohur	0	526	0	0	0	0	0	0	0	0	Unknown

Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile

Source: INSTAT, General Directorate of Civil Office

Përqindja e martesave sipas grupmoshave dhe gjinisë, 2016

Percentage of marriages by age group and sex, 2016

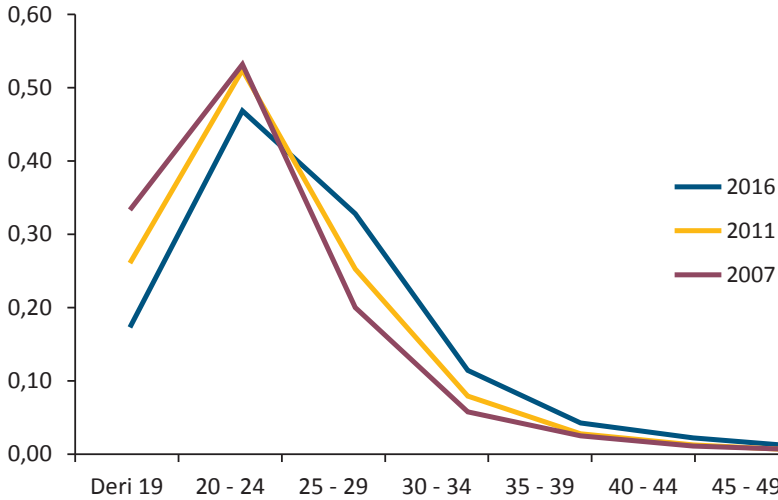

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Normat e martesave sipas grupmoshës së grave

Marriage rates by age group of women

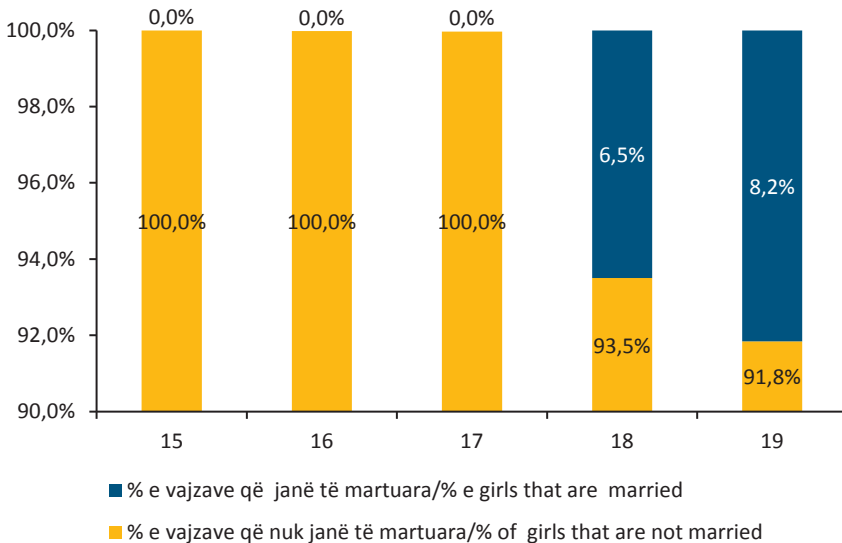

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Martetat e hershme për vajzat

Early marriages of girls

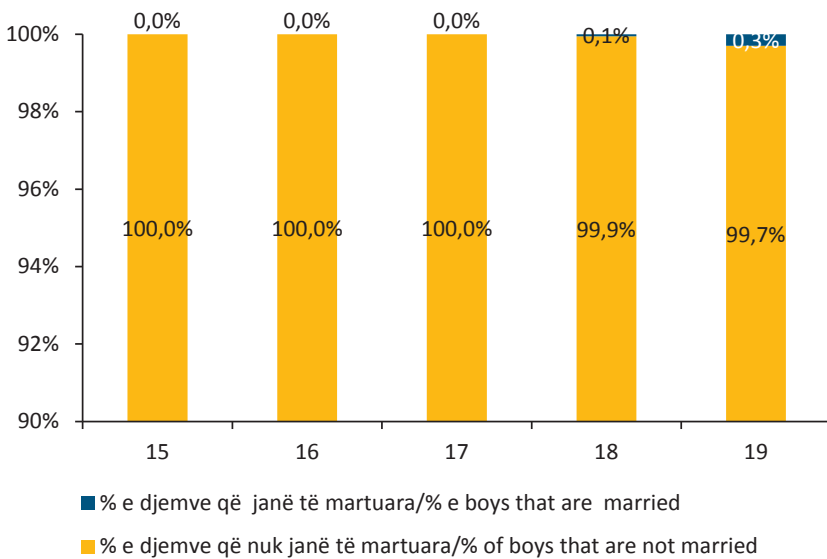

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Martestat e hershme tek djemtë

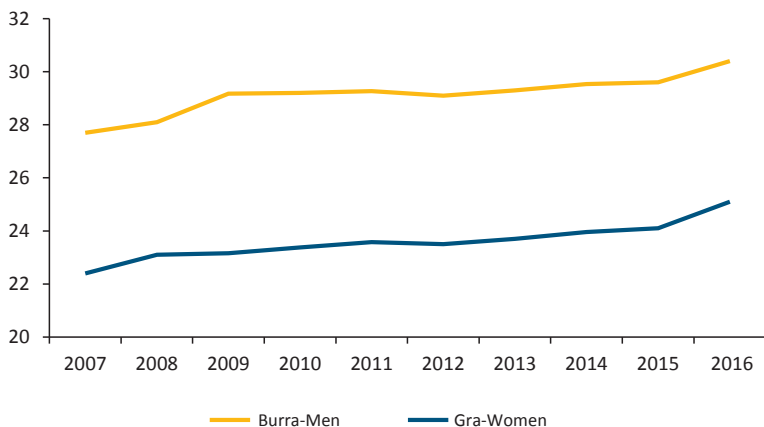
Early marriages of boys

Burimi: INSTAT
Source: INSTAT

Mosha mesatare e martesës sipas gjinisë

Mean age of marriage by sex

Burimi: INSTAT
Source: INSTAT

Martestat dhe divorcet

Marriages and divorces

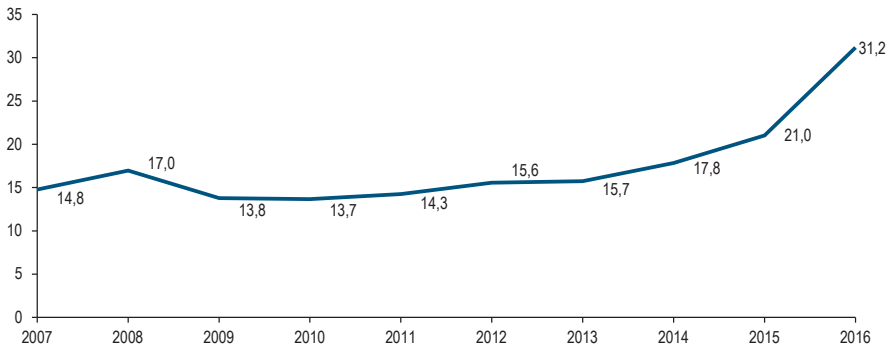
Vitet Years	Martestat-Marriages		Divorcet-Divorces	
	Gjithsej	Koeficienti bruto i martesës	Gjithsej	Koeficienti i divorcit
	Total	Gross Rate of marriage	Total	Coefficient of divorce
2007	22.371	7,5	3.305	14,8
2008	21.290	7,2	3.610	17,0
2009	26.174	8,9	3.606	13,8
2010	25.428	8,7	3.478	13,7
2011	25.556	8,8	3.642	14,3
2012	22.891	7,9	3.561	15,6
2013	23.820	8,2	3.747	15,7
2014	23.769	8,2	4.240	17,8
2015	24.997	8,7	5.255	21,0
2016	22.562	7,8	7.034	31,2

Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjëndjes Civile, Ministria e Drejtësisë

Source: INSTAT, Albanian Civil Office, Ministry of Justice

Koeficienti i divorcit sipas viteve 2007-2016

Coefficient of divorce by year 2007-2016

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Aborti në Shqipëri

Aborti në Shqipëri ka qenë i ndaluar para viteve '90. Shpesh këto ndërhyrje kryheshin të provokuara, në kushte të papërshtatshme në banesa, apo vende të tjera, ndërsa shkaqet ishin të ndryshme. Gratë, nga kushtet e vështira ekonomike, apo arsye të tjera, drejtoheshin pranë maternitetëve, apo banesa ku kryenin aborte të provokuara me mjete të ndryshme. Ndërsa mungesa e kushteve dhe provokimi i abortit çonte edhe në vdekjen e gruas. Si rezultat u miratua ligji në vitin 1995 i cili përcaktonte qartë se "ndërprerja e shtatzënisë nuk do të konsiderohet në asnjë rast si metodë e planifikimit familjar" dhe që gruaja deri në javën e 12-të të ketë liri dhe mundësi të vendosë për ndërprerjen e shtatzënisë (Instituti i Shëndetit Publik).

Aborti është ndërprerja e barrës që ka ndodhur para javës së 28-të të barrës dhe kur ky produkt është fetus i vdekur. Ka dy kategori abortesh aborte spontane dhe aborte të provokuara. Abort i provokuar ka për origjinë një veprim të ndërmarrë me qëllim për të ndërprerë barrën. Të gjitha abortet e tjera konsiderohen spontane (Instituti i Shëndetit Publik).

Numri i aborteve gjatë periudhës 2009-2016 pothuajse është përgjysmuar në vlerë absolute. Në vitin 2009 ky numër ishte afërsisht 9,2 mijë ndërkohë që në vitin 2016 ishte afërsisht 5,4 mijë. Gjatë kësaj periudhe kjo rënie ka qenë pothuajse lineare nga viti në vit. Ndërkohë treguesi numri i aborteve për 1000 lindje të gjalla ka pësuar një ulje nga 270 në vitin 2009, në 170 në vitin 2016. Pas vitit 2009 shohim që ka një tendencë në rënie të aborteve. Gjithashtu kemi një rritje të raportit lindje/abort nga 3,7 në 2004 në 5,9 në vitin 2016.

Nëse krahasojmë dy llojet e aborteve ndër vite vihet re një rritje gjithmonë e më shumë e aborteve spontane kundrejt atyre me ndërprerje i cili është një abort me kërkesën e gruas.

Abortet spontane në 2009 përbënin 48,1 % ndërsa në vitin 2016 ato shkojnë në 77,7 % të numrit total të aborteve me një rritje me 1,4 herë për një periudhë 7 vjeçare.

Abortion in Albania

Abortion in Albania was banned before 90s. Frequently these interventions were performed as induced, under inappropriate conditions in the dwellings, or other places while the reasons were different. Due to difficult economic conditions, or other reasons, women went to maternity hospital or dwellings where they underwent induced abortions through different means. While the absence of conditions and inductions of abortions also lead to the death of the woman. Therefore, in 1995 there was a law approved which clearly stipulates that "the termination of pregnancy shall not be considered in any case as a method of family planning" and that up to the 12th week women shall have the freedom and opportunity to decide to terminate the pregnancy. (Public Health Institute).

Abortion is the termination of pregnancy that occurs before the 28th week of pregnancy and when this product of conception is a dead fetus. There are two categories of abortions, spontaneous (miscarriage) and induced abortions. An induced abortion originates in an action taken deliberately interrupt the pregnancy. All other abortions are considered spontaneous abortions. (Public Health Institute).

The number of abortions during 2009-2016 has almost halved in absolute value. In 2009 this number was approximately 9.2 thousand while in 2016 it was about 5.4 thousand. During this period the decline has been almost linear from year to year. Meanwhile the indicator of, the number of abortions per 1,000 live births has undergone a decrease from 270 in 2009 to 170 in 2016. After 2009 we observe a decline in this indicator. We also have an increase in the birth / abortion ratio from 3.7 in 2004 to 5.9 in 2016.

If we compare the two types of abortions throughout the years there is an ever growing trend of spontaneous abortions compared to those interrupted, that is an abortion requested by the woman.

Spontaneous abortions in 2009 were 48.1 % and in 2016 they reach 77.7 % of the total number of abortions. So there is an increase by 1.4 times for a 7 years period.

Abortet sipas grupmoshës kryhen kryesisht në grup moshën 20-34 vjeç, ku është dhe moshë më riprodhuese e gruas. Në këtë grupmoshë ndodhin 67,7 % e aborteve. Për sa i përket grupmoshës mbi 34 vjeç, kryhen rreth 26,3 % të aborteve. Ndërkohë që 1,48 % e grave 14-19 vjeç bëjnë një lindje, 0,21 % e tyre kryejnë një abort. Në gratë e moshës 20-34 vjeç, 8,59 % kryejnë një lindje dhe 1,17 % kryejnë një abort, ndërkohë për grupmoshën mbi 34 vjeç 1,07 % e grave bëjnë një lindje dhe 0,53 % kryejnë një abort. Për sa i përket aborteve në adoleshencë analiza është bërë në moshë të keqe, 15-19 vjeç, ku në moshën 17 vjeç kemi vlerën më të lartë të këtij treguesi me 146 aborte për 1000 lindje.

Rreth 40 % e aborteve kryhen nga gratë me nivel arsimor të ulët atë 9-vjeçar dhe tendenca e numrit të aborteve në këtë kategori ka qënë në rritje për periudhën 2009-2016. Grupi i grave me nivel arsimor të mesëm zë vendin e dytë ku 34 % e aborteve janë kryer nga ky grup në vitin 2016. Ndërkohë dhe gratë me nivel arsimor të lartë kryejnë rreth 18,5 % të aborteve për vitin 2016 dhe ato kanë një tendencë në rritje gjatë kësaj periudhe.

Duke ju referuar të dhënave mbi përqindjen e aborteve sipas punësimit dhe sigurimeve shëndetësore të grave shihet se gjithnjë e më tepër abortet kryhen nga gratë të cilat janë të pasiguruara dhe të papuna, respektivisht 75,7 % dhe 76,7 %.

Përqindja e aborteve të kryera nga gratë e punësuar ka pësuar një rritje krahasuar me vitin 2015, nga 15,9 % në 21,7 %. Ndërkohë përqindja e aborteve nga gratë e papuna ka pësuar një rënie. Në 2015, 83,7 % e aborteve kryeshin nga gratë të papuna, ndërkohë në 2016 abortet e kryera nga kjo kategori janë 76,7 %.

Nga krahasimi ndër vite i aborteve sipas statusit martesor të gruas, tregon që mbi 90 % e aborteve kryhen nga gratë e martuara gjatë gjithë periudhës 2009-2016.

Numri i grave dhe burrave të prekur nga sëmundjet seksuale të transmetueshme (SST), HIV/Aids për vitin 2016 është konkretisht 105 burra dhe 23 gra. Ku nga 23 gratë të prekura nga HIV/Aids 3 janë shtatzënë ku 1 grua është e moshës 0-17 vjeç.

Abortet sipas grupmoshës kryhen kryesisht në grupin e moshës 20-34 vjeç, që përputhet me moshën më riprodhuese të gruas. 67,7 % e aborteve kryhen në këtë grupmoshë. Për sa i përket grupmoshës mbi 34 vjeç, kryhen rreth 26,3 % të aborteve. Ndërkohë që 1,48 % e grave 14-19 vjeç japin një fëmijë, 0,21 % kryejnë një abort. Në gratë e moshës 20-34 vjeç, 8,59 % japin një fëmijë dhe 1,17 % kryejnë një abort, ndërkohë që për grupmoshën mbi 34 vjeç 1,07 % e grave japin një fëmijë dhe 0,53 % kryejnë një abort. Për sa i përket aborteve në adoleshencë analiza është bërë në moshë të keqe, 15-19 vjeç, ku në moshën 17 vjeç kemi vlerën më të lartë të këtij treguesi me 146 aborte për 1000 lindje.

Rreth 40 % e aborteve kryhen nga gratë me nivel arsimor të ulët dhe tendenca e numrit të aborteve në këtë kategori ka qënë në rritje për periudhën 2009-2016. Gratë me nivel arsimor të mesëm zë vendin e dytë ku 34 % e aborteve kryhen nga ky grup në vitin 2016. Ndërkohë dhe gratë me nivel arsimor të lartë kryejnë rreth 18,5 % të aborteve për vitin 2016 dhe ato kanë një tendencë në rritje gjatë kësaj periudhe.

Duke ju referuar të dhënave mbi përqindjen e aborteve sipas punësimit dhe sigurimeve shëndetësore të grave shihet se gjithnjë e më tepër abortet kryhen nga gratë të cilat janë të pasiguruara dhe të papuna, respektivisht 75,7 % dhe 76,7 %.

Përqindja e aborteve të kryera nga gratë e punësuar ka pësuar një rritje krahasuar me vitin 2015, nga 15,9 % në 21,7 %. Ndërkohë përqindja e aborteve nga gratë e papuna ka pësuar një rënie. Në 2015, 83,7 % e aborteve kryeshin nga gratë të papuna, ndërkohë në 2016 abortet e kryera nga kjo kategori janë 76,7 %.

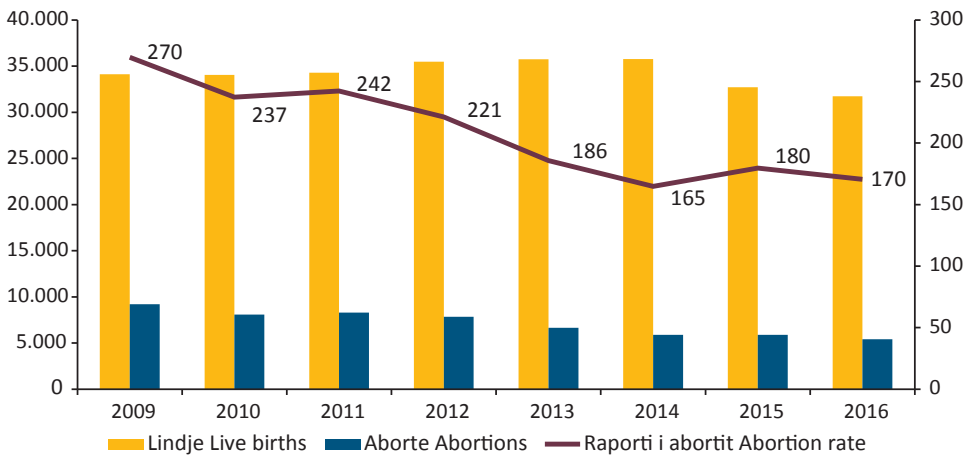
Nga krahasimi ndër vite i aborteve sipas statusit martesor të gruas, tregon që mbi 90 % e aborteve kryhen nga gratë e martuara gjatë gjithë periudhës 2009-2016.

Numri i grave dhe burrave të prekur nga sëmundjet seksuale të transmetueshme (STD), HIV/Aids në 2016 ishte konkretisht 105 burra dhe 23 gra. Nga 23 gratë të prekura nga HIV/Aids, 3 ishin shtatzënë dhe 1 grua ishte e moshës 0-17 vjeç.

Lindjet dhe abortet

Live births and abortions

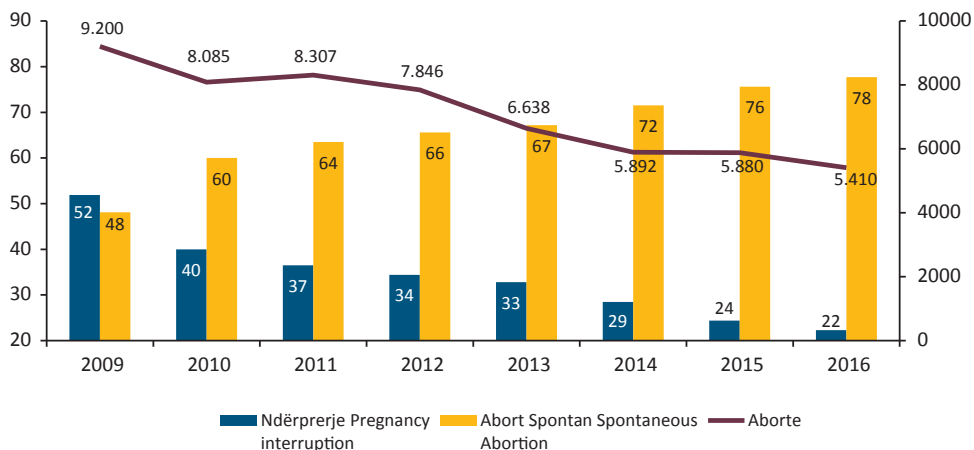
Vitet	Lindje	Aborte	Raporti i abortit	Lidhja: Lindje/ Aborte
Years	Live births	Abortions	Abortion rate	The Relation: Births/Abortions
2009	34.114	9.200	270	3,7:1
2010	34.061	8.085	237	4,2:1
2011	34.285	8.307	242	4,1:1
2012	35.473	7.846	221	4,5:1
2013	35.750	6.638	186	5,4:1
2014	35.760	5.892	165	6,1:1
2015	32.715	5.880	180	5,6:1
2016	31.733	5.410	170	5,9:1

Burimi: INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Gjëndjes Civile, Instituti i Shëndetit Publik (ISHP), Ministria e Shëndetësisë
Source: INSTAT, Albanian Civil Office, Institute of Public Health (IPH), Ministry of Health

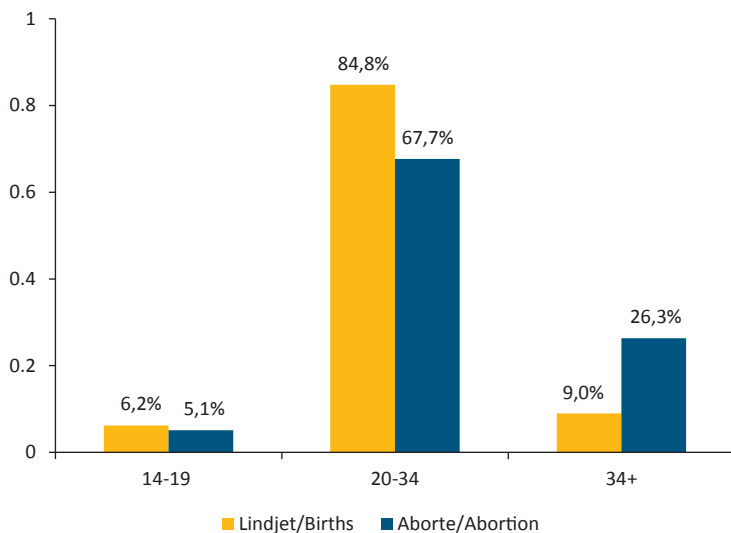
Përqindja e aborteve të kryera sipas llojit të abortit

The Percentage of executed abortions according to the kind of abortion

Përqindja e lindjeve dhe aborteve sipas grupmoshave, 2016

Percentage of births and abortions by age groups, 2016

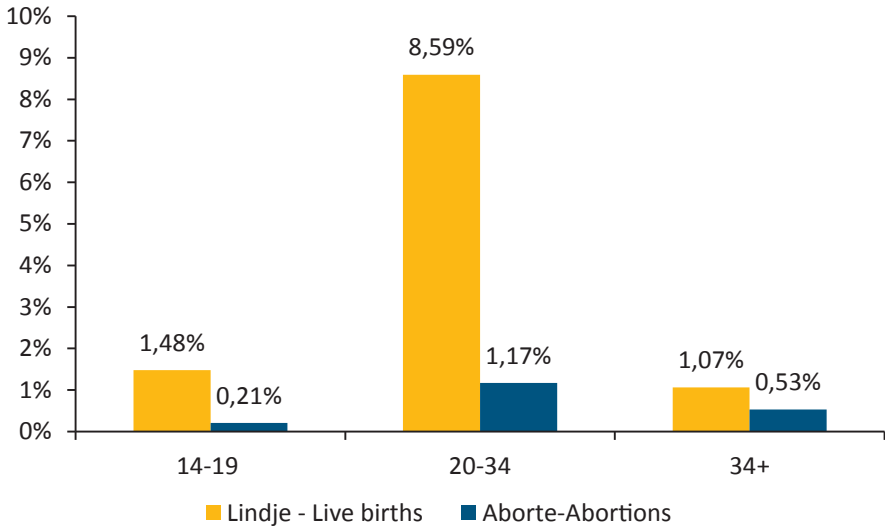

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik

Source: INSTAT, Institute of Public Health

Raporti i lindjeve dhe raporti i aborteve për grua sipas grup moshës, 2016 në (%)

Births ratio and abortion ratio for women by age group, 2016 in (%)

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik
Source: INSTAT, Institute of Public Health

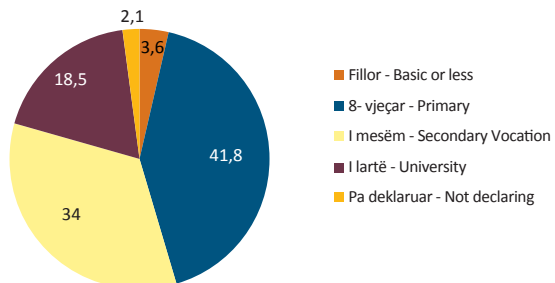
Përqindja e aborteve sipas viteve dhe shkallës arsimore të gruas

Percentage of abortions by year and education level of woman

Niveli arsimor i gruas	Vitet Year								Education level of woman
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Fillor	2,6	2,3	2,3	2,8	3,2	3,8	3,7	3,6	Basic or less
8- vjeçar	45,5	43,7	47,4	45,9	50,1	48,9	44,8	41,8	Primary
I mesëm	36,3	36,8	35,8	34,9	31,7	29,1	32,6	34	Secondary Vocation
I lartë	14,8	15,6	13,5	14,8	13,7	15,2	16,4	18,5	University
Pa deklaruar	0,8	1,6	1	1,6	1,3	3	2,5	2,1	Not declaring

Përqindja e aborteve sipas viteve dhe shkallës arsimore të gruas, 2016

Percentage of abortions by year and education level of woman, 2016

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik
Source: INSTAT, Institute of Public Health

Numrin e aborteve sipas moshës së vajzave, 2016

Abortion number by age of girls, 2016

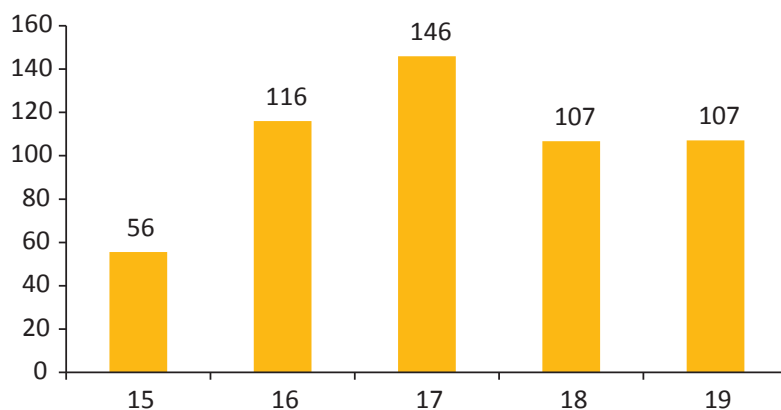
Mosha e vajzave Age of girls	Numri i aborteve Number of abortion	Numri i lindjeve Number of births	Raporti abortit Abortion rate
15	3	54	56
16	13	112	116
17	41	281	146
18	59	553	107
19	102	952	107

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik

Source: INSTAT, Institute of Public Health

Raporti abortit në adoleshencë sipas moshave, 2016

Adolescent abortion rate by age, 2016

Përqindja e aborteve sipas statusit martesor të gruas

The percentage of abortions by marital status of women

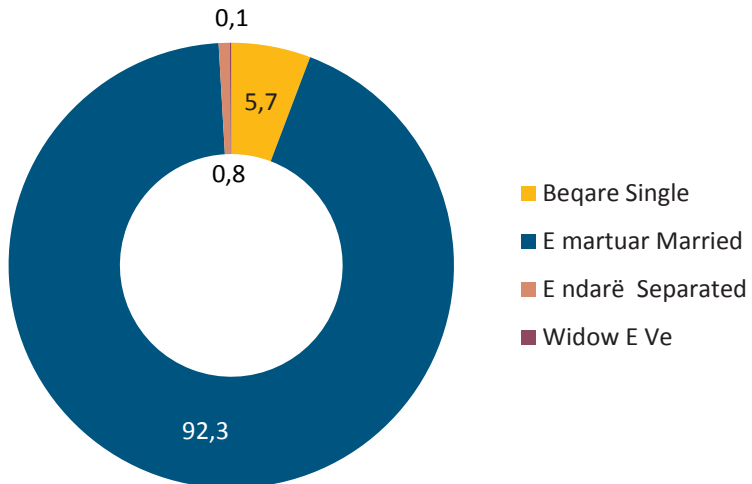
Vitet Year	Statusi martesor i gruas - Marital status of women				
	Beqare Single	E martuar Married	E ndarë Separated	Widow E Ve	Mungon Missing
2009	6,2	92,5	0,8	0,0	0,4
2010	7,0	92,0	0,8	0,0	0,2
2011	4,7	93,8	0,7	0,1	0,7
2012	6,2	93,0	0,8	0,1	0,0
2013	6,3	92,8	0,6	0,1	0,2
2014	6	92,4	0,5	1	0,1
2015	5,8	93,1	0,7	0,4	0
2016	5,7	92,3	0,8	0,1	1,1

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik

Source: INSTAT, Institute of Public Health

Përqindja e aborteve sipas statusit martesor të gruas, 2016

The percentage of abortions by marital status of women, 2013

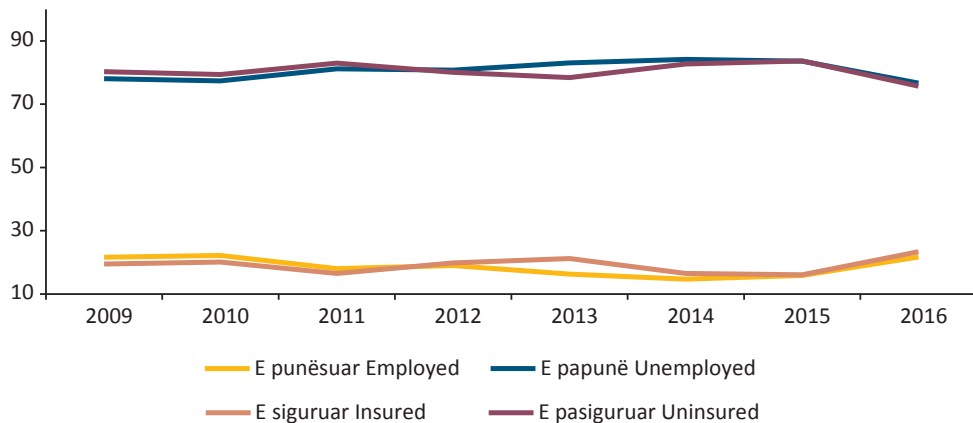

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik

Source: INSTAT, Institute of Public Health

Përqindja e aborteve sipas punësimit dhe sigurimeve shëndetësore të gruas

The percentage of abortions by employment and health insurance of women

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik

Source: INSTAT, Institute of Public Health

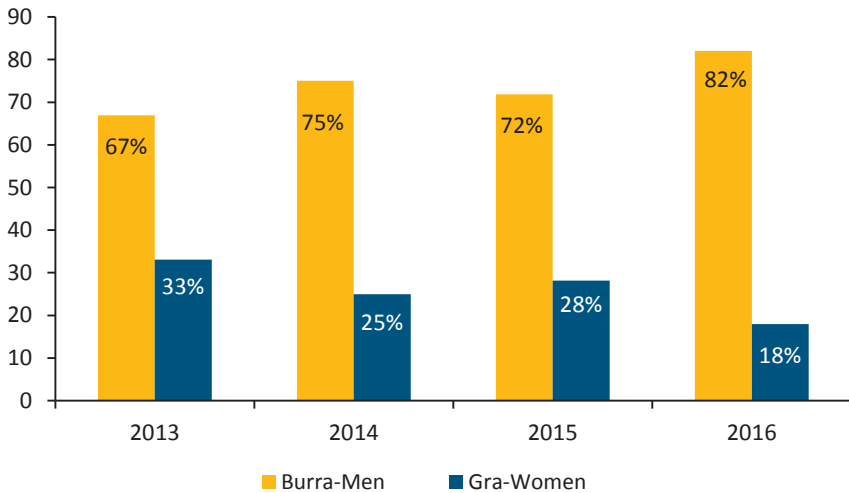
Shpeshtësia e SST-ve, HIV/AIDS-it sipas viteve dhe gjinisë

Incidence of SST & HIV/AIDS by years and sex

Vitet Year	Numër-Number		%	
	Burra	Gra	Burra	Gra
	Men	Women	Men	Women
2013	83	41	67	33
2014	63	21	75	25
2015	74	29	72	28
2016	105	23	82	18

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik

Source: INSTAT, Institute of Public Health

Burimi: INSTAT, Instituti i Shëndetit Publik

Source: INSTAT, Institute of Public Health

Arsimi

Arsimi është qëndror për zhvillimin social dhe ekonomik në një vend. Të gjitha ciklet e arsimit, që nga arsimi parashkollor deri në arsimin e lartë, zyrtar ose jo zyrtar, sigurojnë njohuri bazë dhe aftësi të cilat influencojnë të gjitha aspektet e punës dhe jetës personale.

Sistemi arsimor në vend kërkon që e gjithë popullsia rezidente të përfundojë arsimin bazë prej nëntë vitesh, duke përfshirë këtu pesë vitet e arsimit primar (Klasa 1-5) dhe katër vite (Klasa 6-9). Ndërkohë, baza ligjore garanton aksesin universal në arsim për vajzat dhe djemtë nga MAS (Ministria e Arsimit dhe Shkencës) e cila ka për detyrë të sigurojë mundësi të barabarta.

Sistemi arsimor shqiptar funksionon sipas këtyre niveleve arsimore:

1. Arsimi parashkollor, cikël jo i detyrueshëm, përfshin moshën 3-5 vjeç.

2. Arsimi bazë i detyruar, 9 vjeçar i cili ndahet në dy cikle:

- Arsimi fillor ose cikli i ulët, i detyrueshëm, i cili përfshin moshën 6-10 vjeç (Klasa 1-5).

- Arsimi i mesëm i ulët ose cikli i lartë, i detyrueshëm i cili përfshin moshën 11-14 vjeç (Klasa 6-9).

3. Arsimi i mesëm i lartë (gjimnaz, profesional), cikël jo i detyrueshëm i cili përfshin moshën 15-17 vjeç (Klasa 10-12).

4. Arsimi pas të mesëm jo i lartë.

5. Arsimi i lartë: cikël jo i detyrueshëm i cili përfshin nivelet Bachelor, Master, Doktoraturë.

Statistikat e arsimit japin të dhëna për aktivitetin e institucioneve përkatëse në kryerjen e arsimit zyrtar në vend. Në këtë botim trajtohen në mënyrë më të veçantë të dhënat për nxënës, studentë dhe stafi mësimdhënës sipas gjinisë dhe niveleve të arsimit.

Duke analizuar pjesëmarrjen në arsim sipas nivelit (GER), vihet re se rreth 83,3 % e fëmijëve shkojnë në kopësht. Niveli i pjesëmarrjes bruto për arsimin e detyrueshëm është mbi 100 %, që do të thotë se ky cikël ndiqet dhe nga moshë që mund të jenë më të vogla ose më të mëdha.

Education

Education is central to the social and economic development of a country. Starting from preschool education to the higher education, public or private, they should provide basic knowledge and skills which influence all the aspects of work and personal life.

The education system in Albania requires that all resident population complete the basic 9-year education, including the five years of the primary education (Grade 1-5) and four years (Grade 6-9). Meanwhile, the legal basis guarantees universal access in education for girls and boys by MES (Ministry of Education and Sport), which is responsible for providing equal opportunities.

The Albanian education system comprises of the following education levels:

1. Preschool education, non-compulsory cycle, including the age group 3-5.

2. Basic compulsory 9-year education, which is divided into two cycles:

- Primary education or low cycle, compulsory, which includes the age group 6-10 (Grade 1-5).

- Lower secondary education or high cycle, compulsory, which includes the age group 11-14 (Grade 6-9).

3. Upper secondary education (high school, vocational school), non-compulsory cycle, which includes the age group 15-17 (Grade 10-12).

4. Pre-university education.

5. Higher education: non-compulsory cycle, including the age group 15-17 (Grade 10-12), which includes Bachelor, Master and PhD levels.

The statistics on education provide data on respective institutions' activities regarding the completion of official education in Albania. This publication specifically addresses data on pupils, students and teaching staff by sex and education levels.

Analyzing the participation in education according to the (GER) level, we notice that nearly 83.3 % of children attend kindergarten. The gross enrolment level in compulsory education is above 100 %, which means that this cycle is attended even by younger or older age groups.

Më pas kjo pjesëmarrje bie për nivelin e mesëm të studimeve, ku pjesëmarrja e djemve është më e lartë se e vajzave. Për sa i përket nivelit universitar raporti përmbyset, ku duket se niveli i pjesëmarrjes për djemtë është 46,5 % krahasuar me 67,8 % të pjesëmarrjes së vajzave.

Diferencat gjinore vihen re në pjesëmarrjen sipas gjinisë për ciklet arsimore. Pjesëmarrja e vajzave për arsimin parashkollor është 47-48 % krahasuar me 52-53 % të djemve.

Në arsimin parauniversitar vihet re pjesëmarrje më e madhe e djemve krahasuar me vajzat. Ndërkohë, situata është shumë e ndryshme në arsimin universitar ku pjesëmarrja e studenteve vajza është 58 % krahasuar me 42 % të djemve. Kjo reflektohet dhe në indeksin e barazisë gjinore ku i vetmi cikël arsimor i cili është mbi 1 është për ciklin e lartë.

Të diplomuarit në arsimin e detyruar në fund të vitit akademik 2015-2016 ishin 51,6% vajza dhe 48,4 % djem.

Në vitin 2015/16 ka një ulje të lehtë të numrit të nxënësve që marrin diplomë të arsimit të mesëm krahasuar me vitin paraardhës. Nxënësit e diplomuar në arsimin e mesëm përbëjnë 52 % gra dhe 48 % burra.

Numri i të diplomuarve në arsimin e lartë në vitin 2016 ishte 31,5 mijë me një raport të grave të diplomuara prej 63,8 % krahasuar me 36,2 % burra. Numri i të diplomuarve nga viti 2009 deri në vitin 2016 ka pasur një tendencë rritëse. Sa i takon trupit mësues, duket qartë se cikli i ulët dhe i mesëm mbizotërohet nga gratë. Në nivelin e arsimit të lartë vihet re se me rritjen e gradës dominojnë burrat. Ndërkohë të dhënat nga rektoratet tregojnë se kemi vetëm një rektore femër.

Peshën kryesore në diplomat e marra sipas fushave të studimit në arsimin e lartë, e zë ajo e shkencave të biznesit, administrimit dhe ligjit me 28 % të të gjithë të diplomuarve, dhe më pak diploma janë marrë në fushën e shërbimeve me 2 % të të diplomuarve.

Ndër të diplomuarit në arsimin e lartë, kemi 64 % të diplomuar vajza dhe 36 % djem. Fushat e studimit ku vajzat diplomohen më shumë përbëjnë administrim biznesi dhe ligje (27 %), shëndeti dhe mirëqenia (17 %), arsimi (14 %) dhe arte (14 %).

The participation decreases for the secondary education level, in which the percentage of boys is higher compared to girls. Regarding the tertiary education level, the ratio is different. The participation percentage for boys is 46.5 % compared to 67,8 for girls.

The gender differences can be noticed in participation by sex for education cycles. Participation of girls in preschool education is 47-48 % compared to 52-53 % of boys.

A higher percentage of boys compared to girls is noticed in pre-university education. This ratio differs regarding the participation in tertiary education, which is 58 % for girls compared to 42 % of boys. This is reflected even in the gender parity index, in which the only education cycle above 1 is the higher education. Similar to other years, more boys than girls completed the compulsory education, and the ratio was 51.6 % and 48.4 % respectively.

During the academic year 2015/16, a slight increase was noticed in the number of pupils graduating in the secondary education compared to the previous year. The pupils graduated in secondary education are comprised of 52 % girls and 48 % boys.

The number of graduates in tertiary education during 2016 was 31,500 students, and the ratio was 63.8 % girls and 36.2 % boys. Regarding the academic staff, it is obvious that woman is dominant in the lower and middle cycle of education. Regarding the higher education, the higher the title and degree the higher the number of men in academic staff. Meanwhile, the data from Rectorates of Public University indicate that there is only one female Rector.

Regarding the number of diplomas granted according to the fields of studies in higher education, the most common are the diplomas in the fields of business, administration and law with 28 % of all the graduates, and the less common ones are those granted in the field of services with 2 % of the graduates.

Among the graduates in tertiary education, 64 % of them are girls and 36 % boys. The fields of study in which more girls are graduated are those of business administration and law (27 %), health and welfare (17 %), educational sciences (14 %) and arts (14 %).

Ndërkohë fushat e studimit ku diplomohen më së shumti djemtë janë administrim biznesi dhe ligjet (30 %), inxhinieri dhe ndërtim (15 %), shëndeti (13 %), ndërkohë për djemtë diplomimi në fushën e arsimit zë vetëm (4 %), dhe për vajzat fusha e inxhinierisë zë (5 %).

Krahasimi sipas fushave të studimit, më e dominuar nga vajzat është fusha e shkencave të arsimit (85 % e studentëve vajza), e ndjekur nga ajo e shëndetit dhe mirëqënies (73,5 %), dhe shkencat sociale (71,1 % vajza). Ndërsa fusha e shërbimeve është më e dominuar nga djemtë në arsimin e lartë (71,1 % djem), pasuar nga ajo e e inxhinierive (62,6 %), e më tej ajo e bujqësisë (59,7 %) dhe teknologjise së informacionit (52,5 %).

Niveli arsimor i popullsisë mbi 25 vjeç tregon se ka diferenca të theksuara midis brezave dhe gjinisë. Popullsia e grave mbi 65 vjeç është 82 % me arsim bazë, ndërkohë burrat e kësaj grupmoshe janë 63,6 % në këtë nivel arsimor. Vetëm 4 % e grave në këtë grupmoshë janë me arsim të lartë, kundrejt 11,8 % e burrave.

Ndërkohë në popullsinë 25-39 vjeç gratë kanë ndryshuar pozita ku 27,18 % e tyre janë me arsim të lartë, kundrejt popullsisë mashkullore 19,25 % në këtë nivel arsimor. Për këtë grupmoshë 50 % e grave janë me arsim bazë kundrejt 44,9 % e burrave në këtë grupmoshë.

Pjesëmarrja e nxënësve dhe studentëve me aftësi të kufizuar në sistemin arsimor nga viti 2014 deri në vitin 2016 nuk ka pësuar ndryshime të rëndësishme. Në arsimin 9-vjeçar, të mesëm dhe të lartë pjesëmarrja e djemve (64,9 %, 59,4 %, 54,4 % respektivisht) është më e lartë se e vajzave (35,1 %, 44,2 %, 53,8 % respektivisht) për vitin 2015-2016.

Meanwhile, the fields of study in which more boys are graduated are those of business administration and law (30 %), engineering and construction (15 %), health (13 %), while only 4 % of boys are graduated in educational sciences and 5 % of girls are graduated in engineering.

The comparison in the study field indicates that the field mostly dominated by girls is that of educational sciences (85 % of girls students), followed by health and welfare (73.5 %), and the social sciences (71.1 % girls). The field of services is the one mostly dominated by boys in higher education (71.1 % boys), followed by the engineering (62.6 %), and then the agriculture (59.7 %) and information technology (52.5 %).

According to the labour force survey the education attainment for the population over 25 years old indicates that there are significant differences among generations and sex on the education level of the population. 82 % of the women population over 65 years old have completed basic education, while only 63.6 % of the men population of this age group have completed basic education. Only 4 % of women of this age group have completed tertiary education, compared to 11.8 % of men.

Regarding the population of the age group 25-39, women have switched positions where 27.18 % of them have completed higher education, compared to 19.25 % of men population who have completed higher education. 50 % of women and 44.9 % of men of this age group have completed basic education.

The participation of pupils and students with disability in the education system has remained stable during 2014-2016. In the 9-year basic education, in secondary and in the tertiary education the participation of boys is (64.9 %, 59.4 %, 54.4 % respectively) which is higher than for girls (35.1 %, 44.2 %, 53.8 % respectively) for the academic year 2015-2016.

Në Universitetin e Tiranës pjesëmarrja e djemve me aftësi të kufizuar për vitin 2016-2017 ka qënë 28 % ndërsa e vajzave 25 %. Ndërsa në Universitetin e Korçës, Universitetin Luigj Gurakuqi Shkodër dhe Universitetin Ismail Qemali Vlorë pjesëmarrja e vajzave është më e lartë se ajo e djemve. Përgjithsisht vihet re një pjesëmarrje e ulët e vajzave dhe djemve me aftësi të kufizuar në arsimin e lartë.

In the University of Tirana the participation of boys with disability for the year 2016-2017 was 28 % compared to girls 25 %. Meanwhile in Korça University, University of Luigj Gurakuqi Shkodër and University of Ismail Qemali Vlorë the participation of girls is higher compared to boys. In general the participation of girls with disability is lower compared to boys for tertiary education.

Nxënës në shkolla sipas programit dhe gjinisë (2013-2016)

Pupil in schools by programmes and sex (2013-2016)

Programi	2013-14		2014-15		2015-16		Programme
	Djem	Vajza	Djem	Vajza	Djem	Vajza	
	Boys	Girls	Boys	Girls	Boys	Girls	
Kopshte	42.677	38.771	43.266	39.228	43.242	39.891	Pre-Primary
Fillore	103.111	92.609	99.627	88.744	94.737	84.827	Primary
Cikli i lartë i 9 vjeçares	95.359	85.995	91.873	83.164	86.554	77.381	Lower secondary
Mesme	83.636	69.301	75.548	64.494	69.219	61.161	Upper secondary

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Pjesëmarrja në arsim sipas niveleve arsimore / rapoti i regjistrimit bruto

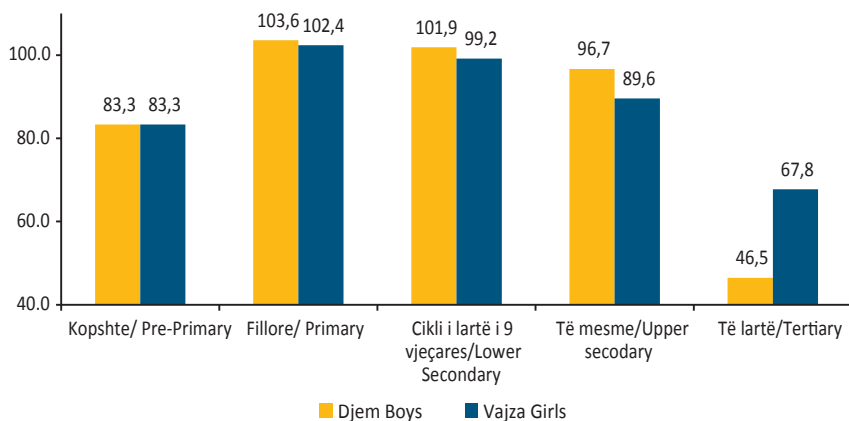
Participation in education by education level / gross enrolment ratio (GER)

Programi	2013-14		2014-15		2015-16		Programme
	Djem	Vajza	Djem	Vajza	Djem	Vajza	
	Boys	Girls	Boys	Girls	Boys	Girls	
Kopshte	80,3	79,8	82,3	82,3	83,3	83,3	Pre-Primary
Fillore	103,1	102,4	104,4	103,0	103,6	102,4	Primary
Cikli i lartë i 9 vjeçares	103,6	99,6	103,5	100,7	101,9	99,2	Lower secondary
Mesme	106,5	93,3	102,3	91,4	96,7	89,6	Upper secondary
Të lartë	54,3	74,5	51,0	70,4	46,5	67,8	Tertiary

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Pjesëmarrja në arsim sipas niveleve arsimore / rapoti i regjistrimit bruto
 Participation in education by education level / gross enrolment ratio (GER)

Burimi: INSTAT
 Source: INSTAT

Indeksi i Barazise Gjinore (mbi GER)

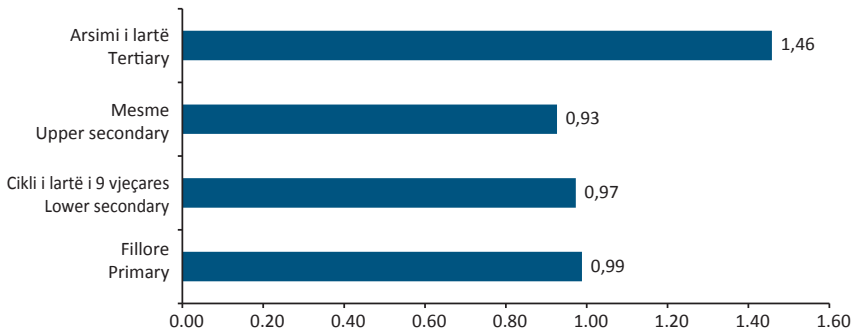
Gender Parity Index (on GER)

Programi	2013-14	2014-15	2015-16	Programme
Fillore	0.99	0.99	0.99	Primary
Cikli i lartë i 9 vjeçares	0.96	0.97	0.97	Lower secondary
Mesme	0.88	0.89	0.93	Upper secondary
Të lartë	1.37	1.38	1.46	Tertiary

Burimi: INSTAT
Source: INSTAT

Indeksi i Barazise Gjinore (mbi GER)

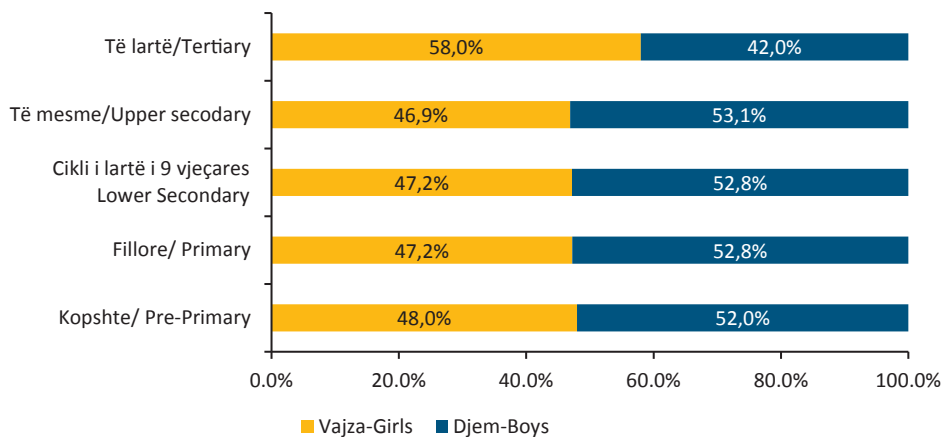
Gender Parity Index (on GER)

Burimi: INSTAT
Source: INSTAT

Nxënës dhe studentë të regjistruar sipas niveleve arsimore dhe gjinisë 2015- 2016

Pupils and students by education level and sex, 2015-2016

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Nxënës që mbaruan dhe u diplomuan

Pupils graduated

Nxënës	2010-11	2011- 12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	Pupils
Nxënës që morën dëftesë	51.186	50.380	47.819	44.139	44.001	43.290	Pupils graduated on basic education
Djem	26.031	25.801	24.655	22.845	22.610	22.318	Boys
Vajza	25.155	24.579	23.164	21.294	21.391	20.972	Girls
Nxënës morën Çertifikata në arsimin profesional	1.517	4.222	-	5.691	5.672	5.243	Pupils Certified on secondary technical
Djem	1.431	3.795	-	4.910	4.918	4.705	Boys
Vajza	86	427	-	781	754	538	Girls
Nxënës që morën dëftesë pjekurie arsimi mesem	40.354	40.927	45.899	35.254	39.629	37.721	Pupils graduated on upper secondary education
Djem	20.260	20.126	23.274	16.372	19.249	18.262	Boys
Vajza	20.094	20.801	22.625	18.882	20.380	19.459	Girls
Diplomuar pas të mesme	232	242	145	164	125	335	Graduated on post
Djem	146	125	79	64	75	139	Boys
Vajza	86	117	66	100	50	196	Girls

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Studentë të diplomuar në numër dhe sipas gjinisë

Graduated students Number and sex distribution

Vitet Years	Numër - Number		%	
	Djem Boys	Vajza Girls	Djem Boys	Vajza Girls
2009-10	7.943	14.415	35,5	64,5
2010-11	8.301	14.513	36,4	63,6
2011-12	10.383	18.728	35,7	64,3
2012-13	10.641	19.724	35,0	65,0
2013-14	9.963	19.174	34,2	65,8
2014-15	11.960	21.569	36,0	64,0
2015-16	11.415	20.115	36,2	63,8

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Mësuesit në arsimin 9 vjeçar dhe të mesëm në %

Teachers of preuniversity education in %

Vitet Years	Në 9 vjeçare/on basic education		Në të mesme/on upper secondary	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
2009-10	29,5	70,5	38,4	61,6
2010-11	28,3	71,7	37,8	62,2
2011-12	28,0	72,0	37,5	62,5
2012-13	27,0	73,0	36,0	64,0
2013-14	27,0	73,0	36,0	64,0
2014-15	27,0	73,0	35,0	65,0
2015-16	27,2	72,8	35,0	65,0

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Trupi mësimor shkencor efektiv në arsimin e lartë, sipas titujve e gradave në (%)

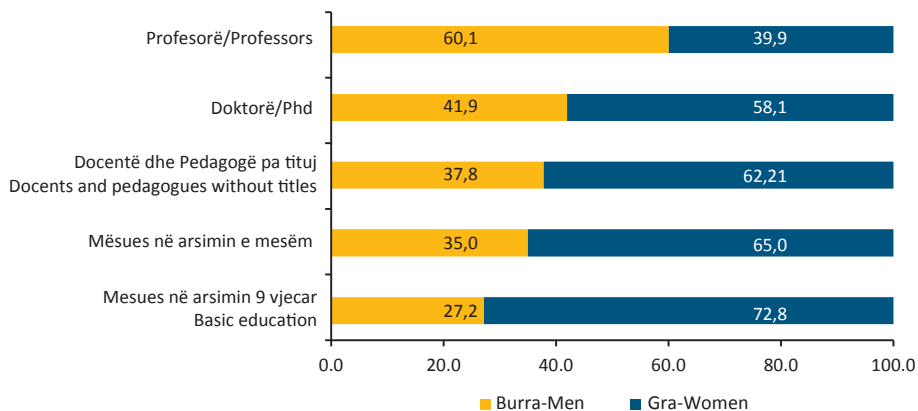
Academic Effective staff in Tertiary education by titles and grades in (%)

Viti Akademik Academic Year	Profesorë Professors		Doktorë Phd		Docentë dhe Pedagogë pa tituj Docents and Pedagogues without titles	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
2010-11	72,9	27,1	43,8	56,3	43,2	56,8
2011-12	74,5	25,5	51,8	48,2	39,7	60,3
2012-13	71,4	28,6	52,8	47,2	38,3	61,7
2013-14	69,0	31,0	49,0	51,0	38,0	62,0
2014-15	64,0	36,0	46,0	54,0	39,0	61,0
2015-16	60,1	39,9	41,9	58,1	37,8	62,2

Burimi: INSTAT
Source: INSTAT

Trupi mësimor sipas niveleve arsimore dhe titujve 2015-2016

Academic staff by level of educations and titles 2015-2016

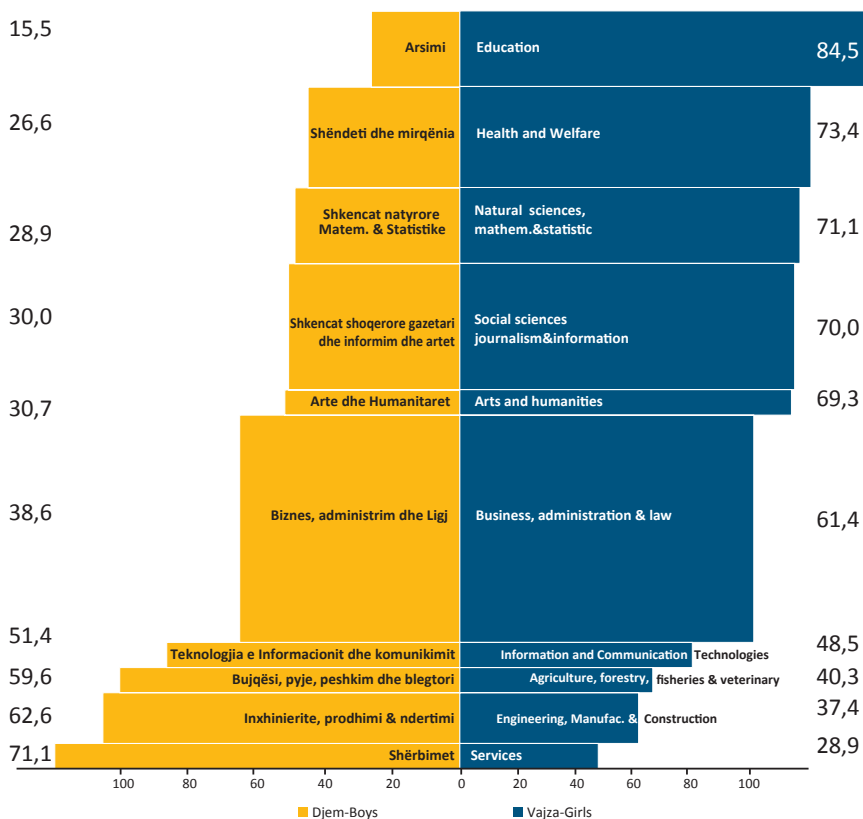

Burimi: INSTAT
Source: INSTAT

Studentë të diplomuar në arsimin e lartë, sipas fushave të studimit, 2016

Students graduates on tertiary by field of study, 2016

(Number and sex distribution in %)

Burimi: INSTAT

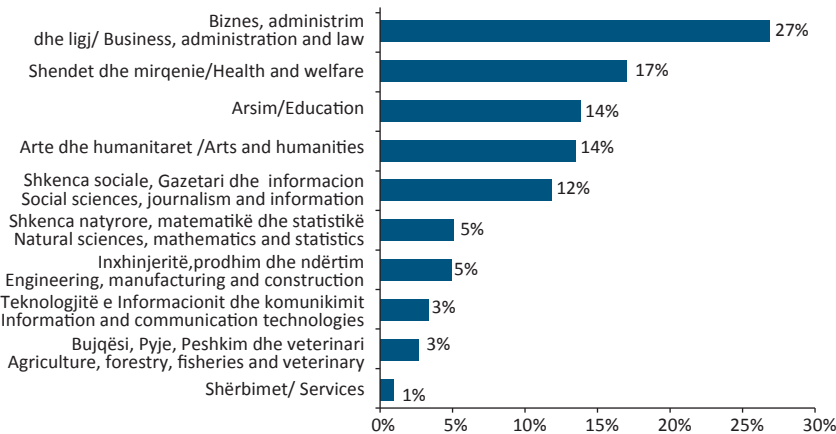
Source: INSTAT

Shënim: Sipas Manualit të Fushave të Studimit 2013

Note: ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013)

Fushat sipas studenteve vajza, 2016

Fields of study for girls students , 2016

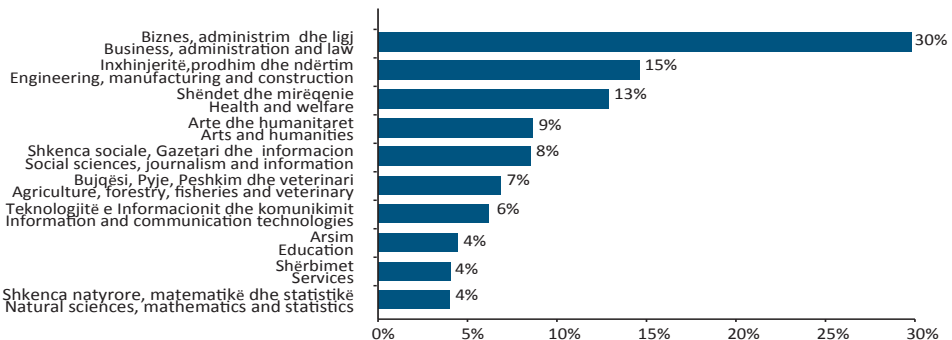

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Fushat sipas studenteve djem, 2016

Fields of study of boys students, 2016

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Niveli arsimor i popullsisë në (%)

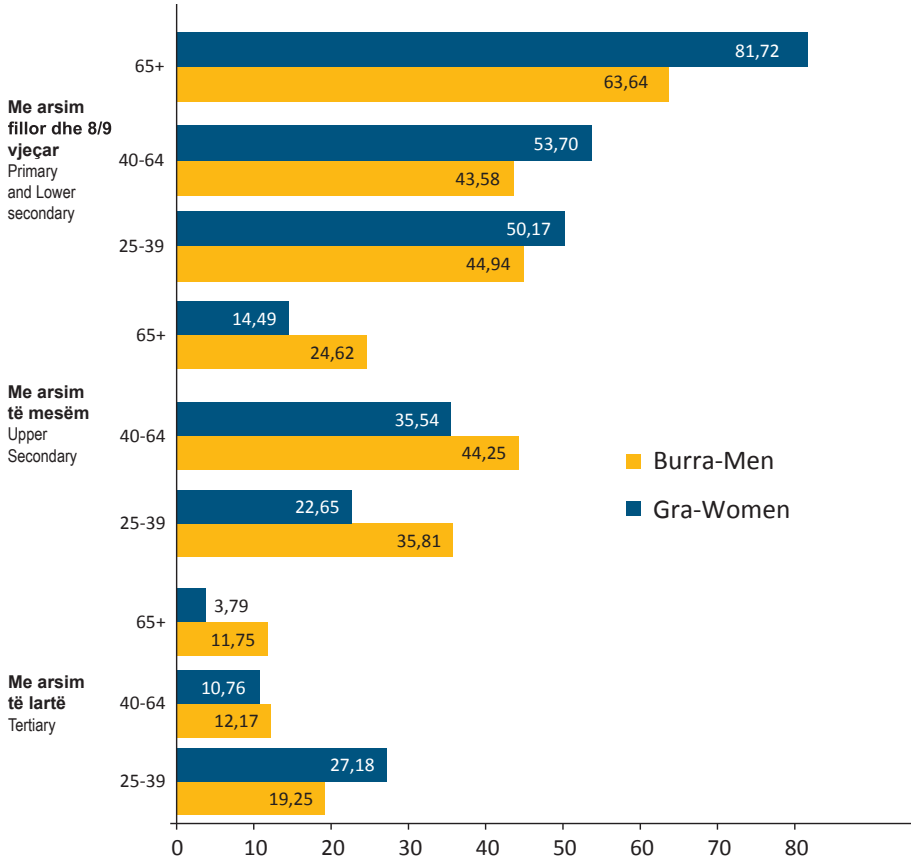
Educational attainment of population in (%)

Popullsia 25 +	Grupmoshat-Age group								Population 25 +
	25-39		40-64		65 +		Total		
	Burra	Gra	Burra	Gra	Burra	Gra	Burra	Gra	
	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	
Me arsim fillor dhe 8/9 vjeçar	45	50	44	54	64	82	48	58	Primary and Lower secondary
Me arsim të mesëm	36	23	44	36	25	14	38	28	By upper Secondary
Me arsim të lartë	19	27	12	11	12	4	14	14	By tertiary
Gjithsej	100	100	100	100	100	100	100	100	Total

*Burimi: Anketa e Forcave të Punës, 2016**Source: Labour Force Survey, 2016*

Niveli arsimor i popullsisë në (%)

Educational attainment of population in (%)

Burimi: INSTAT
Source: INSTAT

Stafi Universitar sipas gjinisë, 2016

University staff by sex, 2016

Posti	Numër-Number		%		Position
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	
Rektor	11	1	92	8	Rector
Zv/Rektor	15	6	71	29	Deputy Rector
Anëtarë Senati	183	90	67	33	Member of Senate
Dekanë	42	15	74	26	Dean
Zv/Dekan	39	42	48	52	Deputy Dean
Përgjegjës Departamenti	127	110	54	46	Chef of department.

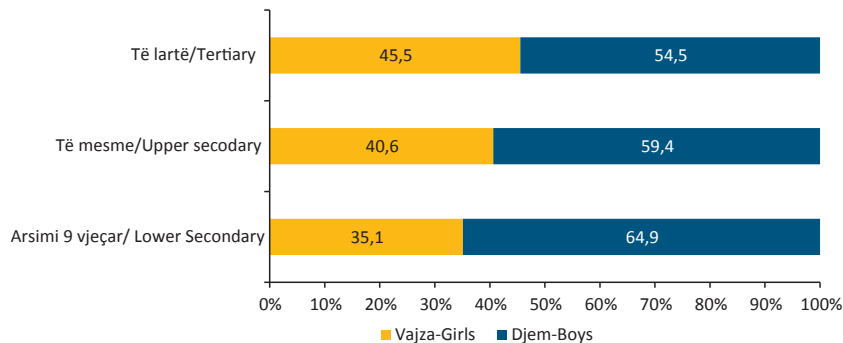
*Burimi: Rectoratet e Universiteteve Publike**Source: Rectorates of Public University**Shënim: Për vitin 2016 të dhënat e datajuara të stafit i referohen Universiteteve Publike.**Note: Data for year 2016 refers personel only in public University.***Përqindja e nxënësve dhe studentëve me aftësi të kufizuar sipas niveleve arsimore dhe gjinisë, 2014-16**

Percentage of pupils and students with disabilities by educations level and sex, 2014-16

	2014-15		2015-16	
	Vajza Girls	Djem Boys	Vajza Girls	Djem Boys
Cikli i 9 vjeçares Lower Secondary	35,0	65,0	35,1	64,9
Të mesme Upper secodary	44,2	55,8	40,6	59,4
Të lartë Tertiary	46,2	53,8	45,5	54,5

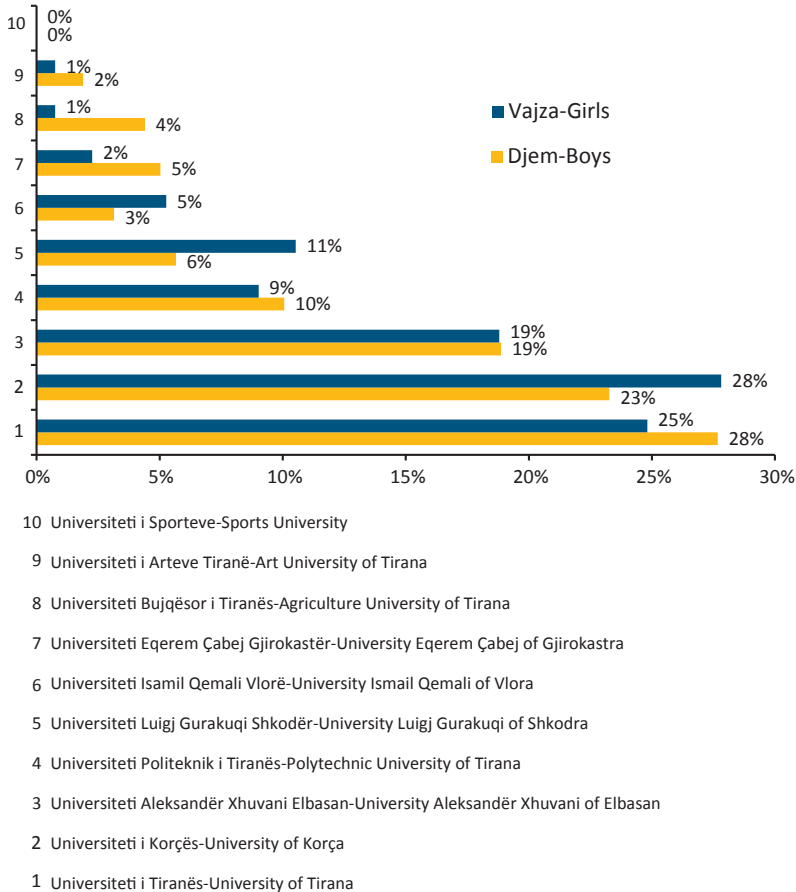
Përqindja e nxënësve dhe studentëve me aftësi të kufizuar sipas niveleve arsimore dhe gjinisë, 2015-16

Percentage of pupils and students with disabilities by educations level and sex, 2015-16

*Burimi: INSTAT**Source: INSTAT**Shënim: Në arsimin 9-vjeçar janë të përfshira dhe shkollat speciale**Note: In the basic education are included special school*

Përqindja e studentëve me aftësi të kufizuar sipas gjinisë në Universitete Publike, 2016-17

Percentage of students with disabilities by sex in Public Universities, 2016-17

Burimi: INSTAT

Source: INSTAT

Tregu i punës

Statistikat e tregut të punës sigurojnë një pamje në pozicionin që mbartin burrat dhe gratë në tregun e punës. Ky këndvështrim është shumë i rëndësishëm për rritjen ekonomike dhe produktivitetin ekonomik të një vendi, si dhe për jetesën e individëve dhe të familjeve të tyre. Të dhënat e këtij seksioni i referohen të dhënave të marra nga Anketa e Forcës së Punës, duke u fokusuar në diferencat gjinore dhe ndikimi i tyre në punësimin e burrave dhe grave. Të dhënat e punësimit mbledhen për popullsinë 15 vjeç e lart e cila kategorizohet në tre kategori përjashtuese: të punësuar, të papunë dhe ato jashtë forcës së punës (ekonomikisht inaktiv). Forca e punës potenciale është popullsia 15 vjeç e lart të cilët janë të punësuar ose të papunë.

Pjesëmarrja në forcën e punës

Gratë kanë më pak gjasa të marrin pjesë në tregun e punës. Për sa i përket popullsisë 15-64 vjeç treguesi për burrat ka qenë relativisht i pandryshuar, ndërkohë kemi një përmirësim të pjesëmarrjes së grave në tregun e punës që prej vitit 2013, nga 50 % në 58 % për vitin 2016.

Duke parë arsyet e inaktivitetit, përgjithësisht gratë mbeten jashtë forcës së punës kryesisht pasi janë në pension ose pension të parakohshëm (40 %), duke përbushur detyrat shtëpiake (21,5 %). Ndërkohë përbushja e detyrave shtëpiake për burrat është vetëm 1,0 %.

Jashtë tregut të punës për grupmoshën 15-64 vjeç janë 42 % e grave, krahasuar me 26 % të burrave. Krahasuar me vitin 2015, kjo përfaqëson një përmirësim si për burrat ashtu dhe për gratë. Hendeku i gjinor në pjesëmarrjen në punë në vitin 2016 ka pësuar një rënie prej 2 % krahasuar me 2015.

Punësimi dhe struktura e punësimit

Norma e të punësuarve për popullsinë 15-64 vjeç është 62 % për burrat si 50 % për gratë e kësaj grupmoshe. Struktura e të punësuarve tregon se 43 % e grave të punësuar janë të punësuar me

Labour market

Labour market statistics provide an insight of the position that women and men occupy in the labour market. Such a perspective is very important for a country's economic growth and productivity, as well as for the individuals and their families' living. The data used in this section are derived from the Labour Force Survey, by focusing on gender differences and their influence on women and men's employment. Employment data are collected on the population 15 years old and over, which is divided in three categories: the employed, the unemployed, and the economically inactive (people outside of the labour force). The potential labour force is the population 15 years old and over, which may be employed or unemployed.

Labour force participation

Women are less likely to participate in the labour market. Regarding the population of age group 15-64, this indicator for men has remained relatively unchanged, whereas progress has been noted in women's participation in the labour market from 50 % in 2013 to 58 % in 2016.

Considering the inactivity reasons, generally speaking women remain outside of the labour force due to retirement and early retirement (40 %), and the engagement in domestic chores (21.5%). On the other hand, men's engagement in domestic chores is only 1 %.

Referring to the age group 15-64, 42 % of women are outside the labour force, compared to 26 % of men. If such data are compared to those of 2015, progress can be noticed both for men and women. Gender gap in labour force participation for the period 2016 has decreased by 2 % as compared to 2015.

Employment and employment structure

Employment rate for the population of age group 15-64 is 62 % for men and 50 % for women. According to the employment structure, 43 % of women are employees, whereas 31.2 % are

pagë, ndërkohë 31,2 % janë punëtorë pa pagesë në biznesin e familjes, kundrejt 18,2 % të të punësuarve burra. Një pjesë e konsiderueshme e burrave të punësuar janë të vetëpunësuar pa të punësuar me pagë (38,3 %), kundrejt 24,4 % për gratë.

Në vitin 2016 rezultoi se sektori bujqësor punëson 40,2 % të të punësuarve duke pësuar një rënie me 1 % krahasuar me 2015. Rënia e të punësuarve në këtë sektor i atribuohet rënies së të punësuarve gra në këtë sektor me gati 2 % krahasuar me 2015. Sektori i dytë që zë peshën më të madhe në punësimin e grave pas sektorit të bujqësisë është ai i shërbimeve jo të tregut (20 %).

Dhe për burrat e moshës 15-64 vjeç punësimi mbizotëron në sektorin e bujqësisë, por në një shkallë shumë të ulët sesa për gratë. Më pas burrat janë të punësuar në sektorin e shërbimeve të tregut me 27,8 %.

Të dhëna të përllogaritura mbi numrin e orëve të punës, na tregojnë se 36,5 % e grave punojnë nën 40 orë në javë kundrejt 27,6 % të burrave. Duket qartë se burrat janë ata që punojnë më të paguar shumë më tepër sesa gratë (50 % e burrave punojnë 40-48 orë në javë përkundëjt 46 përqind të grave). Kur orët e punës rriten në 49 orë në javë, përqindja e grave që punon është sa gjysma e atyre të burrave (23 % burra dhe 11,2 % gra).

Papunësia

Në vitin 2016 sipas të dhënave të anketës së forcave të punës shkalla e papunësisë për burrat në moshën 15-64 vjeç është 16,4 %, kundrejt 14,6 % të grave. Shkalla e papunësisë për të dy gjinitë ka pësuar një rënie krahasuar me 2015. Ndërkohë që situata e papunësisë për gratë është përmirësuar më shumë krahasuar me burrat, duke pësuar një rënie me gati 3 % krahasuar me 2015, dhe e burrat vetëm me 1 %.

contributing family workers compared to 18,2 % of the same category for men. A considerable number of employed men (38.3 %) are own account workers, as compared to 24.4 % for women.

According to the results, 40.2 % of employed people were employed in agriculture in 2016, by experiencing a 1 % decrease as compared to 2015. The non-market services sector - where activities such as public administration, social services, and other activities and services are included - plays the second most important role in women employment (20 %) following agriculture.

The most important source of employment for men belonging to the age group 15-64 is agriculture, but their rate is lower compared to women. Agriculture is then followed by the market service sector where 27.8 % of men are employed.

According to the estimated data on the number of working hours, 36.5 % of women work less than 40 hours per week, whereas the rate of men is as high as 27.6 %. These figures clearly show that men's working hours of paid work are higher compared to women (50 % of men work 40-48 hours per week compared to 46 % of women). When the working hours increase at 49 hours per week, working women's rate is as high as half of men's (23 % men and 11.2 % women).

Unemployment

According to the data of the Labour Force Survey, the unemployment rate of men belonging to the age group 15-64 in 2016 was 16.4 %, whereas women's unemployment rate was 14.6 %. The unemployment rate for both sexes has experienced a decrease compared to 2015. In the mean time, the unemployment rate woman has made more progress decreasing by almost 3 %, whereas that of men has decreased by only 1 %.

Politikat e punësimit

Të dhënat e Shërbimit Kombëtar të punësimit tregojnë se gjatë vitit 2016, punë kërkuarit të papunë të regjistruar kanë pësuar një rënie në regjistrimin për përfitimin e kurseve të formimit profesional dhe në programet e nxitjes së punësimit, respektivisht me 42,6 % dhe 11,4 %. Gratë punë kërkuar të papuna vazhdojnë të jenë përfituese më shumë sesa burrat në programet e nxitjes së punësimit, respektivisht niveli i pjesëmarrjes së grave në këto programe është 1,3 herë më i lartë se i burrave. Numri i grave punë kërkuar të papuna të regjistruara rritet me rritjen e moshës, ndërsa të dhënat tregojnë të kundërtën për burrat punëkërkuar të papunë të regjistruar me rritjen e moshës vjen në ulje. Të dhënat e punë kërkuar të papunë të regjistruar tregojnë se si punëkërkuar të papunë pa arsim dhe me arsimin të lartë shfaqin të njëjtën rritje si për burrat ashtu dhe për gratë.

Employment policies

National Employment Service data show that during 2016 the number of unemployed registered jobseekers has decreased regarding the registration in professional training courses and in programmes of encouraging of employment. Unemployed women jobseekers continue to benefit more than men from the programs of encouraging of employment. According to the data, the number of women unemployed registered as jobseekers increases with the age, whereas on the other hand, the number of unemployed men jobseekers decreases with age. According to the data, the number of the registered unemployed jobseekers increases both for women and men regardless of the completion of the higher education.

Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës sipas gjinisë dhe grupmoshës

Labour force participation rate by sex and age grup

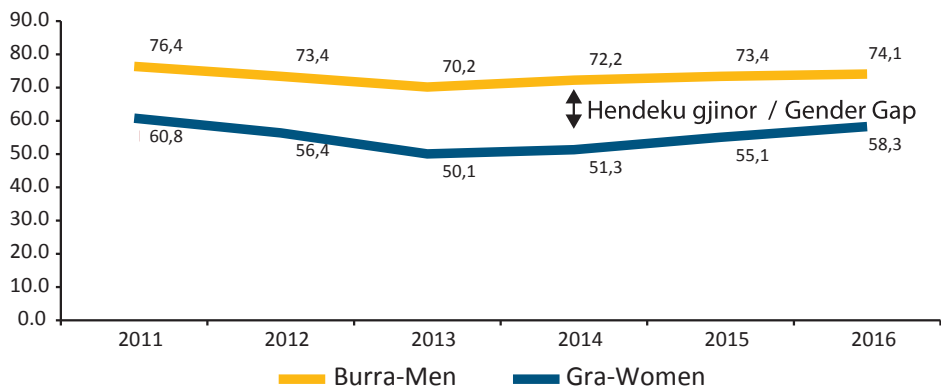
Grupmosha	Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës Labour force participation rate					
Age grup	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gjithsej-Total						
15-29	54,8	46,6	38,7	41,9	44,5	45,7
30-64	76,7	73,8	71,1	72,3	74,5	76,1
15-64	68,5	64,9	59,6	61,5	64,2	66,2
15+	60,3	57,3	52,4	53,7	55,7	57,5
Burra-Men						
15-29	62,2	54,1	47,9	51,2	52,8	51,7
30-64	85,2	84,2	82,9	84,5	85,2	85,8
15-64	76,4	73,4	70,2	72,2	73,4	74,1
15+	67,9	65,5	61,7	63,5	64,3	65,0
Gra-Women						
15-29	47,0	37,7	30,1	32,0	35,4	38,8
30-64	68,6	64,4	60,7	61,2	64,6	66,8
15-64	60,8	56,4	50,1	51,3	55,1	58,3
15+	52,9	49,2	44,0	44,4	47,2	49,9

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2011-2016

Source: Labour Force Surveys 2011-2016

Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës (15-64 vjeç) (%)

Labor force participation rate (15-64 years) (%)

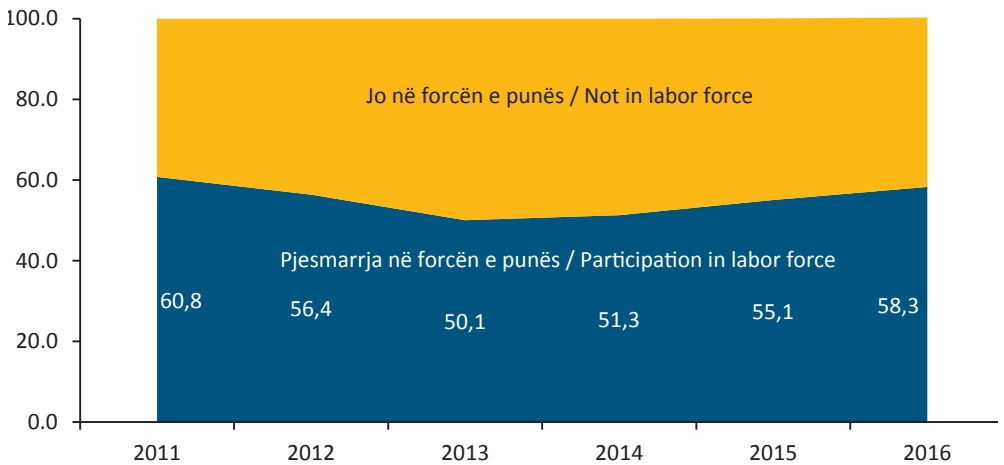

Burimi : Anketa e Forcave të Punës 2011-2016

Source: Labour Force Surveys 2011-2016

Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, gratë

Labour force participation rate, women

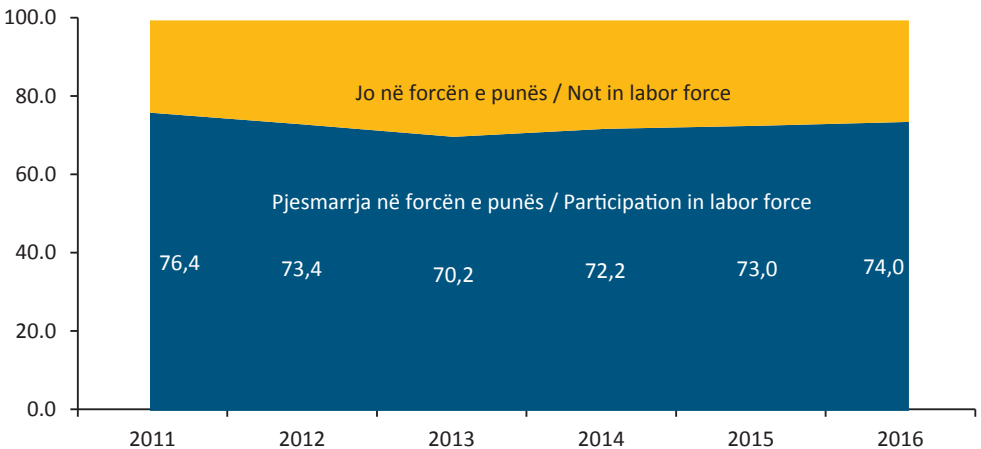

Burimi: Anketa Tremujore e Forcave të Punës 2011-2016

Source: Quarterly Labour Force Survey 2011-2016

Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës, burrat

Labour force participation rate, men

Burimi: Anketa Tremujore e Forcave të Punës 2011-2016

Source: Quarterly Labour Force Survey 2011-2016

Popullsia joaktive 15 vjeç e lart (statusi në bazë të vetëdeklarimit)

Inactive population 15 years old and over (status by self-declaration)

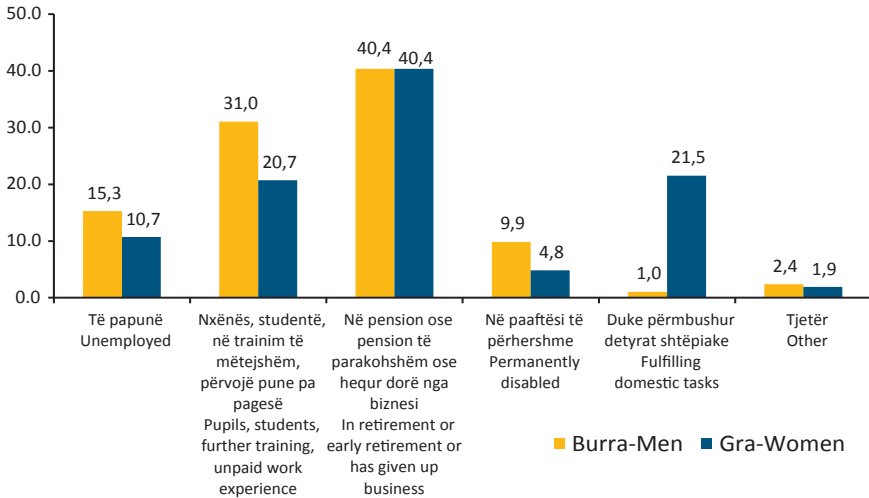
	2013	2014	2015	2016	
Burra - Men					
Të papunë	21,9	19,2	15,6	15,3	Unemployed
Nxënës, studentë, në trajnim të mëtejshëm, përvojë pune pa pagesë	29,6	30,3	31,2	31,0	Pupils, students, further training, unpaid work experience
Në pension ose pension të parakohshëm ose hequr dorë nga biznesi	39,1	38,5	39,9	40,4	In retirement or early retirement or has given up business
Në paaftësi të përhershme	6,4	8,9	10,6	9,9	Permanently disabled
Duke përmbushur detyrat shtëpiake	0,8	0,3	0,6	1,0	Fulfilling domestic tasks
Tjetër	2,2	2,7	2,2	2,4	Other
Gra - Women					
Të papunë	19,9	16,4	13,0	10,7	Unemployed
Nxënës, studentë, në trajnim të mëtejshëm, përvojë pune pa pagesë	23,2	20,8	22,3	20,7	Pupils, students, further training, unpaid work experience
Në pension ose pension të parakohshëm ose hequr dorë nga biznesi	32,0	34,4	38,6	40,4	In retirement or early retirement or has given up business
Në paaftësi të përhershme	3,1	4,5	4,7	4,8	Permanently disabled
Duke përmbushur detyrat shtëpiake	20,5	21,6	19,7	21,5	Fulfilling domestic tasks
Tjetër	1,3	2,3	1,8	1,9	Other

Burimi: Anketa Tremujore e Forcave të Punës 2013-2016

Source: Quarterly Labour Force Survey 2013-2016

Arsyet e popullsisë joaktive 15 vjeç e lart

Reasons for economic inactivity 15 + pop

Shkalla e punësimit sipas gjinisë dhe grupmoshës

Employment rate sex and age grup

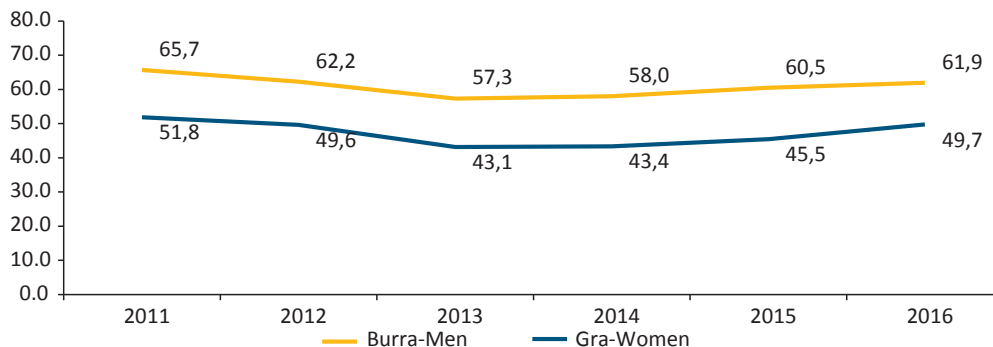
Grupmosha Age grup	Shkalla e punësimit - Employment rate					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gjithsej-Total						
15-29	42,8	34,5	28,2	28,2	29,8	32,4
30-64	68,2	66,4	61,8	62,7	65,2	67,2
15-64	58,7	55,9	49,9	50,5	52,9	55,9
15+	51,9	49,6	44,1	44,3	46,2	48,7
Burra-Men						
15-29	48,0	38,8	33,7	33,0	35,8	36,3
30-64	76,7	75,4	70,8	72,7	74,8	75,4
15-64	65,7	62,2	57,3	58,0	60,5	61,9
15+	58,6	55,9	50,7	51,4	53,3	54,7
Gra-Women						
15-29	37,3	29,4	23,0	23,3	23,1	28,0
30-64	60,1	58,3	53,9	53,6	56,3	59,3
15-64	51,8	49,6	43,1	43,4	45,5	49,7
15+	45,3	43,5	38,0	37,6	39,2	42,8

Burimi i: Anketa e Forcave të Punës 2013-2016,

Source: Labour Force Surveys 2013-2016

Shkalla e punësimit (15-64 vjeç) (%)

Employment rate (15-64 years) (%)

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2011-2016

Source: Labour Force Surveys 2011-2016

Gratë në moshë 15-64 vjeç sipas statusit të aktivitetit 2009-2016

Women aged 15-64 by activity status 2007-2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gra - Women	1.132.697	1.110.469	963.786	982.340	1.042.523	1.017.308	1.002.871	996.130
Forca puntore Labour force	586.721	587.365	585.845	553.867	521.844	521.894	552.079	580.299
Të punësuar Employed	493.558	493.720	499.637	487.352	449.675	441.024	455.985	495.530
Të papunë Unemployed	98.663	94.784	108.649	85.601	78.525	76.103	79.950	125.463
Të vetëpunësuar Self employed	227.249	214.187	212.107	241.324	199.494	181.155	178.008	152.156
Punëtorë pa pagesë në biznesin e familjes Contributing family workers	167.645	184.750	178.881	160.428	171.656	183.766	198.026	217.911
Të punësuar me pagesë Employees	93.163	93.645	86.208	66.515	72.169	80.870	96.094	84.769
Në përqindje -In Percentage*								
Të punësuar me pagë Employees	15	17	19	16	16	18	20	22
Të vetëpunësuar Self employed	9	9	11	9	8	7	8	12
Punëtorë pa pagesë në biznesin e familjes Contributing family workers	20	19	22	25	19	18	18	15
Të papunë Unemployed	8	8	9	7	7	8	10	9
Jo në forcën e punës Not in the labour force	48	47	39	44	50	49	45	42

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2009-2016

Source: Labour Force Surveys 2009-2016

* Përqindjet janë të llogaritura ndaj popullsisë 15-64 vjeç

* Percentage are calculated based on the total population 15-64 years old

Burrat në moshë 15-64 vjeç sipas statusit të aktivitetit, 2009-2016

Men aged 15-64 by activity status, 2009-2016

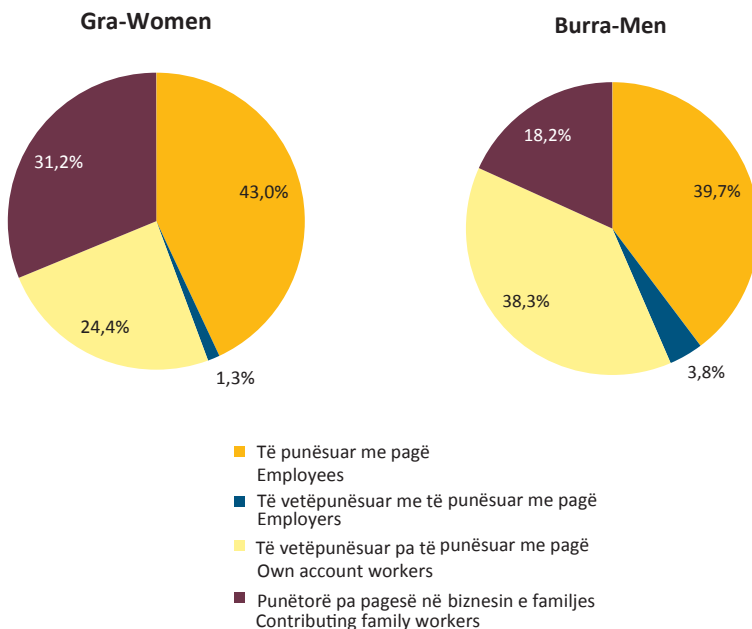
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Burra - Men	1.016.675	1.045.173	955.821	978.957	942.438	974.111	991.259	1.008.272
Forca puntore Labour force	745.274	756.063	729.930	718.405	661.441	703.543	727.252	746.811
Të punësuar Employed	654.307	659.432	627.813	609.318	540.103	565.051	599.815	624.437
Të papunë Unemployed	240.849	252.862	220.775	207.832	173.386	181.531	224.627	256.507
Të vetëpunësuar Self employed	105.437	86.947	135.316	147.536	126.103	138.281	129.856	112.016
Punëtorë pa pagesë në biznesin e familjes Contributing family workers	308.022	319.622	271.722	253.950	240.615	245.239	245.332	255.914
Të punësuar me pagesë Employees	90.967	96.631	102.117	109.087	121.337	138.492	127.437	122.374
Në përqindje -In Percentage*								
Të punësuar me pagë Employees	30	31	28	26	26	25	25	25
Të vetëpunësuar Self employed	24	24	23	21	18	19	23	25
Punëtorë pa pagesë në biznesin e familjes Contributing family workers	10	8	14	15	13	14	13	11
Të papunë Unemployed	9	9	11	11	13	14	13	12
Jo në forcën e punës Not in the labour force	27	28	24	27	30	28	27	26

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2009-2016

Source: Labour Force Surveys 2009-2016

Punësimi 15+ sipas gjinisë dhe statusit në punësim, 2016

Employment 15+ by sex and status in employment, 2016

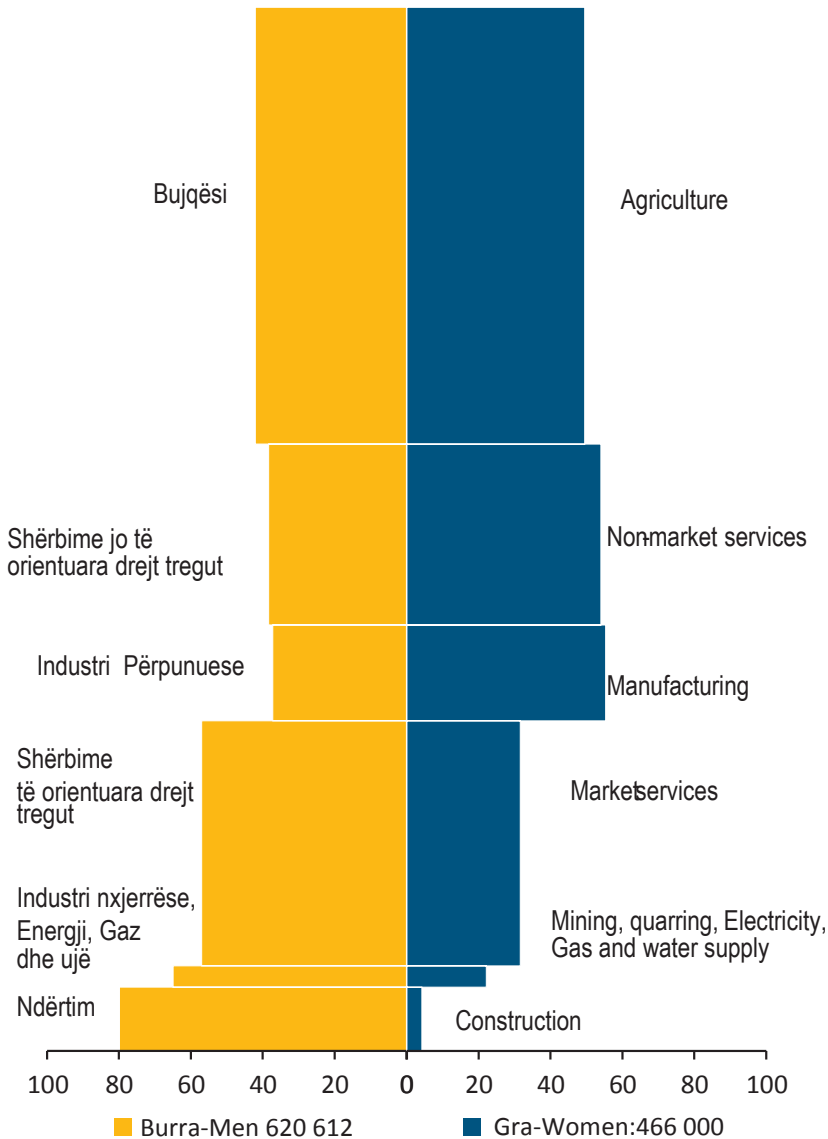

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2016

Source: Labour Force Surveys 2016

Të punësuar sipas sektorëve, 2016

Employed by sector 2016

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2016
 Source: Labour Force Surveys 2016

Struktura e punësimit sipas gjinisë dhe aktivitetit ekonomik në (%)

Employment structure by sex and economic activity in (%)

	2013	2014	2015	2016	
Gjithsej	1.023.688	1.037.061	1.086.612	1.157.177	Total
Bujqësi	44,2	42,7	41,3	40,2	Agriculture
Industri përpunuese	7,5	8,6	9,3	10,1	Manufacturing
Ndërtim	7,1	6,4	6,9	6,6	Construction
Industri nxjerrëse, Energji, gaz dhe furnizimi me ujë	2,2	2,4	2,4	2,6	Mining and quarrying & Electricity, Gas and Water supply
Shërbime të tregut	21,9	22,6	22,9	24,3	Market Services
Shërbime jo të tregut	17,0	16,8	17,0	16,2	Non-market Services
Burra	562.887	585.679	620.612	650.201	Men
Bujqësi	37,1	36,9	36,5	36,2	Agriculture
Industri përpunuese	6,2	7,3	7,2	7,8	Manufacturing
Ndërtim	12,6	11,1	11,6	11,2	Construction
Industri nxjerrëse, Energji, gaz dhe furnizimi me ujë	3,4	3,6	3,3	3,9	Mining and quarrying & Electricity, Gas and Water supply
Shërbime të tregut	25,9	26,9	27,4	27,8	Market Services
Shërbime jo të tregut	14,7	13,7	13,7	13,1	Non-market Services
Gra	460.801	451.382	466.000	506.976	Women
Bujqësi	53,0	50,2	47,7	45,4	Agriculture
Industri përpunuese	9,1	10,4	11,9	13,1	Manufacturing
Ndërtim	0,4	0,4	0,7	0,6	Construction
Industri nxjerrëse, Energji, gaz dhe furnizimi me ujë	0,7	0,9	1,2	1,0	Mining and quarrying & Electricity, Gas and Water supply
Shërbime të tregut	17,0	17,0	16,9	19,9	Market Services
Shërbime jo të tregut	19,8	20,8	21,4	20,0	Non-market Services

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2016

Source: Labour Force Surveys 2016

Punësimi sipas gjinisë dhe orëve aktuale të punës në javë

Employment by sex and weekly hours actually worked

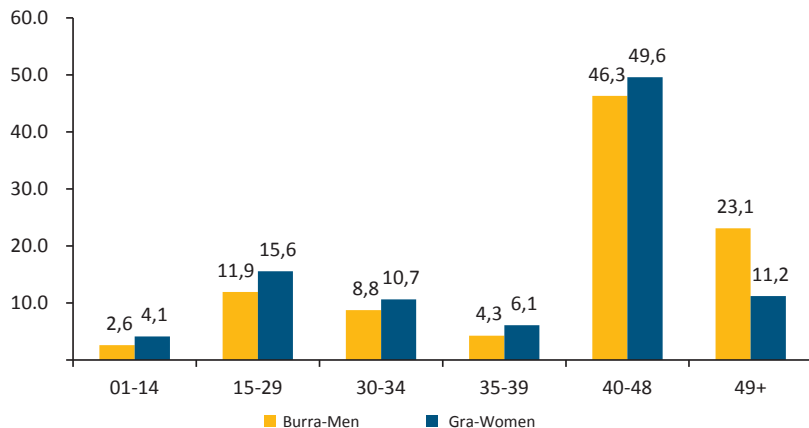
Gjinia Sex	Intervale të Orëve	2015		2016		Hour bands
		Numër Number	%	Numër Number	%	
Gjithsej Total	Gjithsej	1.086.612	100,0	1.157.177	100,0	Total
	Nuk ka orë pune	27.073	2,5	30.823	2,7	No hours actually worked
	01-14	40.680	3,7	38.114	3,3	01-14
	15-29	170.330	15,7	156.421	13,5	15-29
	30-34	91.834	8,5	111.043	9,6	30-34
	35-39	46.659	4,3	58.812	5,1	35-39
	40-48	508.478	46,8	552.596	47,8	40-48
	49+	181.146	16,7	207.082	17,9	49+
	Të pacaktuara	20.413	1,9	2.286	0,2	Not stated
Burra Men	Gjithsej	620.612	100,0	650.201	100,0	Total
	Nuk ka orë pune	14.571	2,3	17.488	2,7	No hours actually worked
	01-14	16.864	2,7	17.104	2,6	01-14
	15-29	79.656	12,8	77.533	11,9	15-29
	30-34	50.161	8,1	57.046	8,8	30-34
	35-39	26.275	4,2	27.730	4,3	35-39
	40-48	288.250	46,4	301.199	46,3	40-48
	49+	133.712	21,5	150.230	23,1	49+
	Të pacaktuara	11.124	1,8	1.872	0,3	Not stated
Gra Women	Gjithsej	466.000	100,0	506.976	100,0	Total
	Nuk ka orë pune	12.503	2,7	13.336	2,6	No hours actually worked
	01-14	23.816	5,1	21.010	4,1	01-14
	15-29	90.673	19,5	78.889	15,6	15-29
	30-34	41.673	8,9	53.997	10,7	30-34
	35-39	20.385	4,4	31.082	6,1	35-39
	40-48	220.228	47,3	251.396	49,6	40-48
	49+	47.434	10,2	56.852	11,2	49+
	Të pacaktuara	9.288	2,0	414	0,1	Not stated

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2016

Source: Labour Force Surveys 2016

Punësimi sipas gjinisë dhe orëve aktuale të punës në javë, 2016

Employment by sex and weekly hours actually worked, 2016

Shkalla e papunësisë sipas gjinisë dhe grupmoshës

Unemployment rate by sex and group

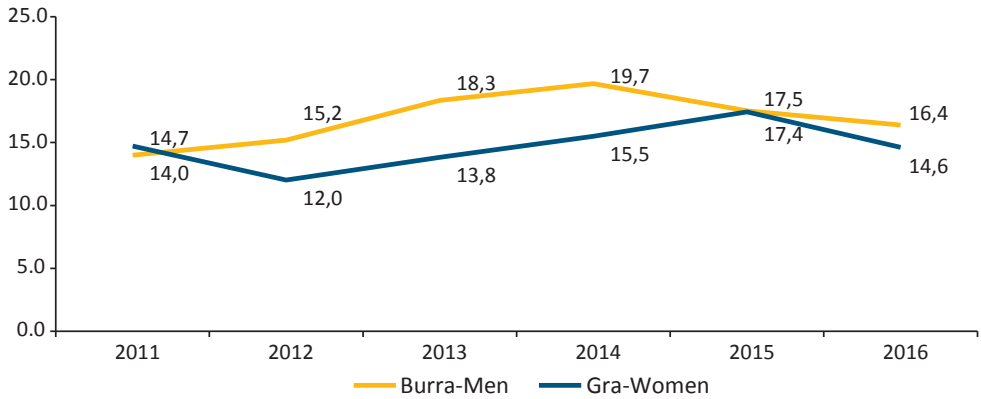
Grupmosha Age grup	Shkalla e papunësisë - Unemployment rate					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gjithsej-Total						
15-29	21,9	26,0	27,2	32,5	33,2	28,9
30-64	11,1	10,0	13,1	13,3	12,5	11,8
15-64	14,3	13,8	16,4	17,9	17,5	15,6
15+	14,0	13,4	15,9	17,5	17,1	15,2
Burra-Men						
15-29	22,8	28,4	29,7	35,6	32,3	29,7
30-64	10,0	10,4	14,6	14,0	12,2	12,2
15-64	14,0	15,2	18,3	19,7	17,5	16,4
15+	13,6	14,6	17,8	19,2	17,1	15,9
Gra-Women						
15-29	20,6	22,0	23,6	27,4	34,7	27,8
30-64	12,4	9,5	11,2	12,3	12,9	11,2
15-64	14,7	12,0	13,8	15,5	17,4	14,6
15+	14,4	11,7	13,5	15,2	17,1	14,4

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2016

Source: Labour Force Surveys 2016

Shkalla e papunësisë(15-64 vjeç) (%)

Unemployment rate (15-64 years) (%)

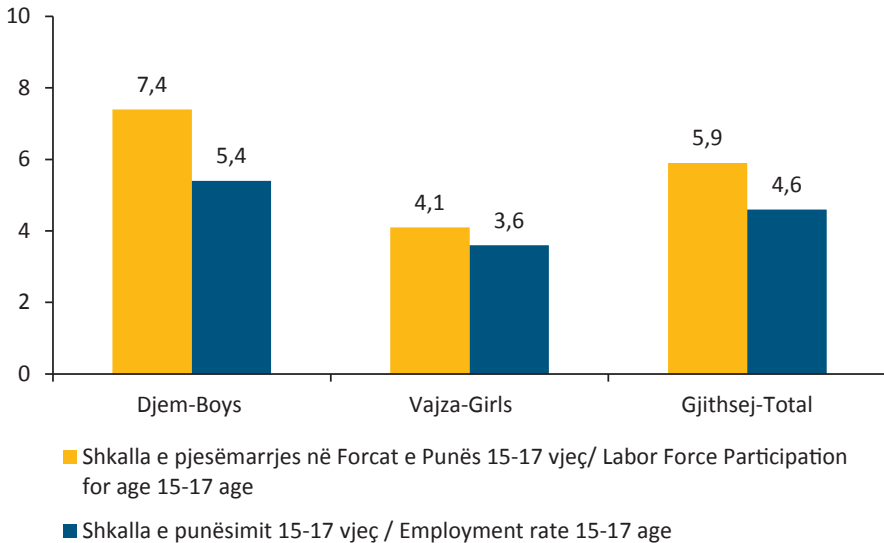

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2011-2016

Source: Labour Force Surveys 2011-2016

Pjesëmarrja e të fëmijëve në tregun e punës, 2016

Participation of children in labor market, 2016

Burimi: Anketa e Forcave të Punës 2016

Source: Labour Force Surveys 2016

Pensione urbane në skemën e sigurimeve shoqërore, 2013-2016

Urban pensions in social insurance scheme, 2013-2016

Emërtimi	2013	2014	2015	2016	Description
Pensione urbane					Urban pensions
Gjithsej	418.399	436.337	454.165	472.390	Total
Burra	225.680	233.996	240.863	253.527	Men
Gra	192.719	202.341	213.302	218.863	Women
Pensione pleqërie					Old-age pensions
Gjithsej	311.382	327.604	345.315	363.664	Total
Burra	160.980	170.924	177.581	190.692	Men
Gra	150.402	156.680	167.734	172.972	Women
Pensione invaliditeti					Invalidity pensions
Gjithsej	59.241	61.200	62.101	61.938	Total
Burra	36.307	36.432	37.100	36.746	Men
Gra	22.934	24.768	25.001	25.192	Women
Pensione familjare					Survivors pensions
Gjithsej	47.776	47.533	46.749	46.788	Total
Burra	28.393	26.640	26.182	26.089	Men
Gra	19.383	20.893	20.567	20.699	Women

Burimi: Instituti i Sigurimeve Shoqërore

Source: Social Insurance Institute

Pensione rurale në skemën e sigurimeve shoqërore, 2013-2016

Rural pensions in social insurance scheme, 2013-2016

Emërtimi	2013	2014	2015	2016	Description
Gjithsej	152.024	149.146	144.769	139.154	Total
Burra	57.982	57.202	55.734	53.192	Men
Gra	94.042	91.944	89.035	85.962	Women
Pensione rurale					Rural pensions
Gjithsej	135.904	133.132	129.160	124.378	Total
Burra	49.483	48.919	47.612	45.476	Men
Gra	86.421	84.213	81.548	78.902	Women
Pensione pleqërie					Old-age pensions
Gjithsej	7.229	7.579	7.764	7.456	Total
Burra	4.249	4.342	4.364	4.229	Men
Gra	2.980	3.237	3.400	3.227	Women
Pensione familjare					Survivors pensions
Gjithsej	8.891	8.435	7.845	7.320	Total
Burra	4.250	3.941	3.758	3.487	Men
Gra	4.641	4.494	4.087	3.833	Women

Kontribuesit në skemën e sigurimit vullnetar sipas gjinisë, 2014-2016

Contributors to the voluntary insurance scheme by sex, 2014-2016

Emërtimi	2014	2015	2016	Description
Kontribues të vitit raportues				Contributors of the reporting year
Gjithsej	4.925	4.809	4.676	Total
Burra	1.848	1.828	1.802	Men
Gra	3.077	2.981	2.874	Women
Kontribues të rinj				New Contributors
Gjithsej	1.822	1.716	1.639	Total
Burra	715	660	604	Men
Gra	1.107	1.056	1.035	Women
Kontribues në vazhdim				Contributors to the continuation
Gjithsej	3.103	3.093	3.037	Total
Burra	1.133	1.168	1.198	Men
Gra	1.970	1.925	1.839	Women

Burimi: Instituti i Sigurimeve Shoqërore

Source: Social Insurance Institute

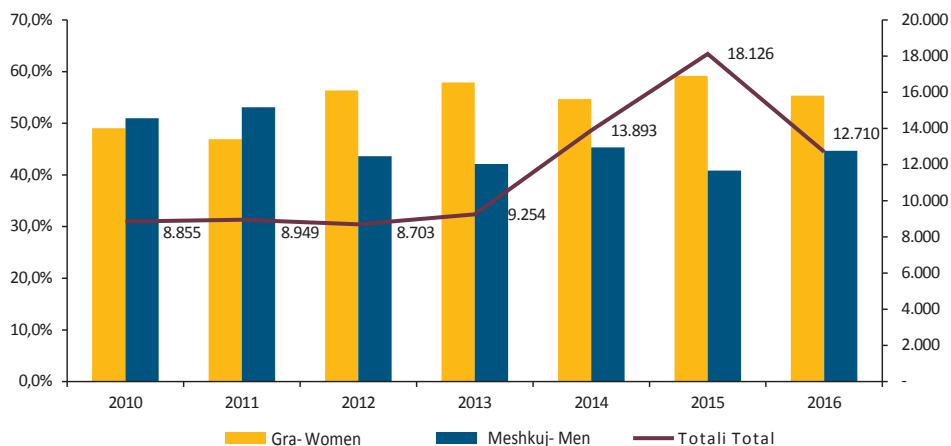
Numri total i punë kërkuesve të papunë , të regjistruar në kurse formimi profesional dhe në programe të nxitjes së punësimit

Total number of job-seekers unemployed, enrolled in professional training courses and programs for encouragement of employment

Emërtimi	2013	2014	2015	2016	Description
Numri i punë kërkuesve të papunë Number of job-seekers unemployed					
Gjithsej	144.427	141.342	145.147	93.889	Total
Gra	74.551	71.710	73.208	49.735	Women
Burra	69.876	69.632	71.939	44.154	Men
Punëkërkues të papunë të regjistruar në kurse formimi profesional Job-seekers unemployed enrolled in professional training courses					
Gjithsej	9.254	13.893	18.126	12.710	Total
Burra	5.358	7.597	10.723	7.032	Men
Gra	3.896	6.296	7.403	5.678	Women
Punëkërkues të papunë pjesëmarrës në programe të nxitjes së punësimit Job-seekers unemployed participating in programs for encouragement of employment					
Gjithsej	834	3.969	5.805	5.211	Total
Burra	313	1.322	2.016	2.293	Men
Gra	521	2.647	3.789	2.918	Women

Punëkërkues të papunë të regjistruar në kurse formimi profesional

Job-seekers unemployed enrolled in professional training courses

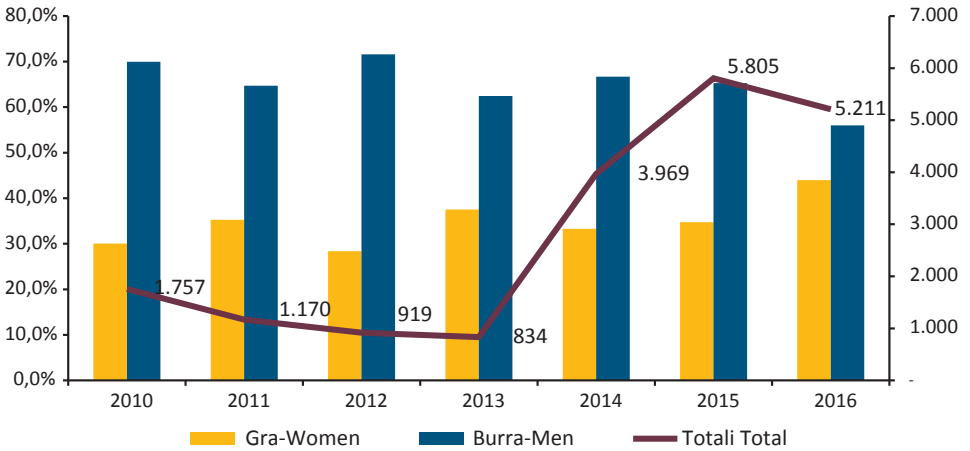

Burimi: Shërbimi Kombëtar i Punësimit, INSTAT

Source: National Employment Service, INSTAT

Punëkërkues të papunë pjesëmarrës në programe të nxitjes së punësimit

Unemployed job-seekers participating in programs for encouragement of employment

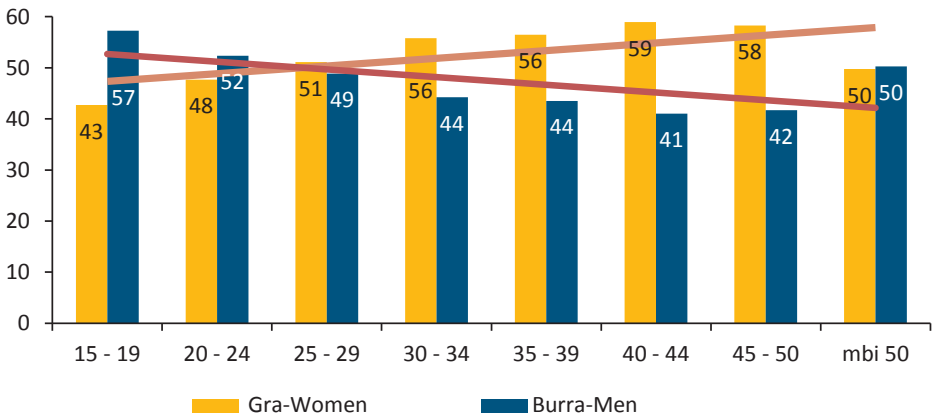

Burimi: Shërbimi Kombëtar i Punësimit

Source: National Employment Service

Punëkërkues të papunë sipas grupmoshave dhe gjinisë në %

Job-seekers unemployed by age group and sex in %

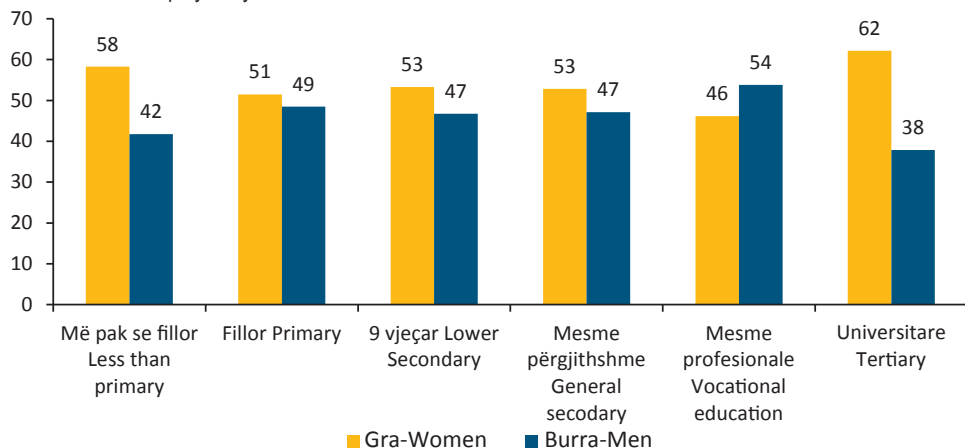

Burimi: Shërbimi Kombëtar i Punësimit, INSTAT

Source: National Employment Service, INSTAT

Punëkërkuës të papunë sipas nivelit arsimor dhe gjinisë në %

Job-seekers unemployed by level of education and sex in %

Burimi: Shërbimi Kombëtar i Punësimit, INSTAT

Source: National Employment Service, INSTAT

Hendeku gjinor i pagave

Hendeku Gjinor i Pagave paraqet diferencat në të ardhura ndërmjet femrave dhe meshkujve. Këto diferenca janë rrjedhojë e faktorëve të ndryshëm duke filluar që nga zgjedhjet e ndryshme në tregun e punës deri tek diskriminimi gjinor. Ky tregues llogaritet si diferenca në pagë mesatare ndërmjet femrave dhe meshkujve.

Gender Pay Gap

The gender pay gap shows the difference in income between men and women. These differences are a result of many factors, from different choices in the labor market to gender based discrimination. This indicator is calculated as the difference between the mean wage of men and women and usually is shown as a percentage of the mean wage of men.

Përbërja gjinore e forcave të punës dhe hendeku gjinor i pagave sipas grup - profesioneve

Participation in labor force and gender pay gap by group-profession

Grup Profesionet Isco-08	Burra Men	Gra Women	HGjP GPG	Group- profession Isco-08
Gjithsej	56%	44%	6,3%	Total
Drejtues, profesionistë dhe teknikë	49%	51%	12,7%	Managers, professionals and technicians
Nëpunës, Punonjës të shitjeve dhe shërbimeve	60%	40%	10,5%	Clerks, service and sales workers
Punonjës të bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit	57%	43%	3,6%	Skilled agriculture and trades workers
Zejtare, Punonjës të montimit të pajisjeve dhe makinerive	62%	38%	24,9%	Plants and machine operators and assemblers
Profesione elementare	49%	51%	7,2%	Elementary occupations
Forcat e armatosura	88%	12%	-0,6%	Armed force

Tabela e mësipërme tregon hendekun gjinor të pagave sipas aktiviteteve kryesore ekonomike dhe përbërjen gjinore të punonjësve në secilin prej këtyre aktiviteteve. Hendeku gjinor i pagave për të gjithë punonjësit me kohë të plotë është 6,3 %. Ndërkohë që 56 % e punonjësve janë burra dhe 44 % janë gra. Punonjësit e aktivitetit ekonomik të ndërtimit dhe të tregtisë, transportit, hotelierisë, shërbimeve të biznesit dhe administrative paraqesin hendek gjinor në paga negativ. Kjo do të thotë që gratë punonjëse të këtyre dy sektorëve kanë pagë mesatare më të lartë se burrat. Megjithatë vihet re se në këta aktivitete pjesëmarrja e grave është shumë e ulët. Hendeku gjinor i pagave në sektorët e bujqësisë dhe industrisë nxjerrëse, energjisë, gazit dhe furnizimit me ujë është pozitiv, që do të thotë se paga mesatare e burrave është më lartë se e grave. Megjithatë për të dy këta aktivitete vlera e HGJP është ndjeshëm më e ulët se 6,3 % e punonjësve gjithsej.

Pjesëmarrja e punonjësve sipas gjinisë në këta aktivitete paraqitet e ndryshme. Në aktivitetin ekonomik të bujqësisë ka pothuajse një numër të barabartë të burrave dhe grave punonjëse, ndërsa në sektorin tjetër ka një dominim të ndjeshëm të burrave. Në aktivitetin e administrimit publik, shërbimeve sociale dhe aktiviteteve të shërbimeve të tjera hendeku gjinor i pagave përkon në vlerë me HGJP kombëtare. Nga ana tjetër në këtë aktivitet ekonomik numri i punonjësve gra është më i lartë se i burrave. Aktiviteti ekonomik i prodhimit paraqet hendekun më të gjërë të pagave nga të gjithë aktivitetet ekonomike, me 23,3 %. Vihet re se në këtë sektor mbizotërojnë gratë me 57 %.

The table above shows the gender pay gap by main economic activities and the gender composition of the labor force of each economic activity. The gender pay gap for the full time workers is 6.3 %. Meanwhile 56 % of these labor forces are men and 44 % are women. The activities of construction and of trade, transportation, accommodation and business services show a negative gender pay gap. This means that women in these economic activities have a higher mean wage than men. On the other hand the participation of women in these activities is very low. The gender pay gap for the economic activity of agriculture and of mining and quarrying, electricity and gas and water supply is positive, which means that the mean wage of men is higher than that of women. Anyhow for both these activities, the value of the GPG is much lower than the 6.3 % of the entire workforce.

Labor force participation is different for these activities. In agriculture there is an almost equal share between men and women, while in the other economic activity we have a dominance of men. In public administration social and other services the gender pay gap is equal in value with the national average. On the other hand in this economic activity the number of women workers is higher than that of men. The economic activity of production shows the gender pay gap with the highest value, with 23.3 % and we can observe that in this sector there is a dominance of women, with 57 %.

Përbërja gjinore e forcave të punës dhe hendeku gjinor i pagave sipas grup - profesioneve.

Participation in labor force and gender pay gap by group- profession

Grup Profesionet Isco-08	Burra Men	Gra Women	HGjP GPG	Group- profession Isco-08
Gjithsej	56%	44%	6,3%	Total
Drejtues, profesionistë dhe teknikë	49%	51%	12,7%	Managers, professionals and technicians
Nëpunës, Punonjës të shitjeve dhe shërbimeve	60%	40%	10,5%	Clerks, service and sales workers
Punonjës të bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit	57%	43%	3,6%	Skilled agriculture and trades workers
Zejtare, Punonjës të montimit të pajisjeve dhe makinerive	62%	38%	24,9%	Plants and machine operators and assemblers
Profesione elementare	49%	51%	7,2%	Elementary occupations
Forcat e armatosura	88%	12%	-0,6%	Armed force

Tabela e mësipërme tregon hendekun gjinor të pagave sipas grup – profesioneve kryesore dhe përbërjen gjinore të punonjësve në secilin prej këtyre profesioneve. Grup - profesioni i vetëm për të cilin HGjP është negative është ai i forcave të armatosura, por nga ana tjetër përqindja e punonjësve gra në këta profesione është vetëm 12 %. Grup profesioni i punonjësve të bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit paraqet një hendek gjinor në paga prej 3,6 % dhe një përbërje gjinore të punonjësve 57 % burra dhe 43 % gra. HGjP e këtyre grup – profesioneve është ndjeshëm nën mesataren kombëtare.

Të gjitha grup – profesionet e tjera paraqesin HGjP përkatëse më të larta në vlerë se mesatarja e vendit. Profesionet elementare kanë HGjP prej 7,2 % dhe një përbërje gjinore pothuajse të barabartë, me një dominim të lehtë të grave me 51 %. Grup – profesioni i nëpunësve, punonjësve të shitjeve dhe shërbimeve paraqet HGjP prej 10,5 %. Për këtë grup – profesion, 60 % e punonjësve janë burra dhe 40 % janë gra. Në grup – profesionin e drejtuesve, profesionistëve dhe teknikëve 51 % e punonjësve janë gra, ndarsa HGjP është 12,7 %. Grup – profesioni me hendekun më të lartë gjinor në paga është ai i zejtareve, punonjësve të montimit të pajisjeve dhe makinerive, me 24,9 %. Gjithashtu vetëm 38 % e punonjësve janë gra.

The table above shows the gender pay gap by main group – professions and the gender composition of their workforce. The only group – profession with a negative gender pay gap is that of the armed forces, but the percentage of women workers in these professions is only 12 %. The group – professions of skilled agriculture and trades workers has a GPG of 3.6 % and a workforce composition of 57 % men and 43 % women. The GPG of these professions is much lower than the national average. The other entire group – profession have a higher gender pay gap than the national average.

Elementary occupations have a GPG of 7.2 % and an almost equal gender composition of the workforce, with a slight dominance of women with 51 %. The group – profession of clerks, service and sales workers has a GPG of 10.5%, in this group – profession 60 % of the workers are men and 40 % are women. In the group – profession of managers, professionals and technicians 51 % of the workforce are women, while the gender pay gap is 12.7 %. The group – profession with the highest GPG is that of plants and machine operators and assemblers, with 24.9 %, while only 38 % of these workforces are women.

Në kapitullin e fundit të këtij publikimi është përfshirë dhe një analizë më e thelluar mbi hendekun gjinor të pagave, shkaqet që sjellin atë dhe si lidhet ky tregues me pjesëmarrjen e grave në forcat e punës. Gjithashtu jemi munduar të japim edhe një shpjegim përse hendeku gjinor i pagave në Shqipëri ka një vlerë më të ulët se krahasuar me vende të tjera të zhvilluara.

In the final chapter of this publication we have included a deeper analysis about the gender pay gap, reasons of this occurrence and how this indicator is connected with labor force participation. We also have tried to explain why Albania has a lower gender pay gap than some more developed countries.

Statistikat juridike

Statistikat juridike të prezantuara në këtë kapitull pasqyrojnë të dhëna të disagreguara në bazë gjinore duke u fokusuar kryesisht në çdo hallkë të sistemit të Drejtësisë, Polici-Prokurori-Ministria e Drejtësisë-Shërbimi i Provës dhe Burgjet. Jemi ndalur te të dhënat për autorët dhe të dëmtuarit nga veprat penale, persona të pandehur dhe nën hetim, të dënuarit dhe të burgosurit.

Të dhënat mbi autorët bazohen në persona të dyshuar në kryerjen e një vepre penale, jo në gjykime të cilat janë në kompetencat e organeve të drejtësisë për të dhënë verdiktin. Të dhënat mbi të dënuarit pasqyrojnë numrin e individëve të dënuar, ndaj të cilëve janë aplikuar sanksione penale të cilat konsistojnë në marrjen apo kufizimin e disa të drejtave të cilat i kanë gëzuar deri në momentin e kryerjes së veprës penale.

Në vitin 2016 numërohen 34.674 autorë të veprave penale, prej të cilëve 2,687 janë gra. Krahasuar me vitin e kaluar në total janë 6,6 % më pak autorë të veprave penale. Nëse do shpreheshim për 10 mijë banorë, viti 2016 shënon 219,7 autorë burra dhe 18,9 autore gra që dyshohet se kanë kryer vepra penale. Lidhur me të dëmtuarit nga veprat penale, viti 2016 numëron 19.078 persona të dëmtuar, prej të cilëve 5.483 janë gra, ku grat e dëmtuara si rezultat i ushtrimit të dhunës në familje përbëjnë gjysmën e tyre, rreth 51,5 %. Ndërkohë numërohen 1,301 të mitur, 439 janë gra dhe 862 janë burra. Në totalin e personave të dëmtuar të miturit zënë 6,8 %.

Në Shqipëri numërohen në terma absolute 2.825 gra të dhunuara. Përqindja më e lartë e grave që përjetojnë dhunë në familje, është përqëndruar në qarkun e Tiranës me 36,5 % gra të dhunuara, ndjekur më pas nga qarku i Durrësit me 14,9 %, ndërkohë qarku i Kukësit dhe ai i Dibrës shënojnë përqindjen më të ulët, me 1,4 % dhe 1,6 % gra të dhunuara.

Juridical Statistics

Juridical statistics presented in this chapter reflect sex disaggregated data, focusing mainly on each stage of the Justice system, Police-Prosecutor's Office-Ministry of Justice Probation Service and Prisons. Below are presented data on perpetrators, injured persons of the criminal offenses, defendants, convicted persons and prisoners.

Data on perpetrators are based on persons suspected of having committed a criminal offence, not in judgments which are within the jurisdiction of the justice authorities to render the verdict. Data on convict reflect the number of convicted persons against whom criminal sanctions have been applied which in turn, consist in banning or restricting certain rights that they enjoyed until the moment of perpetrating the criminal offence.

In 2016, are counted 34,674 perpetrators of criminal offences, of whom 2,687 are women. Compared to the last year, are 6.6 % fewer perpetrators. If we were to express these data as a ratio in relation with population, the year 2016 indicates 219.7 men perpetrators and 18.9 women perpetrators suspected of having committed criminal offenses per 10 thousand inhabitants. Regarding the injured persons of criminal offences, the year 2016 indicates 19,078 injured persons, of whom 5,483 are women, where women injured as a result of domestic violence occupies half of them, about 51.5 %. Meanwhile 1,301 are juveniles, 439 are women and 862 are men. Out of the total of injured persons, juveniles account for 6.8 %.

In absolute terms in Albania, is a total of 2,825 violated women. The highest percentage of women subject to domestic violence is concentrated in prefecture of Tirana with 36.5 % violated women, followed by Durres with 14.9 %, while the prefecture of Kukes and Dibra marked the lowest percentage with respectively 1.4 % and 1.6 % violated women.

Nëse do shprehim numrin e grave të dhunuara në raport me numrin e popullsisë së tyre për 10 mijë banorë, qarqet më normën më të lartë janë qarqet i Durrësit (30, 6 %), qarqet i Lezhës (25,2 %) dhe qarqet i Beratit (24,8 %). Ndërkohë qarqet i Dibrës (7,6 %), Kukësit (10,2 %) dhe Shkodrës (11,4 %) përbëjnë qarqet me normën më të ulët.

Rastet e dhunës në familje pasqyrojnë numrin e raportimeve të bëra në polici, fenomen i cili mund të shkaktojë dhe vdekjen e personit. Kështu në vitin 2016, nga 71 vrasje të ndodhura rreth 22,5 % e tyre kanë ardhur si rezultat i dhunës në familje.

Në grupvepër, "Krimet kundër personit" përfshihen krimet kundër jetës, kundër shëndetit dhe lirisë. Në lidhje me këtë grupvepër kemi të dhëna rreth numrit të krimeve të evidentuara ndër vite dhe numrit të personave të dëmtuar sipas gjinisë. Kështu në vitin 2016 numërohen 416 persona të dëmtuar nga krimet kundër personit, 381 janë burra dhe 35 janë gra, rreth 39,2 % më pak të dëmtuar në krahasim me vitin 2009. Ndër vite vihet re që janë burrat ata që dominojnë si viktimat të krimeve kundër personit.

Për vitin 2016 numërohen 14.800 persona të dënuar, prej të cilëve 1.019 janë gra. Krahasuar me vitin e kaluar kemi rreth 8,3 % më pak të dënuar, por vihet re rritje në numrin e grave të dënuara rreth 15,7 %, krahasuar me 2015.

Të dhënat mbi të burgosurit ilustron statistika lidhur me numrin e të burgosurve sipas gjinisë, nivelit arsimor të ndjekur, grupmoshës, veprave penale për të cilat janë dënuar si dhe rreth kurseve të formimit profesional që ndjekin në burgje, të dhëna këto që përfshijnë si të paraburgosurit dhe të dënuarit me burg deri më 31 Dhjetor të çdo viti. Në vitin 2016 numërohen 5.946 të burgosur, 5.843 janë burra dhe 103 gra. Grupmoshat që dominojnë në burgje si për grat dhe burrat janë 30-60 vjeç, ndjekur më pas nga grupmosha 18-30. Ndër vite numrin më të madh të burgosurve si gra dhe burra i kemi me arsim 9 vjeçar, ndjekur më pas nga personat me arsim të mesëm.

If we express the number of violated women as a proportion of their population, the rate of violated women in prefectures of Durrës, Lezha and Berat accounts for the highest rate of violated women, respectively with (30.6) (25.2) and (24.8) expressed per 10 thousand inhabitants. Meanwhile, the prefecture of Dibra (7.6), Kukës (10.2) and Shkodra (11.4) constitute the prefectures with the lowest rate. Cases of domestic violence reflect the number of denunciations made to the police, a phenomenon which may even cause a person's death. Thus in 2016, out of 71 murders, about 22.5 % of them happened as a result of domestic violence.

The offense-group "Crimes against the person" includes crimes against life, against health and freedom. With regard to this offense-group, are presented data concerning the number of recorded crimes over the years and the number of injured persons by sex. So in 2016, 416 injured people are identified from crimes against the person, 381 are men and 35 are women, about 39.2 % fewer injured persons compared to 2009. Over the years, it is noticed that men dominate as victims of crimes against the person.

In 2016, are convicted 14,800 persons, of whom 1,019 are women. Compared to last year, are about 8.3 % fewer convicted persons in total, but it is noted an increase number of women convicts, about 15.7 % more compared to 2015.

Data on prisoners illustrate statistics regarding the number of prisoners by sex, educational level attended, age group, criminal offenses for which they were convicted and also regarding vocational training courses followed in prisons; these data include pre-detainees and remand convicts until December 31 of each year. In 2016, are in total 5,946 prisoners, of whom 5,843 are men and 103 women. Age groups that dominate in prison both for women and men range from 30 to 60 years old, followed by 18-30 age groups. Over the years, the largest number of prisoners both for men and women concerns those with primary education 9-year education, followed by persons with secondary education.

Për vitin 2016, në totalin e gjithë burrave të burgosur, përqindjen më të lartë të tyre e zënë ata me arsim 9 vjeçar, ndërkohë arsimi i mesëm ka përafërsisht të njëjtën përqindje si për burrat dhe për grat. Nëse shohim arsimin e lartë janë grat ato që zënë një përqindje më të lartë rreth 18,4 % krahasuar me 7,4 % që zënë të burgosur burra.

Në burgje ushtrohen aktivitete rehabilituese si edhe kurse të formimit profesional, të cilat janë shumë të rëndësishme për integrimin dhe rehabilitimin e të burgosurve. Nga 46 të burgosur të mitur gjithsej, 45 prej tyre ushtrojnë aktivitete rehabilituese, ndërkohë prej të rriturve nga 5.900 rreth 3.408 e tyre ushtrojnë këto aktivitete.

Në total viti 2016 shënon 190 të burgosur të cilët ndjekin kurse të formimit profesional, ku përkatësisht 28,2 % janë gra dhe vetëm 2,8 % e tyre janë burra.

Lidhur me të burgosurit e mitur, viti 2016 numëron 46 të mitur, 45 janë burra dhe kemi vetëm një fëmijë femër të mitur. Prej të cilëve 32 janë të paraburgosur dhe 13 janë të dënuar. Veprat më të spikatura që kryejnë të miturit janë Vjedhjet, Krimet në fushën e drogës, Vrasje, Armëmbajtje pa leje.

For 2016, out of the total of all prisoner men, the highest percentage is occupied by those with primary, while secondary education has roughly the same percentage for both men and women. As regards university level, women are noticed to occupy a higher percentage of about 18.4 % compared to 7.4 % of male convicts.

Prisons provide rehabilitation activities as well as professional training courses, which are very important for the integration and rehabilitation of prisoners. Out of 46 juvenile prisoners in total, 45 of them exercise rehabilitation activities, while out of 5,900 adults; there are about 3,408 of them who exercise these activities.

In total, the year 2016 indicates a number of 190 prisoners who attend professional training courses, with respectively 28.2 % females and only 2.8 % males.

With regard to juvenile prisoners, the year 2016 indicates a total of 46 juvenile prisoners, of whom 45 are men and only one is women. Out of this number, 32 are pre-detained and 13 are convicted. The most prominent offenses committed by juveniles are: Thefts, Drug-related crimes, Murders, Illegal possession of weapons.

Autorët sipas veprave penale dhe gjinisë

Perpetrators by penal offences and sex

Vepra penale	2015		2016		Penal offences
	Burra	Gra	Burra	Gra	
	Men	Women	Men	Women	
Vrasje të regjistruara	82	4	78	2	Registered murder
Vrasje të mbetura në tentativë	188	2	162	2	Attempted murder
Krime seksuale	180	26	125	2	Sexual crime
Vjedhje të pasurisë	5.239	442	4.379	291	Robbery
Mashtrike	630	122	769	177	Fraud
Falsifikim monedhash	84	18	60	10	Counterfeit
Korrupsioni	342	41	403	52	Corruption
Tjetër	27.698	2.014	26.011	2.151	Other
Gjithsej	34.443	2.669	31.987	2.687	Total

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit

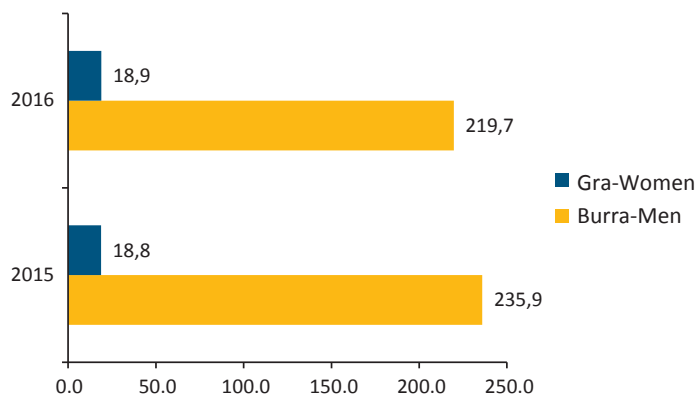
Source: Directorate of State Police

Shënim: Veprat penale janë shkëlqet e ligjit për të cilat parashikohet ndjekje penale.

Note: Penal Offences are the violations of law for which prosecution is prescribed.

Autorë të veprave penale shprehur për 10 mijë banorë, 2016

Perpetrators expressed per 10 thousand inhabitants, 2016

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit dhe INSTAT

Source: Directorate of State Police and INSTAT

Të dëmtuarit sipas veprave penale dhe gjinisë

Rate of crime, by sex of victim

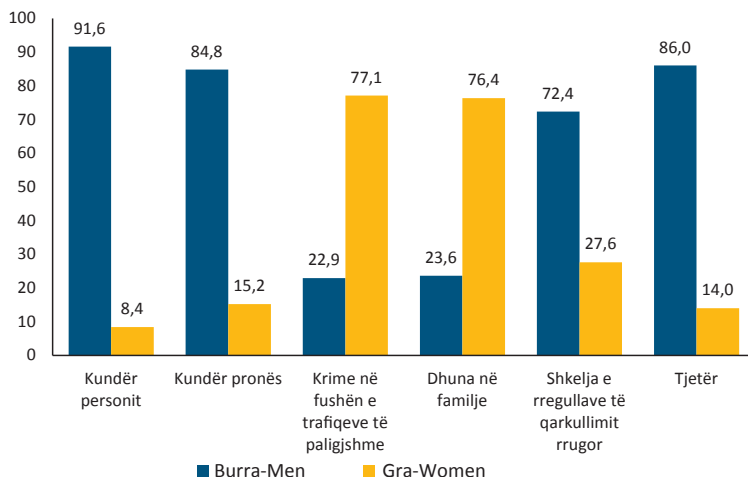
Vepra Penale	2015	2016	Criminal Acts
Gjithsej	20.168	19.078	Total
Kundër personit	438	416	Against the person
Kundër pronës	147	92	Against property
Vepra për qëllime terroriste	1	0	Acts for the terrorist purposes
Krime në fushën e trafikeve të paligjshme	116	109	Crime in the area of illegal trafficking
Dhuna në familje	3.542	3.700	Domestic violence
Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor	3.232	3.357	The violation of road traffic rules
Tjetër	12.692	11.404	Other
Burra	14.887	13.595	Men
Kundër personit	401	381	Against the person
Kundër pronës	123	78	Against property
Vepra për qëllime terroriste	1	0	Acts for the terrorist purposes
Krime në fushën e trafikeve të paligjshme	32	25	Crime in the area of illegal trafficking
Dhuna në familje	817	875	Domestic violence
Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor	2.416	2.429	The violation of road traffic rules
Tjetër	11.097	9.807	Other
Gra	5.281	5.483	Women
Kundër personit	37	35	Against the person
Kundër pronës	24	14	Against property
Vepra për qëllime terroriste	0	0	Acts for the terrorist purposes
Krime në fushën e trafikeve të paligjshme	84	84	Crime in the area of illegal trafficking
Dhuna në familje	2.725	2.825	Domestic violence
Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor	816	928	The violation of road traffic rules
Tjetër	1.595	1.597	Other

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit

Source: General Directorate of State Police

Të dëmtuarit sipas veprave penale dhe gjinisë në %, 2016

The damaged persons by crime and sex in %, 2016

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit

Source: Directorate of State Police

Të dëmtuar sipas gjinisë dhe veprave penale të trafikimit dhe dhunës në familje, 2016

Damaged persons by sex and offences like trafficking and domestic violence, 2016

	Trafikimi i qënieve njerëzore Trafficking in human beings	Dhuna në familje Domestic Violence	
Burra	30	554	Men
Të dëmtuar të rritur	25	462	Adult persons damaged
Të dëmtuar të mitur	5	92	Juvenile persons damaged
Gra	97	1.204	Female
Të dëmtuar të rritur	84	1.154	Adult persons damaged
Të dëmtuar të mitur	13	50	Juvenile persons damaged
Gjithsej	107	1.758	Total

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit

Source: Directorate of State Police

Shënim: Dhuna në familje i referohet nenit 130/a të Kodit Penal

Note: Domestic violence refers article 130/a of Penal Code

Viktima të veprës penale Vrasje me dashje sipas gjinisë , 2016

Victims of penal offence Intentional Homicide by sex, 2016

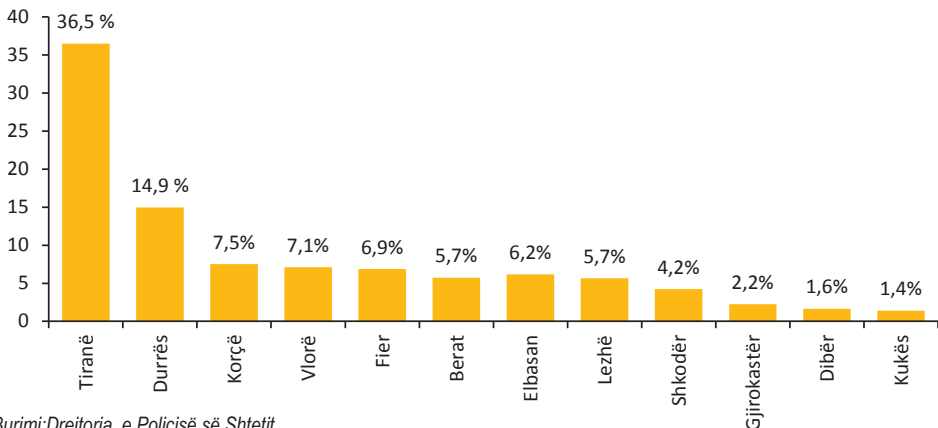
Viktimat-Victims		
Burra	82	Men
Të dëmtuar të rritur	78	Adult persons damaged
Të dëmtuar të mitur	4	Juvenile persons damaged
Gra	3	Women
Të dëmtuar të rritur	2	Adult persons damaged
Të dëmtuar të mitur	1	Juvenile persons damaged
Gjithsej	85	Total

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit

Source: Directorate of State Police

Gra që përjetojnë dhunë në familje sipas qarqeve, 2016

Women who experience domestic violence by prefectures, 2016

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit

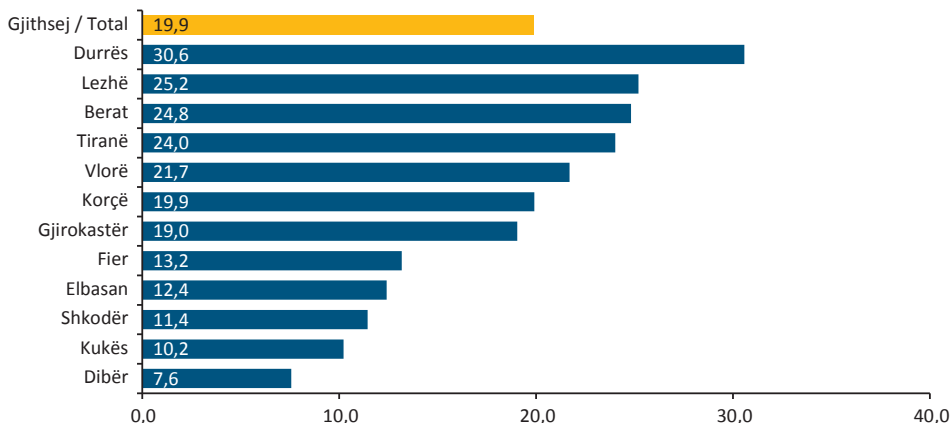
Source: Directorate of State Police

Shënim: grafiku tregon përqindjen e grave të dhunuara për çdo qark në raport me totalin e gjithë grave të dhunuara për një vit të caktuar

Note: figure illustrate percentage of battered women of each prefecture in relation with total of all battered women in a specific year

Norma e grave që denoncojnë dhunë në familje shprehur për 10 mijë banorë sipas qarqeve, 2016

The rate of women who denounce domestic violence per 10 thousand inhabitants by prefectures, 2016

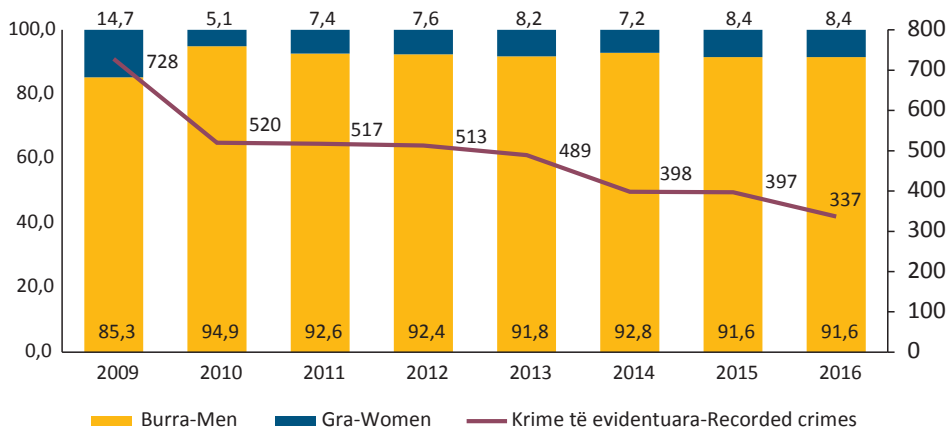

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit dhe INSTAT

Source: Directorate of State Police and INSTAT

Numri i krimeve ndaj personit dhe viktimat prej tyre sipas gjinisë, 2009-2016

Number of crimes against person and victims of this crimes by sex, 2009-2016

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit

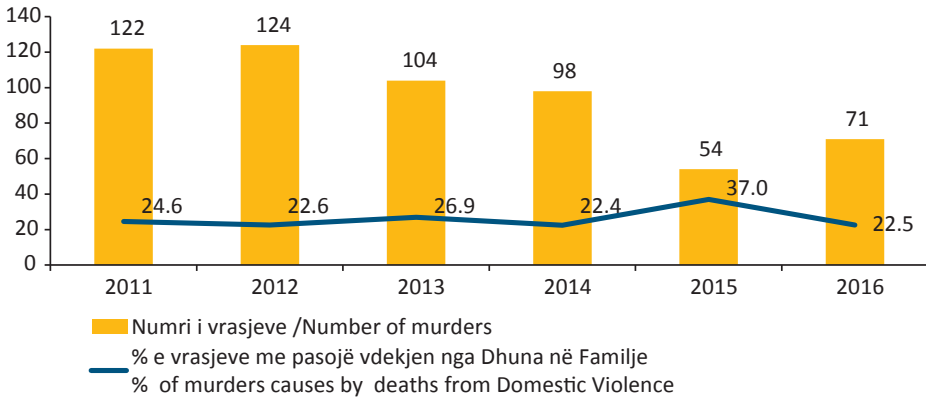
Source: Directorate of State Police

Shënim: Grupvepra penale Krimet kundër personit përfshin krime kundër jetës, shëndetit dhe lirisë

Note: Crimes against person include: crimes against life, health and liberty

Përqindja e vrasjeve me pasojë vdekjen nga Dhuna në Familje, 2016

Percentage of murders causes by deaths from Domestic Violence, 2016

Burimi: Drejtoria e Policisë së Shtetit

Source: Directorate of State Police

Të pandehur sipas gjinisë dhe dy ndarjeve kryesore moshore, 2014-2016

Defendants by sex and agegroup, 2014-2016

	2014	2015	2016
Gjithsej Total	19.322	19.721	17.446
Burra Men			
Të rritur Adult	17.567	17.659	15.576
Të mitur Juvenile	937	966	767
Gra Women			
Të rritur Adult	797	1.067	1.080
Të mitur Juvenile	21	29	23

Burimi: Prokuroria e Përgjithshme

Source: General Prosecution

Të dënuar sipas grupmoshës dhe gjinisë , 2010-2016

Convicted persons by age-group and sex, 20010-2016

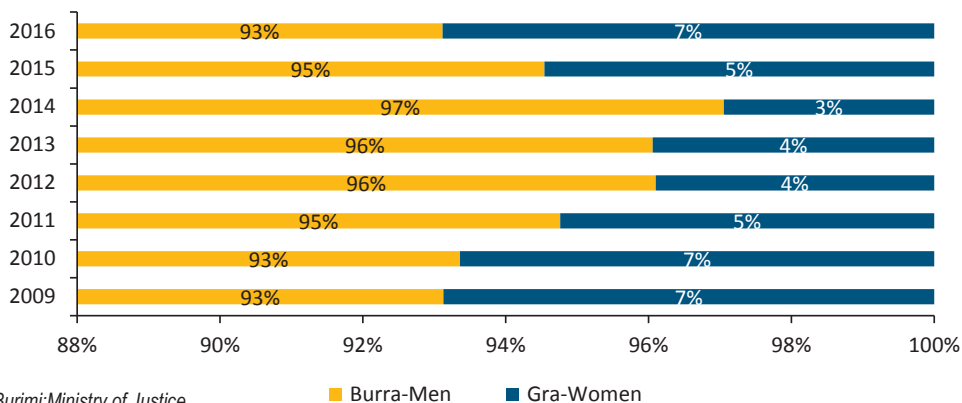
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Gjithesëj	8510	9754	9562	8577	13618	16141	14800	Total
Burra								Men
Të dënuar të rritur	7.305	8.570	8.316	7.562	12.452	14.670	13.227	Adult convicted
Të dënuar të mitur	640	673	873	677	765	590	554	Juvenile convicted
Gra								Women
Të dënuar të rritur	549	501	363	335	393	870	1,006	Adult convicted
Të dënuar të mitur	16	10	10	3	8	11	13	Juvenile convicted

Burimi: Ministria e Drejtësisë

Source: Ministry of Justice

Të dënuar sipas gjinisë

Convicted persons by sex

Burimi: Ministry of Justice

Source: Ministry of Justice

Numri i të dënuarve me dënime alternative për vitin 2015 dhe 2016

Number of convicted persons with alternative sanctions for the year 2015, 2016

	2015	2016	
Burra			Men
Të dënuar të rritur	4.971	4.358	Adult convicted
Të dënuar të mitur	384	371	Juvenile convicted
Gra			Women
Të dënuar të rritur	572	625	Adult convicted
Të dënuar të mitur	19	14	Juvenile convicted
Gjithsej	5.946	5.368	Total

Burimi: Shërbimi i Provës

Source: Probation

Të dënuar me burg sipas dy ndarjeve kryesore moshore dhe gjinisë

Prisoners by two broad age groups and sex

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Burra									Men
Të burgosur të rritur	2.905	2.623	2.663	2.718	2.865	2.788	2.912	3.034	Adult prisoners
Të burgosur të mitur	16	14	18	13	19	9	13	13	Juvenile prisoners
Gra									Women
Të burgosur të rritur	80	81	59	56	58	41	60	57	Adult prisoners
Të burgosur të mitur	0	0	0	0	0	0	0	0	Juvenile prisoners

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve

Source: General Directorate of Prisons

Shënim: Përfshihen vetëm të dënuarit me burg, jo të paraburgosurit

Note: Are included only prisoners, not detainees

Të paraburgosurit sipas dy ndarjeve kryesore moshore dhe gjinisë

Detainees by two broad age groups and sex

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Burra								Men
Të paraburgosur të rritur	1,838	1,791	1,721	1,946	2,478	3,012	2,743	Adult detainees
Të paraburgosur të mitur	86	103	84	79	84	74	44	Juvenile detainees
Gra								Women
Të paraburgosur të rritur	15	25	26	31	53	57	54	Adult detainees
Të paraburgosur të mitur	0	0	0	0	0	0	1	Juvenile detainees

Burimi: Drejtoria e Përgjithsme e Burgjeve

Source: General Directorate of Prisons

Të burgosur sipas veprave penale dhe gjinisë

Prisoners by penal offences and sex

Vepra penale	2014		2015		2016		Penal offences
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	
Vjedhje	1,485	6	1,200	12	960	6	Robbery
Vrasje	1,318	24	1,447	23	1,192	23	Homicide
Plagosje	186	-	218	-	203	1	Injury
Marrëdhënie seksuale me dhunë	111	1	134	-	99	-	Sexual crime
Krime në fushën e drogës	1,127	15	1,307	22	1,284	17	Drug crimes
Organizata kriminale	17	-	28	-	37	-	Criminal organizations
Mashttrim	65	9	53	15	46	17	Fraud
Shfrytëzim prostitucioni	81	12	70	9	54	13	Exploitation of prostitution
Të tjera	969	27	1,554	36	1,968	26	Other
Gjithsej	5.359	94	6.011	117	5.843	103	Total

Burimi: Drejtoria e Përgjithsme e Burgjeve

Source: General Directorate of Prisons

Numri i të burgosurve dhe norma e të burgosurve shprehur për 10 mijë banorë, sipas grupmoshës dhe gjinisë, 2016

Prisoners number and prisoner rate expressed per 10 thousand inhabitants, by age group and sex, 2016

	Number		%		Tregues	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
14-17	45	1	0,8	1,0	4,98	0,12
18-29	2328	38	39,8	36,9	76,22	1,39
30-59	3315	61	56,7	59,2	60,20	1,10
60+	155	3	2,7	2,9	5,96	0,11

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve dhe INSTAT

Source: General Directorate of Prisons and INSTAT

Të burgosur sipas nivelit arsimor dhe gjinisë, 2010-2016

Prisoners by level of education and sex, 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Burra-Men								
Gjithsej	4.561	4.575	4.536	4.909	5.359	6.011	5.843	Total
Pa arsim	249	242	231	253	263	425	236	Illiterate
Arsim 9 vjeçar	3,110	3,120	3,107	3,296	3,221	3,471	3,500	Primary
Arsim i mesëm	1,111	1,114	1,096	1,252	1,761	1,997	1,631	Secondary
Arsim i lartë	91	99	102	108	114	118	431	University
Të panjohur	-	-	-	-	-	-	45	Unknown
Gra-Women								
Gjithsej	96	84	82	89	94	117	103	Total
Pa arsim	8	6	6	5	5	6	8	Illiterate
Arsim 9 vjeçar	49	40	39	54	57	65	53	Primary
Arsim i mesëm	35	31	30	26	28	38	23	Secondary
Arsim i lartë	4	7	7	4	4	8	19	University
Të paraburgosur të mitur	0	0	0	0	0	0	1	Juvenile detainees

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve

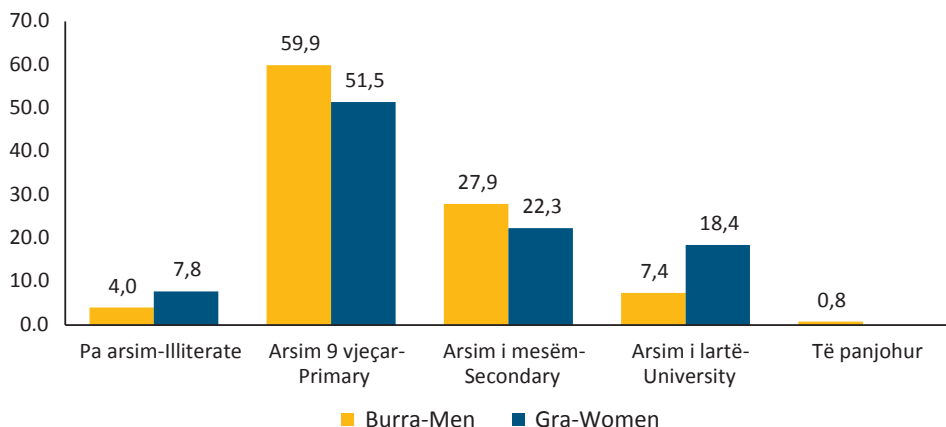
Source: General Directorate of Prisons

Shënim: Përfshihen të dënuarit me burg dhe të paraburgosur

Note: Are included prisoners and detainees

Të burgosurit sipas nivelit arsimor dhe gjinisë, 2016

Prisoners by level of education and sex, 2016

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve

Source: General Directorate of Prisons

Shënim: Përqindja e të burgosurve burra(gra) për çdo nivel arsime ndaj totalit të të burgosurve burra (gra)

Note: Percentage of male (female) prisoners of level of education in relation with all men (female) prisoners

Personeli në burgje, 2010-2016

Prison personel, 2010-2016

Vepra penale	Personeli në burgjet e të rriturve Prison personnel in adult prisons		Personeli në burgjet e të miturve Prison personnel in juvenile prisons	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
2010	2.988	563	55	15
2011	3.084	531	55	15
2012	3.084	531	55	15
2013	3.039	473	57	15
2014	3.059	544	65	11
2015	3.454	598	63	14
2016	3.309	580	67	11

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve

Source: General Directorate of Prisons

Të burgosur sipas kurseve të formimit profesional në Institucionet e Ekzekutimit të Vendimit Penal, 2016

Prisoners by professional training courses in Prison, 2016

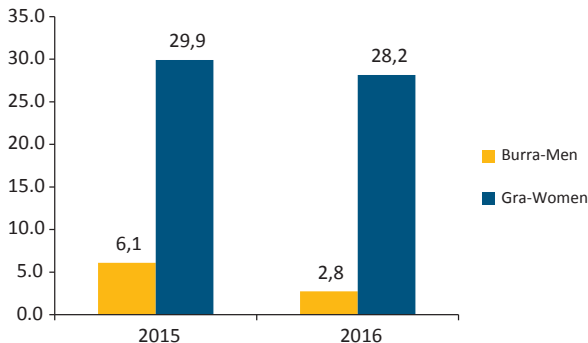
IEVP (Burgje)	Lloji i kurseve të formimit profesional Professional training courses	Numri i të burgosurve që ndjekin kurset Number of prisoners who attend courses	Prison
IM Kavajë (Mitur)	Punë me dru, hidraulikë, saldaturë Wood work, hydraulics, Saldatura	21	IM Kavajë (Mitur)
Ali Demi (Gra)	Kujdestari fëmijësh, asistencë so- ciale Child care, social assistance	29	Ali Demi (Gra)
Fushë- Krujë	Anglisht, Turizëm familjar English, Family Tourism	21	Fushë- Krujë
Mine Peza	Anglisht, hidraulikë English, hydraulics	62	Mine Peza
Vlorë	Hidraulikë, elektrikistë, berber Plumbers, electricians, barber	35	Vlorë
Korcë	kuzhinier Chief	12	Korcë
Rrogozhinë	Anglisht, Turizëm familjar English, Family Tourism	10	Rrogozhinë

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve

Source: General Directorate of Prisons

Përqindja e të burgosurve që ndjekin kurse të formimit profesional

Percentage of prisoners who attend professional training courses in prison

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve Source: General Directorate of Prisons

Shënim: Në total janë 190 të burgosur që ndjekin kurse, ndërkohë janë 3453 të burgosur që ndjekin aktivitete rehabilituese

Note: In total are 190 prisoners who attend courses, while are 3453 prisoners who attend rehabilitates activities

a-Pjesëmarrja e gruas në vendim-marrje

Të dhënat e para në lidhje me përbërjen e Parlamentit të Shqipërisë vijnë nga legjislacioni i vitit 1920. Gjatë kësaj periudhe Parlamenti i Shqipërisë është përbërë vetëm nga burra. Pasi gratë në Shqipëri morën të drejtën e votës, anëtarët e para gra në Parlament u zgjedhën në legjislacionin e vitit 1945. Shkalla e pjesëmarrjes së grave në Parlamentin Shqiptar ka qënë praktikisht konstante gjatë legjislacioneve të 1997, 2001 dhe 2005 nuk shkon mbi 10 %.

Gjatë periudhës 2001-2005, në Parlament pjesëmarrjen më të madhe e kanë pasur burrat konkretisht me 94 %. Përmirësimi i ndjeshëm i rritjes së grave anëtare në Parlamentet të Shqipërisë u bë i mundur pas përfshirjes së kuotës 30 % në ndryshimet e kodit elektoral në vitin 2008. Në zgjedhjet Parlamentare të vitit 2009 pjesëmarrja e grave në parlament u rrit me më shumë sesa dyfishi nga 7 % në 16 %. Tendenca në rritje vihet re edhe në zgjedhjet parlamentare 2013 ku arriti në 18 %. Nga viti 2013 deri në vitin 2016, tendenca në rritjen e numrit të grave dhe vajzave në parlament ka vazhduar si efekt i zëvendësimit të burrave deputetë me gra deputete, si pasojë e lënies së mandateve. Si rezultat i këtij zëvendësimi në vitin 2016 kemi 24 % gra anëtare në Parlament. Ndërtetë komisionet parlamentare, pjesëmarrja më e madhe me gra është në "Komisionin për punën, çështjet sociale dhe shëndetësinë" me rreth 50 %, ku diskutohen dhe rishikohen një sërë ligjesh dhe nismash që prekin fuqizimin ekonomik dhe mbështetjen e grave me politika sociale.

Duke analizuar pjesëmarrjen e grave në komisione parlamentare vëmë re se në komisionin për sigurinë kombëtare kemi një pjesëmarrje totale të burrave. Komisioni ku gratë kanë përfaqësimin më të lartë, prej 50 %, është në komisionin për punë, çështjet sociale dhe shëndetësinë.

a-Women participation in decision-making

The first data on the composition of the Parliament of Albania trace back to the legislation of 1920. During that period, the Parliament of Albania comprised only of men. Once women in Albania were entitled the right to vote, the first women MPs were elected in the legislature of 1945. The participation rate of women in the Parliament of Albania has been practically constant during the legislatures of 1997, 2001 and with 2005 not exceeding 10 %.

During 2001-2005, the Parliament registered the highest participation of men by 94 %. A significant enhancement in the number of women MPs in Albania became possible upon the inclusion of a 30 % quota in the amendments made to the Electoral Code in 2008. In the parliamentary elections of 2009, the participation of women in parliament more than doubled, from 7 % to 16 %. This increasing trend is also observed in the parliamentary elections of 2013, when it reached to 18 %. From 2013 to 2016, the increasing trend in the number of women and girls in parliament has continued due to the replacement of men MPs with women MPs given the resignation of men from their mandates. Due to this replacement, 24 % of the Parliament in 2016 was composed of women. Among the eight parliamentary commissions, the highest participation of women is in the "Commission on Labor, Social Affairs and Healthcare", with approximately 50 %, whereby a series of laws and initiatives affecting the economic empowerment and support of women through social policies are discussed.

While analyzing the participation of women in the parliamentary commissions we observe that the Commission on National Security is totally composed of men. The commission which has the highest percentage of women representation, approximately 50 %, is the Commission on Labor, Social Affairs and Healthcare.

Megjithatë dhe pse këtu është përfaqësimi më i lartë i grave, në asnjë komision pjesëmarrja e tyre nuk e tejkalon 50 %.

Vendim-marrja në nivel vendor

Me ndryshimet në kodin elektoral të ndodhura në 2 prill 2015 u ndërmorrën hapa të rëndësishëm sasiorë të përfaqësimit të grave dhe vajzave në nivelet vendore të vendim-marrjes. Ndryshimet në kodin elektoral bënë të mundur që përbërja e listave me kandidatë/te në zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore në vitin 2015 të ishte 10 % gra dhe 90 % burra. Kandidatët/et fitues për kryetar bashkie ishin 15 % gra dhe 85 % burra. Edhe sipas vlerësimit në dhjetor 2016 15 % e kryetarëve të bashkive ishin gra dhe 85 % e tyre ishin burra. Ky ndryshim në kodin elektoral përmirëson ndjeshëm përfaqësimin gjinor të ndodhur që pas ndryshimeve demokratike në vend. Pjesëmarrja e grave dhe vajzave në këshillat bashkiake u rrit nga 12 % në 35 % në vitin 2015, pra me gati tre herë më shumë. Dhe sipas vlerësimit të bërë në dhjetor 2016, 36 % e këshilltarëve të bashkive ishin gra dhe vajza dhe 64 % ishin burra.

Akresi në kredimarrje i grave dhe burrave

Sipas të periudhës 6-vjeçare (2011-2016) të dhënat e regjistrit të kredive të Bankës së Shqipërisë pasqyrojnë një trend rritës për kredimarrjen për të dyja gjinitë duke ruajtur dhe diferencat pothuajse të njëjta midis tyre. Numri i grave kredimarrëse është pothuajse sa gjysma e burrave, sikurse dhe shuma mesatare e kredisë së marrë nga një grua është sa gjysma e shumëve mesatare të marrë nga një burrë.

Të dhënat e Bankës së Shqipërisë mbi numrin e kredimarrësve, kreditë e marra dhe vlera totale e tyre sipas gjinisë na tregojnë gjatë vitit 2016 numri i grave kredimarrëse ka pësuar një rritje, ndërsa kreditë që ato marrin duket të jenë me vlera relativisht të vogla. Burrat kredimarrës kanë pësuar një rënie gjatë 2016, por sërisht ato vazhdojnë të dominojnë në numrin e kredive të marra dhe me vlera më të larta sesa gratë.

Nevertheless, despite the highest representation of women in this commission, their participation does not exceed the rate of 50 % in any other commission.

Decision-making at local level

The amendments made to the Electoral Code on April 2nd, 2015 brought in important quantitative steps of women and girls representation at local levels of decision-making. The amendments made to the Electoral Code allowed the lists of candidates to have 10 % women and 90 % men in the local elections of 2015. The winning candidates for mayor were 15 % women and 85 % men. The estimates of December 2016 also showed that 15 % of mayors were women and 85 % were men. This amendment to the Electoral Code significantly improves the gender representation after the democratic developments in Albania. The participation of women and girls in municipal councils increased from 12 % to 35 % in 2015, i.e. it nearly tripled. The estimates of December 2016 found out that 36 % of municipal councilors were women and 64 % men.

Access of women and men to credit

Based on the 6-year period (2011-2016), the data from the loan register of the Bank of Albania reflect an increasing trend for loans obtained by both genders, thus maintaining the almost similar differences between them. The number of women borrowers is almost half the number of men, and the average amount of the loan borrowed by a woman is half the average amount of a loan borrowed by a man.

The data of the Bank of Albania on the number of borrowers, received loans and their total amount according to gender indicate that the number of women borrowers during 2016 has increased, while the loans they receive are relatively small in amounts. The number of men borrowers has decreased during 2016, but they still continue to dominate the number of received loans and are in higher amounts compared to women.

Akresi i grave dhe burrave në strukturat e policisë

Në nivelet e larta drejtuese në strukturat e policisë numri i punonjësve gra është 0 dhe numri i punonjësve gra vjen duke u rritur me uljen e nivelit të gradave. Numri i burrave në këto struktura është shumë i lartë krahasuar me numrin e grave dhe nga viti 2015 në vitin 2016 nuk kanë ndodhur ndryshime të konsiderueshme.

Akresi i grave dhe burrave në forcat e armatosura

Në vitin 2013, 16 % e punonjësve në forcat e armatosura ishin gra dhe 84 % ishin burra. Nga viti 2013 deri në vitin 2016 ndryshimet kanë qenë të vogla dhe në vitin 2016 rezultojnë që 17 % e punonjësve janë gra.

b-Vendim-marrja dhe biznesi

Në vitin 2016 përqindja e pronareve/administratoreve gra është 26,8 %. Përqindja e grave pronare apo administratore në ndërmarrjet e vogla (1-4 të punësuar) është më e lartë se në kategoritë e tjera. Nga viti 2006 deri në vitin 2016 përqindja e pronareve/administratoreve gra është rritur në të gjitha kategoritë, me rritjen më të madhe në ndërmarrjet me 1-4 të punësuar. Ndërkohë që në kategorinë e bizneseve me 5 deri në 9 punëtorë kemi një rritje me gati dyfish të numrit të grave administratore ose pronare në pesë vitet e fundit.

Numri i pronareve gra ose administratore në bizneset me aktivitet ekonomik prodhues ka patur një rënie prej 3 % në pesë vitet e fundit, ndërsa tek sektori i shërbimeve është rritur me 4 %. Në 2016, sipas shpërndarjes së ndërmarrjeve me pronare apo drejtuese gra me qarqe, vëmë re se në qarkun e Tiranës kemi përqëndrimin më të madh të ndërmarrjeve. Ndërmarrjet e zotëruara apo drejtuar nga burrat në 2016 të përqëndruara më shumë në qarkun e Tiranës sërisht kanë patur një rënie nga 39,3 % në 27,93 %, gjithashtu ka pasur dhe një rënie rreth 3 % për gratë në qarkun e Tiranës krahasuar me vitin 2011.

Access of women and men in police structures

The number of women workers in senior governing levels of police structures is 0, and their number is increased by the decrease in the degree level. The number of men in these structures is very high compared to the number of women and from 2015 to 2016 no significant changes have occurred.

Access of women and men in armed forces

In 2013, only 16 % of armed forces were composed of women and 84 % of them were men. From 2013 to 2016, differences have been small and in 2016 only 17 % were women.

b-Decision-making and business

In 2016, the percentage of women owners/administrators was 26,8 %. The percentage of women owners or administrators in small enterprises (1-4 employees) is higher than in other categories. From 2006 to 2016, the percentage of women owners/administrators has increased in all the categories, and the highest increase is noticed in enterprises with 1-4 employees. Meanwhile, in the category of businesses with 5-9 employees, the number of women owners or administrators has almost doubled in the last five years.

The number of women owners or administrators in businesses with manufacturing economic activity has decreased by 3 % in the last five years, while the services sector has increased by 4 %. In 2016, based on the distribution of enterprises with women owners or administrators in regions, we notice that Tirana region has the largest concentration of enterprises. In 2016, the enterprises owned or administered by men, mostly concentrated in Tirana region from 39,3% to 27,93 %. In addition, a decrease of 3 % was noticed for women in Tirana region compared to 2011.

Ndërmarrjet e reja në vitin 2016 janë të përqendruara kryesisht në Tiranë. Kjo vlen si për ndërmarrjet e zotëruara apo drejtuara nga gratë ashtu edhe nga burrat. Kukësi mbetet qarku më i ulët me ndërmarrje të reja me pronare/ administratore gra për vitin 2016.

The new enterprises in 2016 were mainly concentrated in Tirana. This is true for the enterprises owned or administered by both women and men. Kukës remains the region with the lowest number of new enterprises owned or administered by women during 2016.

Përbërja e Parlamentit që nga viti 1920

Composition of parliament since 1920

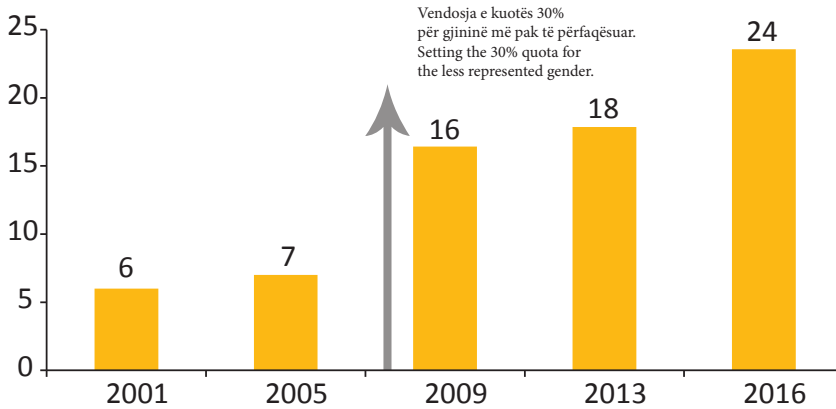
Viti Year	Numër - Number		Në % - In %	
	Burra	Gra	Burra	Gra
	Men	Women	Men	Women
1920	37	0	100	0
1921	78	0	100	0
1925	75	0	100	0
1928	57	0	100	0
1945	76	6	93	7
1950	104	17	86	14
1958	171	17	91	9
1970	192	72	73	27
1974	167	83	67	33
1982	174	76	70	30
1990	169	81	68	32
1991	199	51	80	20
1997	144	11	93	7
2001	131	9	94	6
2005	130	10	93	7
2009	117	23	84	16
2013	115	25	82	18
2014	111	29	79	21
2015	108	32	77	23
2016	107	33	76	24

Burimi: Kuvendi i Shqipërisë

Source: Parliament of Albania

Shpërndarja e grave në parlament ndër vite në (%)

Distribution of women in parliament by year in (%)

Burimi: Kuvendi i Shqipërisë
Source: Parliament of Albania

Deputetët sipas partive politike dhe gjinisë, 2016

Members of parliament by political parties and sex, 2016

Subjekti politik	Numër Number		%		Subject
	Burra	Gra	Burra	Gra	
	Men	Women	Men	Women	
Partia Socialiste (PS)	49	16	75	25	Socialist Party
Partia Demokratike (PD)	38	12	76	24	Democratic Party
Lëvizja Socialiste për Integrim (LSI)	12	4	75	25	Socialist movement for Integration
Partia BDNJ	1	0	100	0	Union for Human Rights Party
Partia Republikane (PR)	3	0	100	0	Republican Party
Partia Drejtësi, Integrim dhe Unitet	4	0	100	0	Justice, Integration and Unity Party
Partia Kristiandemokrate	0	1	0	100	Christian Democratic Party
Gjithsej	107	33	76	24	Total

Burimi: Kuvendi i Shqipërisë
Source: Parliament of Albania

Përbërja e parlamentit sipas pozicionit, 2016

Composition of parliament by position, 2016

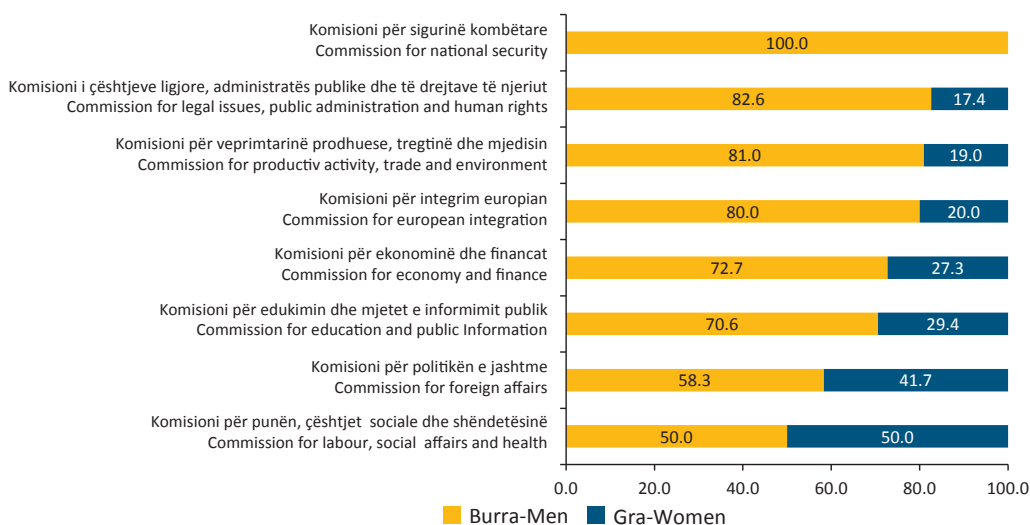
Posti	Numër Number		%		Position
	Burra	Gra	Burra	Gra	
	Men	Women	Men	Women	
Kryetar Parlamenti	1	0	100	0	Head of Parliament
Nënkryetar Parlamenti	2	1	67	33	Spokesperson of Parliament
Deputete	107	33	76	24	Member of Parliament
Kryetarë të Komisioneve Parlamentare	5	3	63	38	Chairs of Parliamentarian Commissions
Kryetarë të Grupeve Parlamentare	5	0	100	0	Chairs of Parliamentarian Groups

Burimi: Kuvendi i Shqipërisë

Source: Parliament of Albania

Përbërja e komisioneve parlamentare sipas gjinisë, 2016 (në %)

Composition of parliamentary commissions by sex, 2016 (in %)

Burimi: Kuvendi i Shqipërisë

Source: Parliament of Albania

Përbërja e komisioneve të Parlamentit sipas gjinisë, 2016

Composition of parliamentary commissions by gender, 2016

Komisionet	Numër-Number		Commissions
	Burra Men	Gra Women	
Komisioni i çështjeve ligjore, administratës publike dhe të drejtave të njeriut	19	4	Commission for legal issues, public administration and human rights
Komisioni për integrim europian	8	2	Commission for european integration
Komisioni për politikën e jashtme	7	5	Commission for foreign affairs
Komisioni për ekonominë dhe financat	16	6	Commission for economy and finance
Komisioni për sigurinë kombëtare	18	0	Commission for national security
Komisioni për veprimtarinë prodhuese, tregtinë dhe mjedisin	17	4	Commission for productiv activity, trade and environment
Komisioni për punën, çështjet sociale dhe shëndetësinë	8	8	Commission for labour, social affairs and health
Komisioni për edukimin dhe mjetet e informimit publik	12	5	Commission for education and public Information

Burimi: Kuvendi i Shqipërisë

Source: Parliament of Albania

*Te dhënat i referohen muajit dhjetor 2016

*The data refer to the end of december 2016

Women in decision making

Pozicionet në sistemin e drejtësisë sipas gjinisë, 2016

Position in justice system by sex, 2016

Posti	Numër Number		%		Position
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	
Prokuroria e Përgjithshme					Prosecutor's Office
Prokuroria e Përgjithshme	12	3	80	20	General Procurator
Prokuroritë pranë Gjykatave të Apelit	26	3	90	10	Prosecutors at the Court of Appeal
Prokuroria pranë Gjykatës së Krimeve të Rënda	15	5	75	25	Prosecutors at the Court of Serious Crimes
Prokuroritë pranë Gjykatave të Shkallës së parë	172	90	66	34	Prosecutors at the Court of First Instance
Gjykata e Lartë					Supreme Court
Kryetar i Gjykatës së Lartë	1		100	0	Head of Supreme Court
Anetare të Gjykatës së Lartë	11	3	79	21	Member of Supreme Court
Gjykatat e Apelit					Appel Court
Kryetar i Gjykatës së Apelit	5	2	71	29	Head of Court Appeal
Gjyqtaret e Gjykatave të Apelit	54	33	62	38	Judges of Court Appeal
Gjykatat e Rretheve Gjyqesore					Districts Courts
Kryetar të Gjykatave të Rrethit	15	8	65	35	Head of District Court
Gjyqtaret e Gjykatave të Rrethit	115	116	50	50	Judges of District Court
Gjykatat Administrative					Administrative Court
Kryetar të Gjykatave Administrative	5	1	83	17	Head of Administrative Court
Gjyqtaret e Gjykatave Administrative	14	13	52	48	Judges of Administrative Court
Gjykata e Apelit Administrativ					The Court of Appeal Administrative
Kryetar i Gjykatës së Apelit Administrativ	1	0	100	0	Head at the Court of Appeal Administrative
Gjyqtarët e Gjykatës së Apelit Administrativ	5	8	38	62	Judges at the Court of Appeal Administrative
Gjykata Kushtetuese					High Council of Justice
Kryetar të Gjykatës Kushtetuese	1		100	0	Head of Supreme Council of Justice
Anëtarë të Gjykatës Kushtetuese	6	2	75	25	Member of Supreme Council of Justice
Shkolla e Magjistraturës					School of Magistrates
Bordi i drejtimit	12	4	75	25	Steering Council
Drejtori	1	0	100	0	Director
Studentë	20	23	47	53	Student

Burimi: Prokuroria e Përgjithshme, Ministria e Drejtësisë, Këshilli i Lartë i Drejtësisë, Shkolla e Magjistraturës

Source: Prosecutor's Office, Ministry of Justice, Member of Supreme Council of Justice, School of Magistrates

Pjesëmarrja e gruas në misionet diplomatike, 2016

Participation of women in diplomatic missions, 2016

Posti	Numër-Number		%		Position
	Burra	Gra	Burra	Gra	
	Men	Women	Men	Women	
Ambasador	33	10	77	23	Ambassador
Ministër Fuqiplotë	24	4	86	14	Minister Powerful
Ministër Këshilltar	20	8	71	29	Minister Counsellor
Këshilltar	26	20	57	43	Counsellor
Sekretar i Parë	9	21	30	70	Secretary, First
Sekretar i Dytë	6	9	40	60	Secretary. Second
Sekretar i Tretë	8	8	50	50	Secretary, Third
Sekretar i Tretë	5	3	63	38	Secretary, Third
Atashe	4	3	57	43	Attache

Burimi: Ministria e Punëve të Jashtme

Source: Ministry of Foreign Affairs

Kreditë e marra në bankat e nivelit të dytë të ndarë sipas gjinisë së kredimarrësit, 2011-2016

Loans obtained in second level banks divided by sex, of borrower 2011-2016

Viti Year	Gra-Women			Burra-Men		
	Numri i grave Number of women	Numri i kredive Number of loans	Kreditë e marra* Loans obtained	Numri i burrave Number of men	Numri i kredive Number of loans	Kreditë e marra* Loans obtained
2011	109.263	136.655	65.429.416.735	188.450	236.436	195.603.594.043
2012	134.113	175.134	79.003.645.243	226.013	293.412	231.738.901.073
2013	159.252	217.636	93.477.830.577	261.426	351.458	266.313.210.841
2014	185.148	270.426	109.350.172.468	294.663	422.995	304.516.288.530
2015	205.336	320.991	126.145.469.265	321.994	487.805	333.494.463.888
2016	240.632	307.763	97.945.376.315	232.796	513.968	220.731.488.338

Burimi: Banka e Shqipërisë

Source: Bank of Albania

*Shuma e aprovuar e kredisë

*The amount approved loan

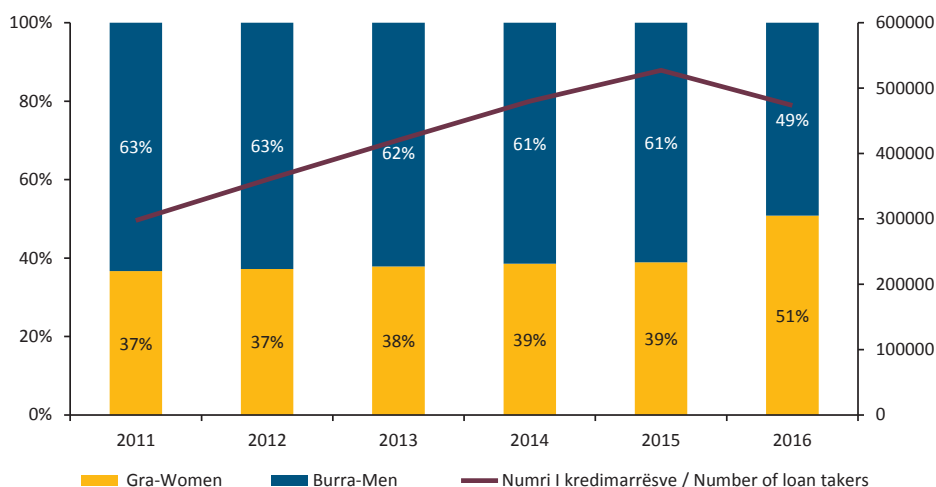
Shënim: Të dhënat janë në monedhën (Lekë)

Note: The data are in the currency (Lekë)

Women in decision making

Numri i kredive të marra dhe përqindja e kredimarrësve sipas gjinisë, 2011-2016

Number of borrower by sex, 2011-2016

Numri i punonjësve në strukturat e policisë sipas gradave dhe gjinisë

Number of employers in policy by grades and sex

Punonjësit në polici sipas gradave	2015		2016		Number of employers in Policy by grades
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	
Drejtuës Madhor	1	0	1	0	Major Director
Drejtuës i Lartë	6	0	6	0	High Director
Drejtuës	112	12	114	11	Director
Drejtuës i Parë	22	0	27	0	First Director
Kryekomisar	264	30	270	26	Head commissar
Komisar	473	37	457	37	Commissar
Nënkomisar	1.219	154	1.303	169	Vice commissar
Inspektor	6.701	715	6.404	678	Inspector
Civil	446	515	464	569	Civilian
Gjithsej	9.244	1.463	9.046	1.490	Total

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit

Source: General Directorate of State Police

Numri i punonjësve në forcat e armatosura sipas gjinisë

Number of employers in armed forces by sex

Viti Year	Numër-Number		%	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
2013	6.895	1.354	84	16
2014	6.497	1.397	82	18
2015	6.549	1.456	82	18
2016	6.562	1.389	83	17

Burimi: Ministria e Mbrojtjes

Source: Ministry of Defense

Të dhëna gjinore për kandidimin në zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore për Këshillin Bashkiak, 2015

Candidatures in elections to local government bodies for the Municipal Council by sex, 2015

Zgjedhjet vendore, 2015	Numër-Number		%		Local Elections, 2015
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	
Kandidatë për Kryetar Bashkie	142	16	90	10	Candidates for Mayor of Municipality
Fitues Kryetar Bashkie	52	9	85	15	Winning Mayor of Municipality
Kryetarë Bashkie dhjetor 2016	52	9	85	15	Mayor of Municipality december 2016
Kandidatë për Këshillat Bashkiak	18.404	17.937	51	49	Candidates for Municipal Councils
Fitues Këshilltarë	1.040	555	65	35	Winning Advisor
Këshilltarë Bashkie dhjetor 2016	1.019	576	64	36	Advisor of Municipality december 2016

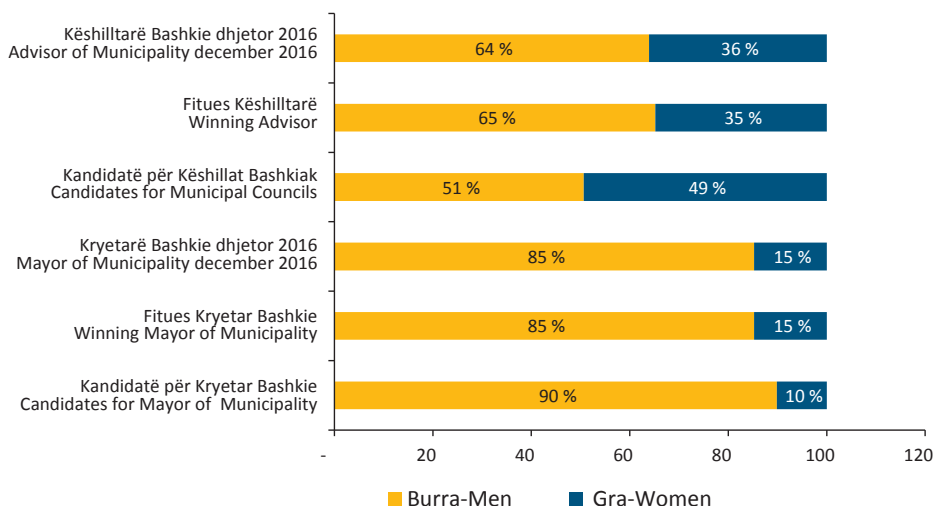
Burimi: Komisioni Qendror i Zgjedhjeve

Source: The Central Elections Commission

Women in decision making

Të dhëna gjinore për kandidimin në zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore për Këshillin Bashkiak, 2015

Candidatures in elections to local government bodies for the Municipal Council by sex, 2015

Burimi: Komisioni Qendror i Zgjedhjeve
Source: The Central Elections Commission

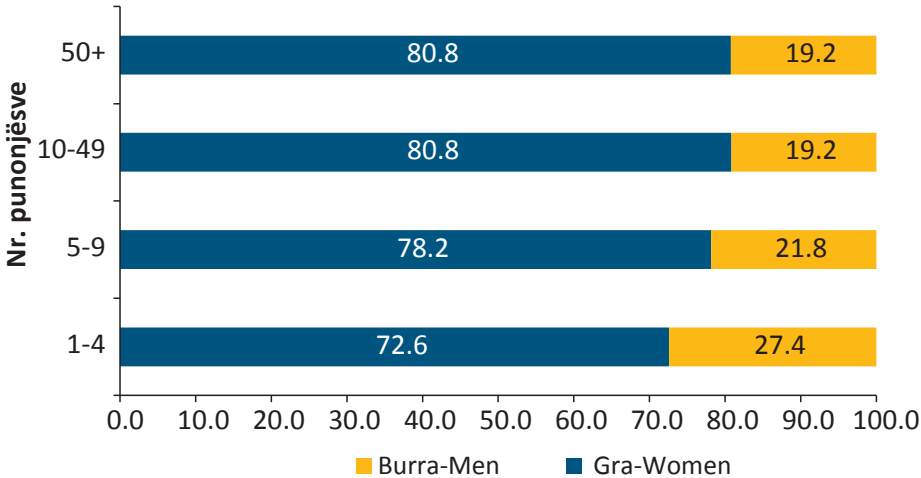
Ndërmarrjet aktive sipas gjinisë së pronarit/administratorit dhe numrit të të punësuarve, në (%)

Active enterprises by sex of owner/administrator and number of employed, in (%)

Grupuar sipas numrit të të punësuarve	Viti/ Year						Group by the number of employed
	2006		2011		2016		
	Burra	Gra	Burra	Gra	Burra	Gra	
	Men	Women	Men	Women	Men	Women	
Gjithsej	76,3	23,7	73,1	26,9	73,2	26,8	Total
1-4	75,2	24,8	71,6	28,4	72,6	27,4	1-4
5-9	86,6	13,4	85,7	14,3	78,2	21,8	5-9
10-49	88,7	11,3	85,6	14,4	80,8	19,2	10-49
50+	88,3	11,7	85,3	14,7	80,8	19,2	50+

Burimi: Regjistri i ndërmarrjeve
Source: Business register

Ndërmarrjet aktive sipas gjinisë së pronarit/administratorit dhe numrit të të punësuarve, në (%)
Active enterprises by sex of owner/administrator and number of employed , in (%)

Ndërmarrjet aktive sipas gjinisë së pronarit/administratorit dhe aktivitetit ekonomik, në (%)
Active enterprises by sex owner/administrator by economic activity, in (%)

Aktiviteti ekonomik	2006		2011		2016		Economic activity
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	
Gjithsej	76,3	23,7	73,1	26,9	73,2	26,8	Total
Prodhuesit e të mirave	87,5	12,5	85,3	14,7	88,3	11,7	Producers of goods
Bujqësia, pyjet dhe peshkimi	94,4	5,6	93,7	6,3	91,3	8,7	Agriculture, Forestry & Fishing
Industria	83,8	16,2	80,5	19,5	78,5	21,5	Industry
Ndërtimi	93,9	6,1	92,3	7,7	90,6	9,4	Construction
Prodhuesit e shërbimeve	74,1	25,9	70,8	29,2	66,7	33,3	Producers of services
Tregtia	71,7	28,3	67,0	33,0	63,5	36,5	Trade
Transporti dhe magazinimi	97,6	2,4	97,2	2,8	95,5	4,5	Transport & Storage
Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	73,4	26,6	72,5	27,5	71,3	28,7	Accommodation and food service activities
Informacioni dhe komunikacioni	80,8	19,2	82,4	17,6	77,5	22,5	Information & Communication
Shërbime të tjera	69,0	31,0	64,9	35,1	61,3	38,7	Other Services

Burimi: Regjistri i ndërmarrjeve
Source: Business register

Women in decision making

Ndërmarrjet aktive me pronare / administratore femër sipas qarqeve, në (%)

Active enterprises with ownership / administrator woman by prefectures, in (%)

Qarqet Prefectures	Viti/ Year					
	2006		2011		2016	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
Gjithsej Total	76,3	23,7	73,1	26,9	73,2	26,8
Berat	78,7	21,3	73,0	27,0	80,3	19,7
Dibër	84,7	15,3	82,5	17,5	76,0	24,0
Durrës	76,4	23,6	73,9	26,1	71,5	28,5
Elbasan	78,8	21,2	75,0	25,0	75,2	24,8
Fier	77,5	22,5	74,4	25,6	79,6	20,4
Gjirokastrë	81,3	18,7	77,0	23,0	75,7	24,3
Korçë	79,0	21,0	74,5	25,5	81,4	18,6
Kukës	87,8	12,2	86,8	13,2	82,2	17,8
Lezhë	78,9	21,1	76,1	23,9	70,0	30,0
Shkodër	81,3	18,7	75,9	24,1	76,0	24,0
Tiranë	72,0	28,0	70,0	30,0	67,2	32,8
Vlorë	78,9	21,1	73,7	26,3	70,2	29,8

Burimi: Regjistri i ndërmarrjeve

Source: Business register

Përqindja e ndërmarrjeve aktive sipas vitit dhe gjinisë së pronarit/administratorit

Percentage of new enterprises by year and sex owner/administrator

Burimi: Regjistri i ndërmarrjeve

Source: Business register

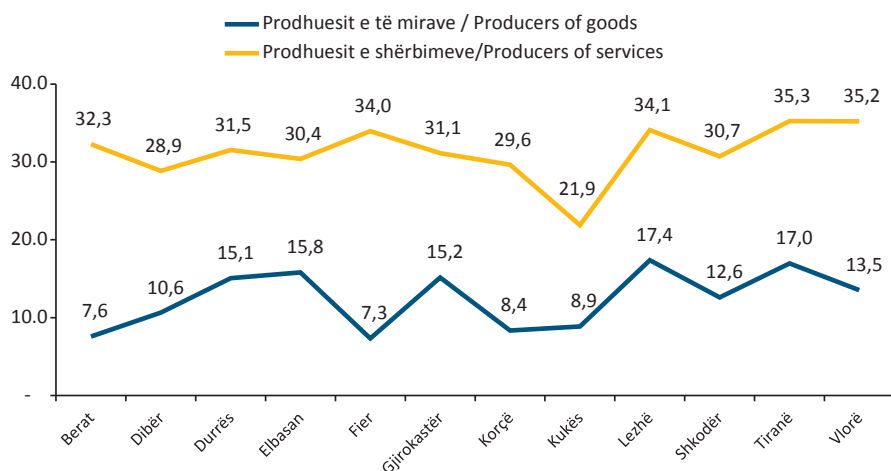
Ndërmarrjet aktive sipas qarqeve, aktivitetit ekonomik dhe gjinisë së pronarit/administratorit, 2016

Active enterprises by prefectures, economic activity and sex of owner/administrator, 2016

Grupuar sipas numrit të të punësuarve	Viti/ Year			
	Prodhuesit e të mirave Producers of goods		Prodhuesit e shërbimeve Producers of services	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
Gjithsej -Total %	88,3	11,7	66,7	33,3
Berat	92,4	7,6	67,7	32,3
Dibër	89,4	10,6	71,1	28,9
Durrës	84,9	15,1	68,5	31,5
Elbasan	84,2	15,8	69,6	30,4
Fier	92,7	7,3	66,0	34,0
Gjirokastrë	84,8	15,2	68,9	31,1
Korçë	91,6	8,4	70,4	29,6
Kukës	91,1	8,9	78,1	21,9
Lezhë	82,6	17,4	65,9	34,1
Shkodër	87,4	12,6	69,3	30,7
Tiranë	83,0	17,0	64,7	35,3
Vlorë	86,5	13,5	64,8	35,2

Përqindja e grave administatore gra sipas aktivitetit ekonomik dhe qarqeve, 2016

Percentage of women of owners/administrators by economic activity and prefectures, 2016

Burimi: Regjistri i ndërmarrjeve
Source: Business register

Women in decision making

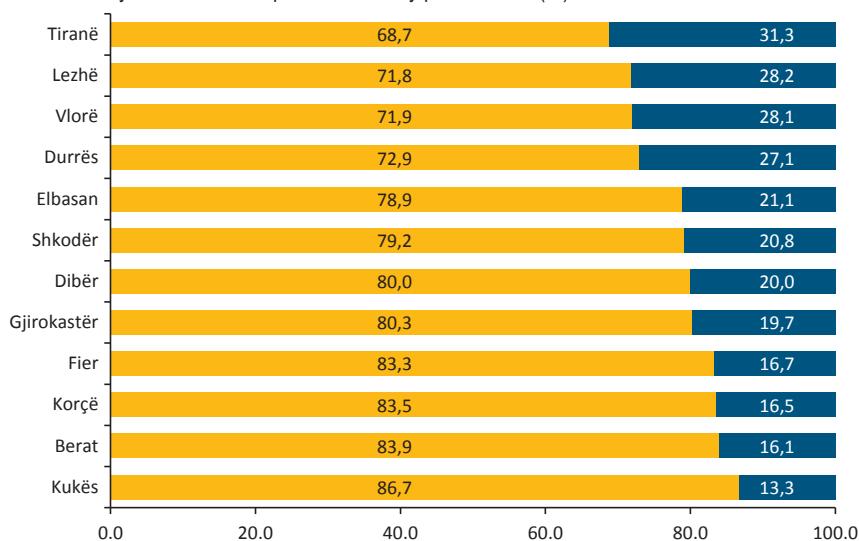
Ndërmarrjet e reja sipas qarqeve dhe gjinisë, 2016

New enterprises by prefectures by sex, 2016

Qarqet Prefectures	Shpërndarja sipas qarqeve në % Distribution by prefecture in %		Shpërndarja sipas gjinisë për çdo qark në % Distribution by sex for every prefecture in %	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
Gjithsej -Total %	100,0	100,0	76,0	24,0
Berat	5,6	3,4	83,9	16,1
Dibër	1,9	1,5	80,0	20,0
Durrës	7,1	8,4	72,9	27,1
Elbasan	10,0	8,5	78,9	21,1
Fier	12,9	8,2	83,3	16,7
Gjirokastrë	4,8	3,7	80,3	19,7
Korçë	11,0	6,9	83,5	16,5
Kukës	1,8	0,9	86,7	13,3
Lezhë	3,1	3,9	71,8	28,2
Shkodër	7,3	6,1	79,2	20,8
Tiranë	27,9	40,2	68,7	31,3
Vlorë	6,7	8,3	71,9	28,1

Shpërndarja sipas gjinisë të ndërmarrjeve të reja për çdo qark in (%)

Distribution by sex a new enterprises for every prefecture in (%)

Burimi: Regjistri i ndërmarrjeve

Source: Business register

■ Burra-Men ■ Gra-Women

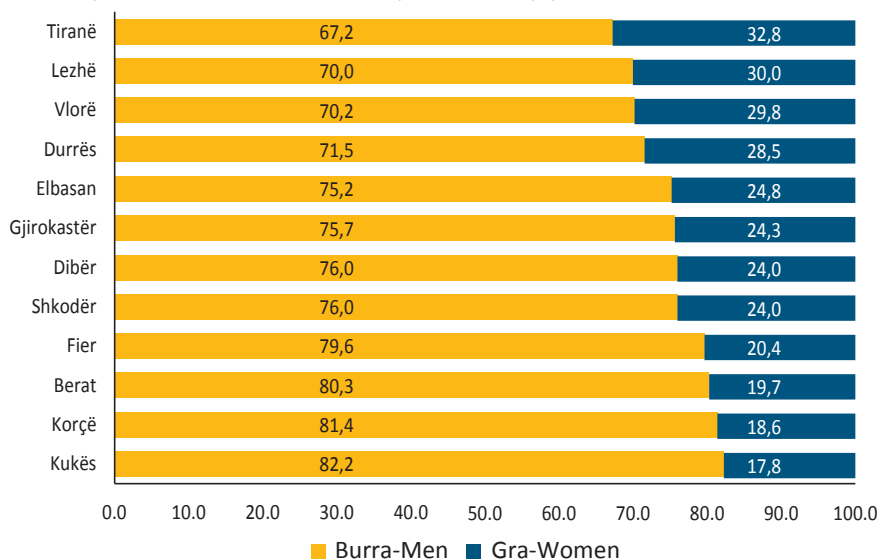
Ndërmarrjet aktive sipas qarqeve dhe gjinisë së pronarit/administratorit, 2016

Active enterprises by prefectures and sex of owner/administrator, 2016

Qarqet Prefectures	Shpërndarja sipas qarqeve në % Distribution by prefecture in %		Shpërndarja sipas gjinisë për çdo qark në % Distribution by sex for every prefecture in %	
	Burra Men	Gra Women	Burra Men	Gra Women
Gjithsej -Total %	100,0	100,0	73,2	26,8
Berat	5,7	3,8	80,3	19,7
Dibër	1,9	1,6	76,0	24,0
Durrës	8,1	8,8	71,5	28,5
Elbasan	8,5	7,7	75,2	24,8
Fier	13,9	9,7	79,6	20,4
Gjirokastrë	3,0	2,6	75,7	24,3
Korçë	9,7	6,1	81,4	18,6
Kukës	1,2	0,7	82,2	17,8
Lezhë	3,3	3,9	70,0	30,0
Shkodër	7,3	6,3	76,0	24,0
Tiranë	30,5	40,7	67,2	32,8
Vlorë	6,9	8,1	70,2	29,8

Shpërndarja sipas gjinisë të ndërmarrjeve aktive për çdo qark in (%)

Distribution by sex a active enterprises for every prefecture in (%)

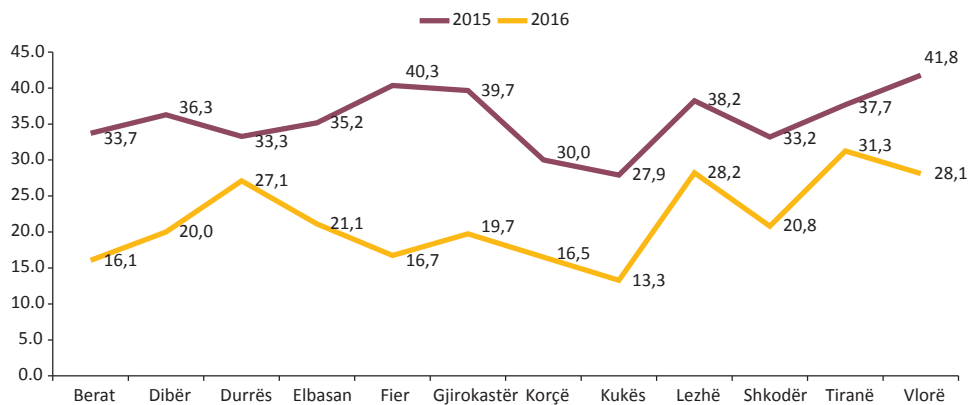

Burimi: Regjistri i ndërmarrjeve

Source: Business register

Women in decision making

Shpërndarja e ndërmarrjeve të reja me pronar/administrator grua sipas gjinisë për çdo qark, në %
Distribution of new enterprises with owner/administrator women by prefecture, in %

Burimi: Regjistri i ndërmarrjeve
 Source: Business register

Indeksi i Pabarazisë Gjimore

Indeksi i Pabarazisë Gjimore, i njohur me shkurtimin GII (Gender inequality Index), është një indikator i modeluar në mënyrë të tillë që të paraqesë pabarazinë gjimore. Ky indeks jep gjithashtu një bazë empirike për analizat e politikave gjimore dhe për fushat se ku duhen të fokusohen përpjekjet për arritjen e barazisë gjimore. GII paraqet disavantazhet gjimore në tre dimensionet – shëndetin riprodhues, fuqizimin dhe në tregun e punës. **Ky indeks tregon humbjen potenciale në zhvillim njerëzor si rezultat i pabarazive ndërmjet arritjeve të grave dhe burrave në këto dimensionet.** GII mund të marrë vlera nga 0, ku arritjet e grave dhe burrave janë të barabarta, në 1, ku njëra nga gjinitë ka rezultatet më të këqija të mundshme në të gjitha dimensionet. [Human Development Report, Kombet e Bashkuara, 2015].

Më poshtë do të listojmë të gjithë treguesit e nevojshëm për llogaritjen e Indeksit të Pabarazisë Gjimore sipas dimensionit të cilit i përkasin dhe burimin përkatës të të dhënave.

Shëndeti riprodhues

Treguesit që përfshihen janë:

-Vdekshmëria amtare për 100.000 lindje

[3,15 në vitin 2016]

(INSTAT, Ministria e Shëndetësisë).

- Norma e lindshmërisë së adoleshentëve

[17, 50 për mijë, në vitin 2016] (INSTAT).

Prioriteti që i jepet shëndetit të grave gjatë periudhës së shtatzanisë dhe lindjes është një shenjë e qartë e statusit të tyre në shoqëri. Në shumë vende ashtu si edhe në Shqipëri rreziku i vdekjes së grave në lindje mund të reduktohet me anë të edukimit të tyre dhe me përmirësimin e kujdesit shëndetësor që u ofrohet. Gjithashtu lindja në moshë të re përveç se paraqet një rrezik të lartë për shëndetin e nënës dhe të fëmijës, e bën më të vështirë për gratë të arrijnë nivele më të larta arsimimi, të cilat janë të nevojshme për suksesin e tyre në tregun e punës.

Gender Inequality Index

The Gender Inequality Index (GII) is an index for measurement of gender disparity in terms of human development of a country, as a result of gender inequalities. In addition, this index serves as an empirical base for the analyses of gender policies, and areas where efforts for reaching gender equality should focus. GII presents gender disadvantages from three perspectives: reproductive health, empowerment and the labor market. This index marks potential loss in human development, as a result of inequalities between achievements of females versus males in these aspects. GII may have a value of 0, when achievements of females and males are equal, to 1 where one of the genders has the worst possible results in all dimensions. [Human Development Report, United Nations, 2015].

Below is a list of the indicators necessary for the calculation of the Gender Inequality Index, according to the dimension they belong to, and the respective source of data.

Reproductive health

Indicators that are included:

- Maternal mortality rates for 100.000 births

[3.15 in 2016] (INSTAT, Ministry of Health).

- Adolescent fertility rate

[17.50 per thousand, in 2016] (INSTAT).

The priority that is given to women's health during their pregnancy and birth is a clear indicator of their status in the society. In many countries worldwide, including Albania, the risk of maternal death may be reduced through education, and by improving health care. In addition, giving birth at a tender age, besides presenting high risk for the maternal health and the health of the child makes it more difficult for women to have better education results, which are necessary for their further prospective success in the labor market.

Fuqizimi

Treguesit që përfshihen janë:

- **Përqindja e vendeve në parlament sipas gjinisë** [23,57 % grat; 76,43 % burrat, në vitin 2016] (Kuvendi i Shqipërisë).
- **Kryerja e arsimit sekondar ose më të lartë, sipas gjinisë për moshat mbi 25 vjeç** [87 % grat; 91 % burrat, në vitin 2016] (Anketa e Forcave të Punës, INSTAT).

Gratë kanë qënë tradicionalisht të disadvantageuara në fushën politike, në të gjitha nivelet e qeverisjes dhe të përfaqësimit. Përqindja e grave në parlament është një vlerësim për shkallën në të cilën grat mund të mbajnë poste të larta drejtuese në një shoqëri. Nga ana tjetër grat me nivele më të larta arsimimi kanë më shumë mundësi të jenë më të suksesshme në tregun e punës, janë më të afta të kujdesen për shëndetin e tyre si dhe atë të familjes dhe e kanë më të lehtë të ndërmarrin iniciativë, përfshi dhe ato politike.

Tregu i punës

Treguesit që përfshihen janë:

- **Norma e pjesëmarrjes në tregun e punës** [50 % grat; 65 % burrat, në vitin 2016] (Anketa e Forcave të Punës, INSTAT).

Norma e pjesëmarrjes në tregun e punës na paraqet gatishmërinë e personave për të marrë pjesë në tregun e punës si dhe perceptimin që kanë ata rreth mundësive të punësimit. Një aspekt i rëndësishëm për gratë dhe pjesëmarrjen e tyre në tregun e punës është mundësia e kombinimit të punës produktive me jetën riprodhuese. Mungesa e kësaj mundësie mund të detyrojë një pjesë të mirë të grave të tërhiqen tërësisht nga forcat e punës.

Mënyrën e llogaritjes së këtij indeksi me të gjithë hapat e ndërmjetëm përkatës mund ta gjeni në: faqet 7 dhe 8 të botimit [Technical Notes, Human Development Report 2015, Kombet e Bashkuara, 2015].

Sipas llogaritjeve të INSTAT, për vitin 2016 Indeksi i Pabarazisë Gjimore ka pasur një vlerë prej 0,08. Kjo tregon një humbje në zhvillim njerëzor si rezultat i pabarazisë gjimore prej 8 %.

Empowerment

Indicators that are included:

- **Proportion of seats held in Parliament by sex** [23. 57 % women; 76.43 % men, in 2016] (Albanian Parliament).
- **Completion of secondary or higher education for ages above 25 years** [87 % women; 91 % men, in 2016] (Labor Force Survey, INSTAT).

Traditionally, women have been at a disadvantage in the political area, at all levels of governance and representation. The proportion of seats held by women in the parliament is an evaluation of the leading positions that woman hold in society. On the other hand, women with higher educational attainment have more chances for success in the labor market, are more capable to tend after their health, and that of their family, and find it easier to undertake initiatives, including political ones.

Labor market

Indicators that are included:

- **Labor market participation rates** [50 % women; 65 % men, in 2016] (Labor Force Survey, INSTAT).

Labor market participation rates demonstrate the willingness of persons to participate in the labor market, as well as their perception about the employment opportunities. An important aspect about women and their participation in the labor market is the possibility for the combination of productive labor with reproductive life. The absence of such opportunity may force a good share of women to withdraw entirely from the labor force.

The methodology for the calculation of this index, and all respective intermediate steps may be found at: [Technical Notes, Human Development Report 2015, United Nations, pgs. 7-8, 2015].

According to the calculations of INSTAT, during 2016 the value of the Gender Inequality Index was at 0.08. This shows a loss in human development as a result of a gender inequality of 8 %.

Përmirësimi i ndjeshëm i Indeksit të Pabarazisë Gjinore në krahasim me vitet paraardhëse, ka ardhur si rezultat i përmirësimit të të gjithë treguesve të përdorur në llogaritjen e tij.

This improvement of the Gender Inequality index compared to previous years comes as a result of the improvement of all the indicators used in its calculation.

Indeksi i Pabarazisë Gjimore

Gender Inequality Index

Indeksi i Pabarazisë Gjimore Gender Inequality Index	Shëndeti riprodhues Health		Fuqizimi Empowerment		Tregu i punës Labour market	
	Vdekshmëria amtare për 100,000 lindje Maternal mortality ratio (deaths per 100,000 live births)	Norma e lind- shmërisë së adolesheteve Adolescent birth rate	Përqindja e vendeve në parlament Parliamentary representation	Kryerja e seksondar ose më të lartë Attainment at secondary and higher education		
2012	Gra - Women	5,70	20,95	16,43	0,85	0,49
	Burra - Men			83,57	0,90	0,66
2013	Indeksi i Pabarazisë Gjinore Gender Inequality Index			0,16		
	Gra - Women	11,20	20,44	17,86	0,85	0,44
2014	Burra - Men			82,14	0,89	0,62
	Indeksi i Pabarazisë Gjinore Gender Inequality Index			0,20		
2015	Gra - Women	3,00	21,91	20,71	0,85	0,44
	Burra - Men			79,29	0,90	0,64
2016	Indeksi i Pabarazisë Gjinore Gender Inequality Index			0,11		
	Gra - Women	6,80	20,21	22,86	0,86	0,47
2017	Burra - Men			77,14	0,91	0,64
	Indeksi i Pabarazisë Gjinore Gender Inequality Index			0,14		
2018	Gra - Women	3,15	17,50	23,57	0,87	0,50
	Burra - Men			76,43	0,91	0,65
2019	Indeksi i Pabarazisë Gjinore Gender Inequality Index			0,08		
	Gra - Women					
2020	Burra - Men					
	Indeksi i Pabarazisë Gjinore Gender Inequality Index					

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
I Strukturat ekonomike, pjesëmarrja në aktivitete produktive dhe akses në burime (14 nga 19) Economic structures, participation in productive activities and access to resources (14 out of 19)						
1	Numri mesatar i orëve të shpenzuara në punën e brendshme të papaguar sipas gjinisë Average number of hours spent on unpaid domestic work by sex	5:43 hours	2:06 hours	5:43 hours	2:06 hours	2010/ TUS
2	Numri mesatar i orëve të shpenzuara në punën e paguar dhe të papaguar (barra totale e punës), sipas gjinisë Average number of hours spent on paid and unpaid work combined (total work burden), by sex	9:45 hours	11:54 hours	9:45 hours	11:54 hours	2010/ TUS
3	Norma e pjesëmarrjes në forcën e punës për grupmoshën 15-29, sipas gjinisë -Labour force participation rates for 15-29, by sex	35,4%	52,8%	38,8%	51,7%	LFS
3,1	Norma e pjesëmarrjes në forcën e punës për grupmoshën 15+, sipas gjinisë Labour force participation rates for 15+, by sex	47,2%	64,3%	49,90%	65,3%	LFS
4	Përpjesa e të punësuarëve që janë të vetpunësuar, sipas gjinisë(15+) Proportion of employed who are own-account workers, by sex (15+)	17,6%	37,9%	24,4%	38,3%	LFS
5	Përpjesa e të punësuarëve që janë duke punuar si punëtorë kontribues në familje, sipas gjinisë Proportion of employed who are working as contributing family workers, by sex	39,8%	22,3%	31,2%	18,2%	LFS
6	Përpjesa e të punësuarëve që janë punëdhënës, sipas gjinisë Proportion of employed who are employer, by sex	0,97%	3,40%	1,3%	3,8%	LFS
7	Përqindja e firmave në pronësi të grave,në total Percentage of firms owned by women, in total	31,3%		26,8%		Regjistri i Biznesit Business register

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
7,1	Përqindja e firmave në pronësi të grave, deri ne 4 punonjes Percentage of firms owned by women, with 0 to 4 employees	32,7%		27,4%		Regjistri i Biznesit - Business register
7,2	Përqindja e firmave në pronësi të grave, 05-09 punonjes Percentage of firms owned by women, with 05 to 09 employees	22,1%		21,8%		Regjistri i Biznesit - Business register
7,3	Përqindja e firmave në pronësi të grave, 10-49 punonjes Percentage of firms owned by women, with 10 to 49 employees	19,4%		19,2%		Regjistri i Biznesit - Business register
7,4	Përqindja e firmave në pronësi të grave, 50 + punonjes Percentage of firms owned by women, 50 + employees"	20,4%		19,2%		Regjistri i Biznesit - Business register
8	Përqindja e shpërndarjes së të punësuarve sipas sektorëve për cdo gjini Percentage distribution of employed population by sector, each sex					
8,1	Bujqësi Agriculture	47,7%	36,5%	45,4%	36,2%	LFS
8,2	Industri Manufacturing	11,9%	7,2%	13,1%	7,8%	LFS
8,3	Ndërtim Construction	0,7%	11,6%	0,6%	11,2%	LFS
8,4	Miniera dhe quarring & Furnizimi me Elektricitet, Gaz dhe Ujë Mining and quarring & Electricity, Gas and Water supply	1,2%	3,3%	1,0%	3,9%	LFS
8,5	Shërbime të tregut Market Services	16,9%	27,4%	19,9%	27,8%	LFS
8,6	Shërbime jo të tregut Non-market Services	21,4%	13,7%	20,0%	13,1%	LFS

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
9	Punësimi jo formal si një përqindje e totalit të punësimit jo bujqësor, sipas gjinisë Informal employment as a percentage of total non-agricultural employment, by sex	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
10	Papunësia e të rinjve sipas gjinisë Youth unemployment by sex	32,3%	34,7%	27,8%	29,7%	LFS
11	Pjesa e popullsisë me akses në kredi, sipas gjinisë Proportion of population with access to credit, by sex	39%	61%	51%	49%	Bank of Albania/ credit register
12	Pjesa e popullsisë së rritur që zotërojnë tokë, sipas gjinisë Proportion of adult population owning land, by sex"	n/a	n/a	n/a		n/a
Treguesit gjinor Gender indicator						
13	Hendeku gjinor në paga Gender gap in wages	n/a	n/a	n/a		n/a
14	Pjesa e të punësuarëve (15+) që punojnë me kohë të pjesshme, sipas gjinisë Proportion of employed (15+) working part-time, by sex	26,8%	21,8%	24,5%	21,2%	LFS
15	Norma e punësimit e personave të moshës 25-49 vjeç me një fëmijë nën 3 vjeç që jeton në familje dhe pa fëmijë që jetojnë në familje, sipas gjinisë -Employment rate of persons aged 25-49 with a child under age 3 living in a household and with no children living in the household, by sex	n/a	n/a	n/a		n/a
16	Pjesa e fëmijëve nën moshën 3 vjeç në kujdes formal Proportion of children under age 3 in formal care"	n/a	n/a	n/a		n/a

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
17	Pjesa e individëve që përdorin internetin, sipas gjinisë Proportion of individuals using the Internet, by sex	19,3%	25,7%	19,3%	25,7%	LSMS
18	Pjesa e individëve që përdorin telefon/ telefona celular, sipas gjinisë Proportion of individuals using mobile/ cellular telephones, by sex	n/a	n/a	n/a		n/a
19	Pjesa e familjeve që kanë akses në media (radio, TV, internet), sipas gjinisë së kryefamiljarit -Proportion of households with access to mass media (radio, TV, Internet), by sex of household head					
19,1	<i>Pjesa e familjeve me akses në TV, sipas gjinisë së kryefamiljarit</i> <i>Proportion of households with access to mass media TV, by sex of household head</i>	91%	93%	91%	93%	Census 2011
19,2	<i>Pjesa e familjeve me akses në cel, sipas gjinisë së kryefamiljarit</i> <i>Proportion of households with access to mass media cel, by sex of household</i>	80%	88%	80%	88%	Census 2011
19,3	<i>Pjesa e familjeve me akses në internet, sipas gjinisë së kryefamiljarit</i> <i>Proportion of households with access to mass media internet, by sex of household head</i>	12%	12%	12%	12%	Census 2011
II	Arsimi (7 nga 11) Education (7 out of 11)					
20	Norma e alfabetizimit në grupmoshën 15-24 vjeç, sipas gjinisë Literacy rate of persons aged 15-24 years old, by sex	96,1%	98,4%	96,1%	98,4%	LSMS 2012

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
20	Norma e alfabetizimit në grupmoshën 15-24 vjeç, sipas gjinisë Literacy rate of persons aged 15-24 years old, by sex	96,1%	98,4%	96,1%	98,4%	LSMS 2012
21	Raporti i rregulluar neto i regjistrimit në arsimin fillor, sipas gjinisë Adjusted net enrolment ratio in primary education by sex	n/a	n/a	n/a		n/a
22	Raporti i regjistrimit bruto sipas gjinisë Gross enrolment ratio by sex					
22,1	<i>Raporti i regjistrimit bruto, cikli i ulët i 9 vjeçares</i> Gross enrolment ratio in primary education by sex	112,2	113	102,4	103,6	INSTAT
22,2	<i>Raporti i regjistrimit bruto, cikli i lartë i 9 vjeçares</i> Gross enrolment ratio in lower secondary education by sex	99,7	102,7	99,2	101,9	INSTAT
22,3	<i>Raporti i regjistrimit bruto në arsimin e mesëm</i> Gross enrolment ratio in upper secondary education by sex	90,5	101,3	89,6	96,7	INSTAT
23	Raporti i regjistrimit bruto në arsimin e lartë, sipas gjinisë Gross enrolment ratio in tertiary education, by sex	78,2	54,3	67,8	46,5	INSTAT
24	Indeksi i barazisë gjinore Gender parity index					
24,1	<i>Indeksi i barazisë gjinore, cikli i ulët i 9 vjeçares</i> Gender parity index in primary education by sex	0,99		0,99		INSTAT
24,2	<i>Indeksi i barazisë gjinore, cikli i lartë i 9 vjeçares</i> Gender parity index in lower secondary education by sex	0,97		0,97		INSTAT

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
24,3	Indeksi i barazisë gjinore në arsimin e mesëm Gender parity index in upper secondary education by sex	0,89		0,93		INSTAT
24,4	Indeksi i barazisë gjinore në arsimin e lartë, sipas gjinisë Gender parity index in tertiary education, by sex	1,44		1,46		INSTAT
25	Pjesa e grave të diplomuara në arsimin e lartë në shkencë, inxhinieri, prodhim dhe ndërtim -Share of female science, engineering, manufacturing and construction graduates at tertiary level	41,70%	58,30%	41,3%	58,7%	INSTAT
26	Pjesa e grave në mesin e mësuesve të arsimit të lartë dhe profesorëve Proportion of females among tertiary education professors	36%	64%	39,9%	60,1%	INSTAT
27	Regjistrimi neto në klasën e parë të arsimit fillor, sipas gjinisë Net intake in first grade of primary education, by sex	n/a		n/a		n/a
28	Shkalla e përfundimit të arsimit fillor, sipas gjinisë Primary education completion rate, by sex	n/a		n/a		n/a
29	Diplomimi nga arsimi i mesëm i ulët, sipas gjinisë Graduation from lower secondary education, by sex	n/a		n/a		n/a
30	Norma e tranzicionit për arsimin e mesëm, sipas gjinisë Transition rate to secondary education, by sex	n/a		n/a		n/a

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
31	Ndjekja e arsimit për popullsinë e moshës 25 dhe lart, sipas gjinisë Education attainment of population aged 25 and over, by sex					
31,1	Me arsim fillor dhe 8/9 vjeçar Primary and Lower secondary	57%	47%	58%	48%	LFS/2016
31,2	Me arsim të mesëm Upper Secondary	29%	38%	28%	38%	LFS/2016
31,3	Me arsim të lartë Tertiary	15%	15%	14%	14%	LFS/2016
III Shëndeti dhe shërbimet e lidhura me të (4 nga 11) Health and related services (4 out of 11)						
32	Përhapja e kontrceptivëve në mesin e grave që janë të martuara osë në një marrëdhënie, mosha 15-49 vjeç Contraceptive prevalence among women who are married or in a union, aged 15-49	n/a	n/a	n/a		n/a
33	Shkalla e vdekshmërisë nën 5, sipas gjinisë Under-five mortality rate, by sex	7,88	10,06	10,2	10,3	INSTAT
34	Shkalla e vdekjeve të nënave Maternal mortality ratio	6,8		3,15		INSTAT
35	Mbulimi i kujdesit gjatë shtatzanisë Antenatal care coverage	n/a	n/a	n/a		n/a
36	Pjesa e lindjeve ku kanë marrë pjesë profesionistë të kualifikuar të shëndetit Proportion of births attended by skilled health professional	n/a	n/a	n/a		n/a
37	Përhapja e pirjes së duhanit mes personave të moshës 15 e lart, sipas gjinisë Smoking prevalence among persons aged 15 and over, by sex	34,5%	67%	34,5%	67%	LSMS 2012
38	Përqindja e të rriturve që janë obezë, sipas gjinisë Proportion of adults who are obese, by sex	n/a	n/a	n/a		n/a

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
39	Pjesa e grave të moshës 15-49 vjeç që jetojnë me HIV/AIDS Women's share of population aged 15-49 living with HIV/AIDS"	n/a	n/a	n/a		n/a
40	Akresi në drogërat anti-retroviral, sipas gjinisë Access to anti-retroviral drug, by sex"	n/a	n/a	n/a		n/a
41	Jetëgjatësia në moshën 60 vjeçare, sipas gjinisë Life expectancy at age 60, by sex"	22,19 vjeç/ years	20,6 vjeç/ years	22,61 vjeç/ years	20,8 vjeç/ years	INSTAT
42	Vdekshmëria e të rriturve, sipas shkakut dhe grupmoshës Adult mortality by cause and age groups"	n/a	n/a	n/a		n/a
IV	Jeta publike dhe vendim-marrja (4 nga 5) Public life and decision-making (4 out of 5)					
43	Përqindja e grave në pozita ministore në qeveri Women's share of government ministerial positions"	35%	65%	53%	47%	Keshilli Ministrave/ Minister Council 2016
44	Përqindja e ulëseve të mbajtura nga gratë në parlamentin kombëtar -Proportion of seats held by women in national parliament	23%	77%	24%	76%	Parlamenti Shqiperise Parliament of Albania 2016
45	Përqindja e grave në pozicione menaxheriale Women's share of managerial positions	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
46	Përqindja e grave policie Percentage of female police officers	9,7%	90,3%	9,7%	90,3%	Drejtoria e Përgjithshme e Policise General Directory of Police 2016
47	Përqindja e grave gjykatëse Percentage of female judges	42,4%	57,6%	44,4%	55,6%	Prokuroria e Përgjithshme General Prosecutor office 2016

Treguesit gjinor Gender indicator		Viti Year 2015		Viti Year 2016		Viti Burimi Year Source
		Gra Women	Burra Men	Gra Women	Burra Men	
48	Përqindja e grave të moshës 15-49 vjeç të dhunuara fizikisht në 12 muajt e fundit nga partneri Proportion of women aged 15-49 subjected to physical in the last 12 months by an intimate partner	14,7%		14,7%		Anketa e Dhunës në familje / Domestic Violence survey 2013
49	Përqindja e grave të moshës 15-49 vjeç të dhunuara seksualisht në 12 muajt e fundit nga partneri -Proportion of women aged 15-49 subjected to sexual violence in the last 12 months by an intimate partner	5%		5%		Anketa e Dhunës në familje / Domestic Violence survey 2013
50	Përqindja e grave të moshës 15-49 vjeç të dhunuara fizikisht ose seksualisht në 12 muajt e fundit nga persona që nuk janë partnerët e tyre Proportion of women aged 15-49 subjected to physical or sexual violence in the last 12 months by persons other than an intimate partner	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
51	Përhapja e gjymtimit/ prerjes të organeve gjenitale të grave (vetëm për vendet përkatëse) Prevalence of female genital mutilation/ cutting (for relevant countries only)"	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
52	Përqindja e grave të moshës 20-24 vjeç që janë martuar ose hynë në një marrëdhënie para moshës 18 vjeç Percentage of women aged 20-24 years old who were married or in a union before age 18	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
53	Shkalla e lindshmërisë të adoleshenteve Adolescent fertility rate"	n/a		18,98%		INSTAT

Përkufizime

Barazia gjinore përshkruan konceptin sipas të cilit të gjitha qëniet njerëzore, si gratë dhe burrat, janë të lirë të zhvillojnë aftësitë e personalitetit të tyre dhe të bëjnë zgjedhje pa kufizime të vendosura nga stereotipat, rolet e ngurta gjinore apo paragjykimet. Barazi gjinore do të thotë se sjelljet, aspiratat dhe nevojat e ndryshme të grave dhe burrave konsiderohen, vlerësohen dhe favorizohen në mënyrë të barabartë. Ajo nuk do të thotë se gratë dhe burrat duhet të bëhen njëlloj, por se të drejtat, përgjegjësitë dhe mundësitë e tyre nuk do të varen nga fakti nëse janë lindur gra apo burra. (UN Women, 2011)

1. Popullsia:

Shtesa natyrore e popullsisë: Diferenca e numrit të lindjeve të gjalla me numrin e vdekjeve gjatë një periudhe kohe, zakonisht 1 vit.

Migracioni neto: Diferenca e imigracionit (të ardhurve) dhe emigracionit (të larguarve) gjatë një periudhe kohe, zakonisht 1 vit.

Koeficienti i varësisë së të rinjve: Tregon numrin e popullsisë 0-14 vjeç në raport me popullsinë në moshë punë 15-64 vjeç.

Koeficienti i varësisë së të moshuarve: Tregon numrin e popullsisë 65 + vjeç në raport me popullsinë në moshë pune 15-64 vjeç.

Indeksi i zëvendësimit: Tregon numrin e popullsisë 0-14 vjeç në raport me popullsinë totale.

Indeksi i moshës së vjetër: Tregon numrin e popullsisë 65+ vjeç në raport me popullsinë totale.

2. Lindjet:

Raporti gjinor në lindje: Është numri i lindjeve të gjalla djem për 100 vajza të lindura gjallë.

Definitions Përkufizime

Gender equality describes the concept that all human beings, both women and men, are free to develop their personal abilities and make choices without the limitations set by stereotypes, rigid gender roles, or prejudices. Gender equality means that the different behaviors, aspirations and needs of women and men are considered, valued and favored equally. It does not mean that women and men have to become the same, but that their rights, responsibilities and opportunities will not depend on whether they are born female or male. (UN Women, 2011)

1. Population:

Natural increase: The difference between live births and deaths during a reference period, usually 1 year.

Net migration: The difference between immigration and emigration in a certain area during a specified time frame, usually 1 year.

Young dependency ratio: Indicates the number of population 0-14 years in relation to the population of working age 15-64 years.

Old dependency ratio: Indicates the number of population 65 + years in relation to the population of working age 15-64 years.

Substitution index: Indicates the number of population 0-14 years old in relation to the total population.

Old age index: Indicates the number of population 65+ years old in relation to the total population.

2. Births:

The sex ratio at birth refers to the number of boys born alive per 100 girls born alive.

Indeksi Sintetik i Fekonditetit: Indeksi Sintetik i Fekonditetit është numri mesatar i fëmijëve që do t'i lindin gjallë një gruaje (ose një grupi grash) gjatë gjithë jetës së saj në qoftë se ajo do t'i kalonte të gjithë vitet e riprodhimit në përputhje me koeficientët specifik të lindshmërisë të një viti të dhënë. E thënë ndryshe: ISF e një viti të dhënë tregon numrin total të fëmijëve që do t'i lindin një gruaje në qoftë se ajo do të sillej gjatë jetës ashtu si gratë gjatë atij viti.

Aborte për 1000 lindje: Tregon numrin e aborteve për 1,000 lindje të gjalla në një vit të dhënë.

Abortet: Aborti është ndërprerja e barrës që ka ndodhur para javës së 28-të të barrës dhe kur ky produkt është fetus i vdekur. Ka dy kategori abortesh aborte spontane dhe aborte të provokuara. Abort i provokuar ka për origjin një veprim të ndërmarr me qëllim për të ndërprerë barrën. Të gjitha abortet e tjera konsiderohen spontane.

Raporti i Abortit: Numri i aborteve për 1,000 lindje të gjalla në një vit të dhënë.

3. Vdekjet:

Jetëgjatësia në lindje: Jetëgjatësia në lindje është një vlerësim i numrit mesatar të viteve shtesë që një person mund të presë të jetojë, bazuar në koeficientët specifik të vdekshmërisë të një viti të dhënë.

Vdekshmëria foshnjore: Koeficienti i vdekshmërisë foshnjore është numri i vdekjeve të fëmijëve nën një vjeç për 1,000 lindjeve të gjalla në një vit të dhënë.

4. Martesa dhe Divorcet

Numri i divorceve për 100 martesa: Është numri i divorceve për 100 martesa në një vit të dhënë.

Koeficienti Bruto i Martesës: Është numri i martesave për 1,000 banorë, në një vit të dhënë.

Total fertility rate: Is the average number of children that would be born alive to a woman (or a group of women) during her lifetime if she would spend all their reproductive years in accordance with specific coefficients of fertility of a given year. In other words: synthetic index of fertility of a given year shows the total number of children that would be born to a woman if she would behave in life as women during that year.

Abortions for 1000 births: Shows the number of abortions per 1,000 live births in a given year

Abortions: Abortion is the termination of pregnancy that occurs before the 28th week of pregnancy and the fetus when this product is dead. There are two miscarriages and abortions provoked abortions. A provoked abortion origin has taken action in order to interrupt the burden. All other considered spontaneous abortions.

Abortion Ratio: The number of abortions for 1,000 live births in a given year

3. Deaths:

Life expectancy at birth: Life expectancy at birth is an estimate of the average number of additional years a person can expect to live, based on the mortality coefficient specific to a given year.

Infant mortality rate: Infant mortality coefficient is the number of deaths of children under one year old for 1,000 live births in a given year.

4. Martesa dhe Divorcet

Numri i divorceve për 100 martesa: Është numri i divorceve për 100 martesa në një vit të dhënë.

Koeficienti Bruto i Martesës: Është numri i martesave për 1,000 banorë, në një vit të dhënë.

Koeficienti i divorcit: Është numri i divorceve për 100 martesa në një vit të dhënë.

5. Arsimi

Ndjekja dhe regjistrimi janë matës të pjesëmarrjes në sistemin arsimor. Sidoqoftë, është e mundur që një person të regjistrohet dhe jo të ndjekë një nivel arsimor, dhe e kundërta. Në këtë kuptim ato masin gjëra të ndryshme, dhe janë të dy të rëndësishëm për të kuptuar situatën. Regjistrimi në shkolla matet nga burim administrativ dhe mbahet për të gjithë sistemin arsimor në vend.

Normat neto dhe bruto të regjistrimit/ndjekjes janë matës të standartizuar të pjesëmarrjes në arsim.

Normat neto llogariten duke pjestuar numrin e fëmijëve në moshën e arsimit zyrtar (psh 6-10 vjeç për shkollën fillore) të cilët janë duke e ndjekur këtë nivel, me numrin total të fëmijëve në atë grupmoshë. Ky matës nuk mat nëse fëmija është në shkollë, por nëse është në nivelin arsimor të përshtatshëm për moshën e tij.

Normat bruto llogariten me të njëjtin koncept, por përfshin të gjithë popullatën në një nivel të caktuar, pavarësisht moshës, duke e pjestuar me numrin e fëmijëve në moshën për atë nivel arsimor. Normat bruto zakonisht janë më të larta se ato neto, kur në një nivel të caktuar shkolle ka fëmijë nën moshën e përcaktuar ose mbi moshën e përcaktuar.

Indeksi i barazisë gjinore krahason burrat dhe grat bazuar në normën bruto të regjistrimit (psh, numri i fëmijëve i cdo moshe që janë regjistruar në arsimin primar mbi numrin total 6-10 vjeç). Një indeks i barabartë me 1 tregon barazi gjinore, Më pak se 1.0 tregon pabarazi në favor të burrave dhe më i madhe se 1.0 pabarazi në favor të grave.

Koeficienti i divorcit: Është numri i divorceve për 100 martesa në një vit të dhënë.

5. Education

Enrolment and attainment are measures of participation in the education system. However, it is possible for a person to enroll and not to attend an educational level, and vice versa. In this sense they measure different things, and they are both important to understanding the situation. School enrollment is measured from an administrative source and maintained for the entire education system in the country.

Net and gross enrolment/attendance rates are standardized rates to measure participation in education.

Net rates are calculated by dividing the number of children in the age of formal education (e.g. 6-10 years old for primary school) who are following this level, with the total number of children in that age group. This indicator does not measure whether the child is in school, but whether it is at the appropriate educational level for his age.

Gross rates are accounted for by the same concept, but include the whole population at a certain level, regardless of age, by dividing the number of children in the age for that level of education. Gross rates are usually higher than net ones when at a certain school level there are children under defined age or over defined age.

The gender parity index compares boys and girls based on the gross enrollment rate (e.g., the number of children of any age enrolled in primary education over the total number of 6-10 years). An index equal to 1 shows gender equality, Less than 1.0 shows inequality in favor of men and greater than 1.0 inequality in favor of females.

6. Krimet

I paraburgosur: Është çdo person, shtetas shqiptar, i huaj apo pa shtetësi, ndaj të cilit është marrë masë sigurimi “arrest në burg.

I dënuar: Është çdo person, shtetas shqiptar, i huaj apo pa shtetësi, i dënuar me burgim me vendim të formës së prerë të gjykatave shqiptare dhe në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare edhe të gjykatave të huaja, duke respektuar kërkesat përkatëse procedurale. Krime seksuale realizohet nëpërmjet përdorimit të dhunës duke kryer marrëdhënie seksuale me force pa dëshirën e viktimës.

Këtu hyjnë dhe marrëdhëniet me të mitur. Zakonisht ky lloj krimi në pjesën më të madhe të rasteve nuk denoncohet nga viktimat për arsye të ndjenjës së turpit dhe frikës.

I pandehur cilësohet personi të cilit i atribuohet vepra penale me aktin e njoftimit të akuzës, në të cilin tregohen të dhënat e mjaftueshme për marrjen si të pandehur.

Numri i të burgosurve tregon gjendjen e të burgosurve në një vit të caktuar duke përfshirë hyrjet e reja dhe daljet që ndodhin për periudhën, dhe llogaritet si një mesatare e numrit të burgosurve për çdo muaj.

Dhuna psikologjike: Përfshin një sërë sjelljesh që kanë për qëllim të kontrollojnë ose izolojnë, të trembin dhe shkaktojnë frikë, të sulmojë karakterin e një gruaje dhe të ulin vetvlerësimin e saj.

Dhuna fizike: Është përdorimi i forcës fizike kundrejt një personi në një mënyrë që ta dëmtojë ose ta vërë në rrezik atë.

Dhuna seksuale: Është çdo situatë në të cilën një grua detyrohet të marrë pjesë në aktivitete seksuale të padëshirurara, të pasigurta, degraduese dhe/ose poshtëruese.

6. Crime

The detainees: Is any person, Albanian, foreign or stateless, to whom the security measure “detention in prison” is taken.

Convicted: Is any person, Albanian, foreign or stateless sentenced to imprisonment by a final decision of Albanian courts in accordance with international agreements and foreign courts, respecting the requirements during the process. Sexual crime is achieved through violence used, by having forced sexual intercourse without the victim's consent.

Juvenile sexual intercourse is included here as well. In most of the cases the victims do not denounce this type of crimes because of the complex of fault and intimidation.

A defendant is considered the person to whom the criminal offence has been attributed through the act of notification of accusation, which contains sufficient evidence for taking the person as a defendant.

The number of prisoners shows the situation of prisoners' in a given year including new admissions and releases that occur during the period concerned, and is calculated as an average of the number of prisoners per month.

Psychological violence: Includes a range of behaviors that aim to control and isolate, intimidate and cause fear, and attack a woman's character and undermine her sense of self-worth and self-esteem.

Physical violence: Is the use of physical force against someone in a way that injures or endangers that person.

Sexual violence: Is any situation in which a woman is forced to participate in or perform unwanted, unsafe, degrading, and/or humiliating sexual activities.

7. Punësimi:

Shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës: Llogaritet si rraport i popullsisë ekonomiksht aktive me popullsinë në moshë pune gjatë periudhes referuese. Forca e punës përfshijnë të gjithë personat në moshë pune, që gjatë një periudhë reference punojnë, si dhe të gjithë të papunët e regjistruar.

Shkalla e punësimit: Llogaritet si raport i popullsisë ekonomiksht aktive me popullsinë në moshë pune gjatë periudhes referuese.

Shkalla e papunësisë: Llogaritet në përqindje si raport i të papunëve gjithsej të regjistruar gjatë periudhes referuese me forcat e punës gjithsej.

Shërbimeve të tregut përfshin aktivitetet e tregtisë me shumicë dhe pakicë; riparimi i automobilave; hotelet dhe restorantet; transportet, magazinimi dhe komunikacioni; ndërmjetësimi monetar dhe financiar; pasuritë e patundshme).

Shërbime jo të tregut përfshijnë aktivitetet e Administrimit publik, Shërbimet Sociale dhe aktivitetet e shërbime të tjera.

Indeksi i Pabarazisë Gjinore: IPB tregon humbjen potenciale në zhvillimin njerëzor, si rezultat i pabarazive ndërmjet arritjeve të burrave dhe grave. Ky indeks përlogaritet në dimensionin shëndeti riprodhues, fuqizimi politik dhe arsimor, tregu i punës.

7. Employment:

The participation rate in the labor force: Calculated as the ratio of the economically active population in the working age population during the period. The labor force includes all persons of working age, during a reference period of work, and all registered unemployed.

Employment rate: Calculated as the ratio of the economically active population in the working age population during the reference periods.

Unemployment rate: Percentage calculated as the ratio of total registered unemployed during the reference period by the total labor force.

Market services sector include activities of wholesale and retail trades, repair of automobile, hotels and restaurants, transport, storage and communication, monetary and financial intermediation, real estate.

Non Market Services include activities Public Administration, Community, Social and other Services and Activities

Gender inequality index: GII show the loss in potential human development due to inequality between females and males. This index is based on three dimensions: reproductive health, empowerment and labor market.

Hendeku Gjinator i Pagave

Hyrje

Çfarë është hendeku gjinator i pagave? Hendeku Gjinator i Pagave është një tregues i mirë për të paraqitur diferencat në të ardhura ndërmjet grave dhe burrave. Këto diferenca janë rrjedhojë e faktorëve të ndryshëm duke filluar që nga zgjedhjet e ndryshme në tregun e punës deri tek diskriminimi gjinator. Ky tregues llogaritet si diferenca në pagë mesatare ndërmjet grave dhe burrave. Zakonisht kjo diferencë raportohet si përqindje e pagës së burrave, pra:

$$HGjP = \frac{Paga\ mesatare\ e\ meshkujve - Paga\ mesatare\ e\ femrave}{Paga\ mesatare\ e\ meshkujve}$$

Gender Pay Gap

Introduction

What is gender pay gap?

Gender Pay gap is a good indicator in order to present differences in income between women and men. These differences are a consequence of different factors starting from different choices in the labor market to the gender discrimination. This indicator is calculated as the difference in the mean wage between women and men. Usually this difference is reported as a percentage of the wage of men.

$$GPG = \frac{Mean\ wage\ of\ men - Mean\ wage\ of\ women}{Mean\ wage\ of\ men}$$

Eurostat e llogarit hendekun gjinator të pagave duke përdorur të dhënat e Anketës së Strukturës të të Ardhurave nga Puna. Kjo anketë pranë bizneseve nuk është zhvilluar ndonjëherë nga INSTAT, por do të zhvillohet së shpejti. Burimi më i mirë që disponon Instat për llogaritjen e pagave mesatare dhe rrjedhimisht të hendekut gjinator të pagave është databaza e listepagesave nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve. Në këtë databazë gjenden të gjitha të dhënat e nevojshme për llogaritjen e hendekut gjinator të pagave. Megjithatë duhet theks se këto të dhëna prekin vetëm sektorin formal të punësimit, pra nuk përfshijnë të ashtu-quajturit punonjës në të zezë, për pasojë diferencimet gjinore në këtë pjesë të sektorit të punësimit nuk mund të analizohen. Për më tepër, një pjesë e pagave të deklaruar mund të jenë më të larta në realitet, pra një pjesë e pagës të disa prej të punësuarve mund të paguhet në të zezë. Këto mangësi të të dhënave mund të shmangen me implementimin e Anketës së Strukturës të të Ardhurave nga Puna. Paga mesatare e burrave dhe grave e përdorur për të llogaritur hendekun gjinator të pagave mund të jetë pagë orare, javore, mujore apo edhe vjetore.

Eurostat calculates the gender pay gap based on the Earning Structure Survey. This survey has not been conducted in Albania yet. The best source that INSTAT currently has, in order to calculate this indicator, is the data from the General Directorate of Taxation. In this database there are all the necessary data in order to calculate the gender pay gap. On the other hand it should be stated that the data include only the formal sector, and not the workers that work in the black market. As a result the gender differences in this market cannot be measured. Furthermore, there are cases that the declared wages can be higher compared to what is declared. These are some drawbacks of this database that should be taken into account and that will be eliminated when implementing the Earning Structure Survey in Albania. The mean wage of men and women used to calculate gender pay gap can be hourly, weekly, monthly or even annual wage.

Për shembull, në Shtetet e Bashkuara të Amerikës përdoren më shpesh paga javore dhe vjetore (AAUW, 2016), ndërsa Eurostat përdor në përgjithësi pagën orare (Eurostat, Gender Pay Gap Statistics).

Gjithashtu Eurostat përfshin në llogaritje edhe të punësuarit me kohë të pjesëshme. Nga ana tjetër në ShBA për llogaritjen e hendekut gjinor të pagave në përgjithësi merren parasysh vetëm të punësuarit me kohë të plotë (AAUW, 2016).

Për llogaritjen e hendekut gjinor të pagave në Shqipëri është përdorur paga mesatare mujore e të punësuarve me kohë të plotë për vitin 2016, sipas bazës së të dhënave të listpagesave nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve. Përzgjedhja e pagës mesatare mujore të punonjësve me kohë të plotë për llogaritjen e këtij indikatori është bërë për arsye sepse në Shqipëri deklarimi i pagave si nga punonjësit ashtu edhe të punësuarit bëhet përgjithësisht mbi bazë mujore dhe rrjedhimisht janë të dhëna më të besueshme. Nga ana tjetër, në qoftë se në llogaritje do të përfshihejshin punonjësit me kohë të pjesëshme, do të duhej që indikatori të llogaritej mbi pagën orare, por në bazën e të dhënave të përdorur variabli më i vogël kohor mbi të cilin mund të llogaritet paga është ditor. Me gjithë këto mangësi të të dhënave, llogaritja e këtij indikatori është në përputhje të plotë me praktikën e përgjithshme.

$$HGJP = \frac{[47,162 - 44,221]}{47,162} = 6,3\%$$

Mbas analizimit të kësaj baze të dhënash, rezultoi se paga mesatare e burrave ishte 47.192 Lekë, ndërsa paga mesatare e grave 44.221 Lekë. Rrjedhimisht hendeku gjinor i pagave për vitin 2016 rezultoi:

For example in the US the weekly wage or annual wage is used (AAUW, 2016), meanwhile Eurostat in general uses hourly wages (Eurostat, Gender Pay Gap Statistics). Eurostat includes the part time workers as well. On the other, generally in the US, only the full time workers are taken into account (AAUW, 2016).

For the calculation of the gender pay gap in Albania, the mean monthly wage of full-time employees for 2016 was used, according to the database from the General Directorate of Taxation. The selection of the mean monthly salary of full-time employees for the calculation of this indicator is made for reasons because in Albania the declaration of salaries by both employers and employees is generally made on a monthly basis and this makes these data more reliable. On the other hand, if part-time employees were included in the calculation, the indicator should be calculated on the hourly wage basis, but in the database the smallest time variable on which the wage can be calculated is daily. Despite these data shortages, the calculation of this indicator is in full compliance with general practice.

$$GPG = \frac{[47.162 - 44.221]}{47.162} = 6.3\%$$

After the elaboration of the database of the Directorate of Taxation it resulted that the mean wage for men was 47,192 Lek, meanwhile the mean wage of women was 44,221 Lek. As a consequence the gender pay gap for 2016 resulted as follows:

Shkaqet e ekzistencës së hendekut gjinor të pagave

Hendeku gjinor i pagave është një tregues më kompleks se një numër i vetëm, pasi ai bën shumatoren e një shumëllojshmërie rrethanash të jetëve të burrave dhe grave. Hendeku gjinor i pagave nuk ndodh vetëm si rezultat i diskriminimit gjinor, megjithëse ku është ndër faktorët kryesor. Ka edhe faktorë të tjerë që ndikojnë në ekzistencën e mënyrave të ndryshme të pjesëmarrjes në tregun e punës nga burrat dhe gratë.

a) Zgjedhjet në tregun e punës

Në përgjithësi një pjesë e hendekut të pagave vjen si rezultat i zgjedhjeve specifike të burrave dhe grave në tregun e punës. Burrat e gratë zgjedhin fusha të ndryshme që në edukim dhe më pas edhe në profesionet ku punojnë. Këto zgjedhje luajnë rol të rëndësishëm në krijimin e hendekut të pagave.

Shpesh gratë janë disproporcionalisht të përfaqësuara në disa profesione specifike. Veçimi sipas profesioneve është një faktor që ndikon shumë në hendekun gjinor të pagave. Përveç se në shumicën e profesioneve ekziston një hendek pagash në disfavor të grave, edhe profesionet tradicionalisht të lidhur me burrat kanë tendencën të gjenerojnë paga më të larta se ata të lidhur me gratë, pavarësisht nëse këto profesione mund të kërkojnë nivele të njëjta arsimimi. (Hegewisch & Hartman, 2014)

Një zgjidhje për këtë problem do të ishte nxitja e punësimit të grave në profesionet e dominuara nga burrat, por duhet patur parasysh që këto politika duhen të fillojnë që në arsimin e grave të reja ose me trajnimin e atyre që e kanë mbyllur ciklin e arsimit zyrtar.

Në këtë publikim do të shikojmë hendekun e pagave sipas grup – profesioneve dhe aktiviteteve kryesore ekonomike ku do të shfaqet më në hollësi ky indikator.

b) Koha larg punës si rezultat i detyrave prindërore

Të paturit fëmijë është një zgjedhje personale e cila ndikon në karrierën dhe në pagën e prindërve. Megjithatë ky ndikim është i ndryshëm për burrat dhe gratë. Leja e lindjes në Shqipëri ndikon direkt në rënien e të ardhurave neto të mamave të reja.

The reason for the existence of gender pay gap

The gender pay gap is more complex than a single number, since it summarizes a variety of circumstances of men's and women's lives. This does not happen only because of gender discrimination, even if this is one of the most important factors. There are also other factors that influence the existence of different participation in the labor market for women and men.

a) Choices made in labor market

In general, part of the wage gap is the result of specific men and women choices made in the labor market. Men and women choose different fields in education and then in the professions where they work. These choices play an important role in creating a wage gap.

Women are often disproportionately represented in some specific professions. Occupational segregation is a factor that greatly affects the gender pay gap. Not only there is a wage gap disadvantage for women in most professions, but also the professions traditionally associated with men tend to generate higher wages than those associated with women, regardless of whether these professions may require the same levels of education. (Hegewisch & Hartman, 2014)

One solution to this problem would be to promote women's employment in men-dominated occupations, but it should be noted that these policies should begin with the education of young women or by training those who have finished the formal education.

In this section we will analyze the gender pay gap by group-occupation and by main economic activities, where this indicator will be analyzed in more detail.

b) Time off work as a result of parental duties

Having children is a personal choice that affects parent's career and pay. However, this impact is different for men and women. The maternity leave in Albania directly affects the decline of the net income of new mothers. Also taking into account the traditional division of duties into the family, there

Gjithashtu duke patur parasysh edhe ndarjen tradicionale të detyrave në familje, ka shumë më tepër mundësi që të jenë gratë ato që kërkojnë leje ose orare të reduktuara në punën e tyre për tu kujdesur për fëmijët apo të moshuarit në familje. Këto leje ose orare të reduktuara ndikojnë në rënien e të ardhurave aktuale të grave dhe gjithashtu ndikojnë negativisht gjatë negocijimit të pagës për gratë që kërkojnë punë të reja.

Shumë punëdhënës dhe industri, vazhdojnë të preferojnë orët sa më të gjata dhe të vazhdueshme të punës në vend të orarit fleksibël. Këto preferenca i vendosin gratë me fëmijë në disavantazh në tregun e punës. (Goldin, 2014). Shpesh këto disavantazhe mund të përkthehen në paga më të ulta për gratë, ose në braktisje të tregut të punës prej tyre.

c) Diskriminimi gjinor

Diskriminimi gjinor është një fenomen i cili nuk kufizohet tek pagat. Ai fillon shumë heret në jetën e grave, nga aborti selektiv para se të lindin, më pas me caktim e një barre më të rëndë të detyrave shtëpiake për vajzat, vazhdon me pengesat familjare dhe shoqërore në arsimimin e tyre, me pengesat që gratë kanë për të hyrë në forcat e punës, paraqitet me anë të hendekut gjinor të pagave kur ato janë pjesë e forcave të punës dhe vazhdon deri në pleqëri.

Hendeku gjinor i pagave është një tregues i mirë për të vlerësuar diskriminimin gjinor në forcat e punës, pasi zgjedhjet e ndryshme të burrave dhe grave dhe koha larg punës apo detyrat prindërore nuk arrijnë ta shpjegojnë plotësisht madhësinë e këtij treguesi. Duke ju referuar studimeve të ndryshme vihet re se një pjesë e hendekut të pagave ngelet e pashpjeguar edhe pasi bëhen rregullimet përkatëse me anë të variablave që kuantifikojnë faktorët e përmendur më lart. Ekziston një konsensus i përgjithshëm ndërmjet studimeve të ndryshme në këtë fushë, që të paktën një pjesë e konsiderueshme e këtij hendeuku të pashpjegueshëm të pagave mund t'i atribuohet diskriminimit gjinor.

Në Shqipëri, në vitin 2016, vetëm 26,8 % e ndërmarrjeve aktive drejtohen nga gratë (INSTAT).

is a higher probability that women are those who seek leaves from work or reduced hours in order to take care for children or elderly people in the family. These leaves or reduced hours influence in the decline in current women's income and also affect negatively the wage negotiation for women seeking new jobs.

Many employers and industry continue to prefer longer and continuous hours of work instead of flexible schedules. These preferences place women in a disadvantaged position in the labor market. (Goldin, 2014).

Often these disadvantages can be translated into lower wages for women or in the abandoning of the labor market.

c) Gender discrimination

Gender discrimination is a phenomenon which is not limited to wages. It starts very early in women's lives, from selective abortion before they are born, then imposing a heavier burden on housework for girls, continues with family and social barriers in their education, with the barriers women have to face entering the labor force, through the gender pay gap when they are part of the labor force, and continues until the old age.

The gender pay gap is a good indicator for assessing gender discrimination in the labor force, as different men and women choices and time off work or parental duties fail to fully explain the magnitude of this indicator. Referring to the various studies it is noticed that part of the wage gap remains unexplained even after adjustments are made by quantifying the factors mentioned above. There is a general consensus among various studies in this area that at least a significant part of this inexplicable wage gap can be attributed to gender discrimination.

In Albania, in 2016, only 26.8% of active enterprises are run by women (INSTAT).

Kjo tregon se gratë kanë një rrugë më të vështirë se burrat për të arritur pozicionet e larta drejtuese në ndërmarrjet e biznesit. Kjo rrugë bëhet akoma edhe më e vështirë për shkak të diskriminimit gjinor. Në një studim mbi të dhënat për forcat e punës të ShBA-ve, për një periudhë 50 vjeçare, u arrit në përfundimin që, kur gratë fillojnë të marrin pjesë në profesione që më parë kishin qënë të dominuara nga burrat, pagat mesatare të këtyre profesioneve ulen (Levanon et al., 2009).

This shows that women have a more difficult path than men to achieve senior management positions in business ventures. This road becomes even more difficult because of gender discrimination.

In a study on US labor force data for a 50-year period, it was concluded that when women start participating in occupations previously dominated by men, the average salaries of these occupations decrease (Levanon et al., 2009).

Përbërja gjinore e focave të punës dhe hendeku gjinor i pagave sipas aktivitetit ekonomik të ndërmarrjeve.

Participation by sex and gender pay gap by economic activity of enterprises

Aktiviteti ekonomik	Burra Male	Gra Women	HGjP GPG	Economic activity
Gjithsej	56%	44%	6,3%	Total
Bujqësi	51%	49%	2,7%	Agriculture
Prodhim	43%	57%	23,3%	Production
Ndërtim	96%	4%	-1,3%	Construction
Industri nxjerrëse, Energji, gaz dhe furnizimi me ujë	83%	17%	2,5%	Mining and quarrying, electricity, gas and water supply
Tregti, Transport, Hoteleri, Shërbime të biznesit dhe administrative	64%	36%	-1,3%	Trade, Transportation, Accommodation, business administrative services
Administrim publik, Shërbimet Sociale dhe aktivitete e shërbime të tjera	46%	54%	6,3%	Public administration, Social and other services and activities

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe INSTAT

Source: General Directorate of Taxation and INSTAT

Gjithashtu në një studim të kohëve të fundit, u arrit në përfundimin se në forcat e punës të ShBA hendeku i pashpjeguar i pagave arrinte në 8% (Blau & Kahn, 2016).

Në çdo shoqëri pavarësisht aspekteve dhe traditave të ndryshme, në qoftë se synohet zvogëlimi i hendekut të pagave, fillimisht duhet luftuar diskriminimi gjinor në forcat e punës. Arsyeja e parë është ajo ligjore dhe morale, pasi edhe kur ligjet kundër diskriminimit të grave ekzistojnë ato shpesh nuk zbatohen nga punëdhënësit. Arsyeja e dytë është se zgjedhjet në tregun e punës dhe sjelljet prindërore janë më të vështira për tu ndryshuar.

Është një fakt i pranuar botërisht që diskriminimi gjinor ndikon negativisht si në zhvillimin ekonomik ashtu edhe në atë human të shoqërive në përgjithësi. Prandaj shumica e shoqërive përpiqen në luftimin dhe eliminimin e këtij fenomeni, pavarësisht sa të zhvilluara janë ato.

Also in a recent study, it was concluded that in the US labor force the unexplained wage gap reached 8% (Blau & Kahn, 2016).

In every society, regardless of different aspects and traditions, if the wage gap is to be reduced, gender discrimination in the labor force must first be tackled. The first reason is legal and moral, as even when anti-discrimination laws exist, they are often not applied by the employers. The second reason is that labor market choices and parental behavior are more difficult to change.

It is a widely recognized fact that gender discrimination negatively affects both economic and human development of societies in general. Therefore, most societies strive to combat and eliminate this phenomenon, no matter how developed they are.

Hendeku gjinator i pagave në Shqipëri

Siç është thënë edhe më sipër hendeku gjinator i pagave në Shqipëri është 6,3 %. Pra paga mesatare grave është sa 93,7 % e asaj të burrave. Ky tregues mund të duket i ulët po të krahasohet me atë të vendeve të tjera. Megjithatë krahasimet e drejtëpërdrejta ndërmjet vendeve për këtë tregues nuk janë të mundura pa marrë parasysh më parë disa faktorë të tillë si, niveli i përgjithshëm i pagave apo shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës. Në përgjithësi sa më e lartë shkalla e pjesëmarrjes në forcat e punës aq më i lartë është edhe hendeku gjinator i pagave. Gjithashtu sa më i ulët niveli i pagave aq më i ulët do të jetë edhe hendeku gjinator i tyre, kjo vjen për shkak të attributeve matematikore të formulës së përdorur për llogaritjen e këtij treguesi. Më poshtë do të shohim hendekun gjinator të pagave dhe shkallën e pjesëmarrjes sipas aktivitetit ekonomik dhe grup – profesioneve kryesore.

Gender pay gap in Albania

As mentioned above, the gender pay gap in Albania is 6.3%. So the mean woman wage is as much as 93.7% of that of men. This indicator may seem low compared to that of other countries. However, direct comparisons between countries for this indicator are not possible without taking into account a number of factors such as the overall level of salaries or the rate of participation in the labor force. Overall, the higher the participation rate in the labor force, the higher the gender pay gap. Also, the lower the wage level, the lower the gender gap, this is due to the mathematical attributes of the formula used to calculate this indicator.

Below we will see the gender pay gap and the participation by economic activity and main occupational groups.

Përbërja gjinore e focave të punës dhe hendeku gjinator i pagave sipas grup - profesioneve.

Participation in labor force and gender pay gap by group-occupation

Grup Profesionet Isco-08	Burra	Gra Women	HGjP GPG	Economic activity
Gjithsej	56%	44%	6,3%	Total
Drejtues, profesionistë dhe teknikë	49%	51%	12,7%	Managers, professionals and technicians
Nëpunës, Punonjës të shitjeve dhe shërbimeve	60%	40%	10,5%	Clerks, service and sales workers
Punonjës të bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit	57%	43%	3,6%	Skilled agriculture and trades workers
Zejtare, Punonjës të montimit të pajisjeve dhe makinerive	62%	38%	24,9%	Plants and machine operators and assemblers
Profesione elementare	49%	51%	7,2%	Elementary occupations
Forcat e armatosura	88%	12%	-0,6%	Armed force

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe INSTAT
Source: General Directorate of Taxation and INSTAT

Tabela e mësipërme paraqet përbërjen gjinore të forcave të punës dhe hendekun gjinor të pagave sipas aktivitetit ekonomik. Në pamje të parë kjo tabelë na tregon se në sektorin e aktiviteteve ekonomike të ndërtimit dhe atë të tregtisë, transportit, hotelerisë etj, paga mesatare është më e lartë për gratë se sa për burrat. Ky fakt nuk do të thotë se në ndërmarrjet e këtyre sektorëve nuk ka diskriminim gjinor në paga, por ai është i lidhur me pjesëmarrjen e ulët të grave në forcat e tyre të punës. Një pjesëmarrje e tillë e ulët shpesh do të thotë që në këta lloj sektorësh arrijnë të punësohen vetëm ato gra që kanë arritur nivele të larta arsimi dhe kualifikimi dhe rrjedhimisht punësohen pothuajse ekskluzivisht në poste të larta pune. Në sektorin e industrisë nxjerrëse, energjisë, gazit dhe furnizimit me ujë paraqitet pothuajse e njëjta gjëndje. Për shkak të pjesëmarrjes së ulët të grave hendeku gjinor i pagave është ndjeshëm më i ulët se mesatarja kombëtare (2,5 %), por duke qenë se ky është sektori me nivelin e pagave më të lartë (paga mesatare 53.311 Lekë, INSTAT) bën që të ketë më tepër vend për diskriminim.

Për këtë arsye HGjP në këtë sektor nuk është në nivelet e sektorit të ndërtimit. Në sektorin e bujqësisë ku punojnë një numër pothuajse i barabartë grashë dhe burrash HGjP është gjithashtu më i ulët se mesatarja e vendit (2,7 %), por kjo lidhet me nivelin e ulët të pagave për këtë sektor. Në sektorin e administrimit publik, shërbimeve sociale dhe aktiviteteve të tjera hendeku gjinor i pagave paraqitet në nivele të barabarta me mesataren e vendit, edhe pse në këtë sektor është e pritshme që zbatueshmëria e ligjeve dhe rregullave kundër diskriminimit të grave të jetë më e lartë. Sektori i prodhimit është edhe sektori me hendekun më të lartë gjinor në paga (23,3 %).

Ky është sektori me përqindjen më të lartë të grave punonjëse, çka është një faktor që kontribuon në rritjen e HGjP-së. Edhe pse niveli i pagave mesatare në këtë sektor është i ulët (31.407 Lekë, INSTAT), vlera e lartë e HGjP mund të vijë si rezultat i punësimit të grave përgjithësisht në profesione me nivel të ulët page brenda këtij sektori, të cilat kërkojnë pak ose aspak kualifikim.

The table above presents the composition of the labor force by sex and the gender pay gap by economic activity. At first glance, this chart shows that in the sector of trade, transportation, accommodation etc., the mean wage is higher for women than for men. This fact does not mean that there is no gender-based pay discrimination in the enterprises of these sectors, but it is linked to the low participation of women in their labor force. Such low participation often means that only those women who have achieved high levels of education and qualification are employed in these sectors and hence are almost exclusively employed in senior positions. In the mining and quarrying, electricity, gas and water supply, there is almost the same situation. Due to low women participation, the gender pay gap is significantly lower than the national average (2.5%), but as this is the sector with the highest wage level (the average salary of 53,311 ALL, INSTAT) there is more room for discrimination.

For this reason the GPG in this sector is not at the same level as the construction sector. In agriculture, where the number of women and men is almost equal, the GPG is lower than the national average (2.7%), but this is linked with low wages in this sector. In the sector of public administration, social services and other activities the pay gap is as the national average, even if we could expect that the application of laws and rules against women discrimination to be high. The sector of production has the highest level of pay gap (23.3%).

This is the sector with the highest percentage of employed women, which is a factor that contributes to the increase of GPG. Even if the mean wage in this sector is low (31,047 Lek, INSTAT), the high level of GPG can be a result of the employment of women in profession with low wages within this sector, which may require few or no qualifications.

Rritja e pjesëmarrjes së grave në arsimin profesional do të rriste mundësitë e tyre të karrierës në këtë sektor dhe gjithashtu pagën e tyre mesatare brenda sektorit.

Një pamje më e qartë mbi hendekun gjinor të pagave mund të paraqitet duke e parë atë sipas grup – profesioneve në të njëjtën kohë me përbërjen gjinore të forcave të tyre të punës. Shikohet qartë se hendeku gjinor i pagave është më i lartë se mesatarja e vendit në të gjitha grup – profesionet përveçse për forcat e armatosura dhe për punonjësit e bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit. HGJP negative për forcat e armatosura justifikohet me faktin e pjesëmarrjes së ulët të grave në krahasim burrat. Kjo do të thotë se në këtë grup – profesion marrin pjesë përgjithësisht gra me nivele të larta arsimit dhe kualifikimi.

Grup – profesioni i punonjësve të bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit ka HGJP më të ulët se mesatarja kombëtare për shkak se ka nivelin më të ulët të pagave mesatare (27.132 Lekë, INSTAT). Kjo nuk lë vend për nivele të larta të hendekut gjinor të pagave. Gjithashtu duhet thënë se rreth 45 % e gjithë grave të punësuar punojnë në këtë sektor me nivel të ulët page. Zhvillimet teknologjike në këtë sektor si dhe arsimimi i grave do të çlirojnë një pjesë të madhe të kësaj force punëtore dhe do i orientonte ato drejt sektorëve të tjerë me nivele më të larta page. Profesionet me nivelet më të larta të hendekut gjinor të pagave janë ato të drejtuesve, profesionistëve dhe teknikëve si dhe zejtarët dhe punonjësit e montimit.

Në vlerën e lartë të HGJP në grup – profesionin e drejtuesve, profesionistëve dhe teknikëve ndikojnë si pjesëmarrja e lartë e grave ashtu edhe niveli i lartë i pagës mesatare (63.552 Lekë, INSTAT).

Grup – profesioni i zejtarëve dhe punonjësve të montimit megjithëse ka përqindje të ulët punonjësesh gra dhe nivel të ulët të pagave mesatare, paraqet hendekun më të lartë të pagave, rreth 24,9 %. Arsyeja për këtë mund të jetë se gratë që punësohen në këto profesione nuk kanë nivelet e duhura të arsimit dhe kualifikimit dhe si pasojë punësohen përgjithësisht në pozicione me nivel të ulët page. Situata është e ngjashme me atë të aktivitetit ekonomik të prodhimit dhe përmirësimit i saj mund të vijë në të njëjtën mënyrë, duke nxitur arsimin dhe kualifikimin profesional të grave.

The increase of participation of women in vocational education would increase their chances for a career in this sector and their mean wage within the sector.

A clearer picture of the gender pay gap can be seen by looking at it by group of occupation at the same time as the gender composition of their labor force. It is clearly seen that the gender pay gap is higher than the country's average in all the group - occupations except for armed forces and for skilled agriculture and trades workers. Negative GPG for the armed forces is justified by the fact of low female participation compared to males. This means that women in this group - occupation generally have high levels of education and qualification.

The group - occupation of skilled agriculture and trades workers has a lower GPG than the national average because of the lowest average wage level (27,132 Lek, INSTAT). This leaves no room for high levels of gender pay gap. It should also be said that around 45% of all women employed work in this low-wage sector. Technological developments in this sector as well as women's education would liberate a large part of this workforce and direct them to other sectors with higher wage levels. The professions with the highest levels of the gender pay gap are those of managers, professionals and technicians as well as plant and machine operator and assembler workers.

The high GPG value in the group - occupation of managers, professionals and technicians is influenced by high female participation and high level of average salary (63,552 Lek, INSTAT).

The group of plant and machine operator and assembler work profession, although it has a low percentage of female employees and a low average salary level, represents the highest wage gap, around 24.9%. The reason for this may be that women employed in these professions do not have the appropriate levels of education and qualification and are consequently generally employed in low-wage positions. The situation is similar to that of the economic activity of production and its improvement can come in the same way, promoting the education and professional qualification of women.

Kemi thënë që hendeku gjinor i pagave në Shqipëri është 6,3 %. Kjo vlerë është më e vogël se për disa vende të zhvilluara Europiane, por nuk do të thotë se në Shqipëri ka me pak diskriminim ndaj grave. Për shembull, në vitin 2015, hendeku gjinor i pagave në Gjermani ishte rreth 20 %, në Francë ishte 15,8 % dhe në Danimarkë ishte 15,1 % (Eurostat).

Megjithatë, pjesëmarrja e grave në forcat e punës dhe niveli i pagave në këto vende është shumë më i lartë se në Shqipëri. Siç e kemi përmendur edhe më lart, të dy këto faktorë ndikojnë në rritjen e hendekut gjinor të pagave. Prandaj duhet thënë që në Shqipëri duhet të fillohet me luftimin e diskriminimit gjinor që shkurajon gratë për të marrë pjesë në tregun e punës dhe gjithashtu me marrjen e masave për ndalimin e diskriminimit gjinor në tregun e punës me anë të pagës.

We have stated that gender pay gap in Albania is 6.3%. This figure is lower compared to some other developed countries in Europe, but this does not mean that Albania has lower discrimination for women. For example, in 2015, GPG in Germany was 20%, in France was 15.8% and in Denmark was 15.1% (Eurostat).

But the level of women participation in the labor force and the level of wages for these countries are much more higher than in Albania. As we have stated before this two factors influence the increase of the pay gap. We recommend that Albania must first fight the gender discrimination that discourages women to participate in labor market and in taking measure in order to stop gender discrimination in the labor market through the wage.

Referenca - Reference

AAUW, 2016

"The simple truth about the gender pay gap"

Eurostat 2017

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_pay_gap_statistics

A. Hegewisch dhe H. Hartman, 2014

"Occupational segregation and the Gender Wage Gap: A job half done"

C. Goldin, 2014

"A grand gender convergence: Its last chapter"

A. Levanon, P. England dhe P.Allison, 2009

"Occupational feminization and pay: Assessing casual dynamics using 1950 – 200 U.S. Census data"

D. Blau dhe M. Kahn, 2016

"The gender wage gap: Extents, trends and explanations"

CIP Katalogimi në botim BK Tiranë

Instituti i Statistikave

Burrat dhe gratë në Shqipëri 2017 = Women
and men in Albania 2017 / Instituti i Statistikave

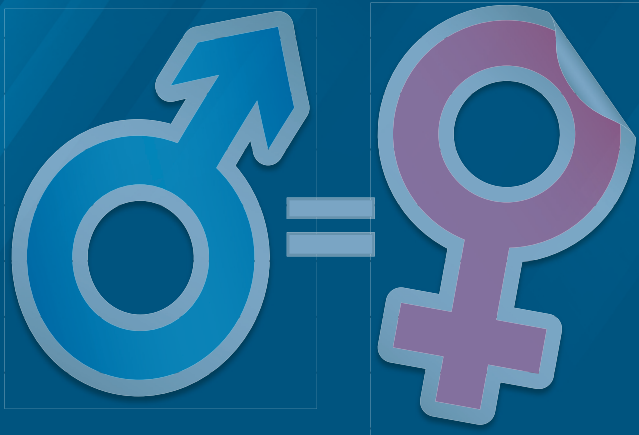
Tiranë: INSTAT, 2017

... f. ; ... cm.

ISBN 978-9928-188-53-3

1. Gra 2. Burra 3. Përkatësia gjinore 4. Statistika

311.312(496.5) "2017"

BURRAT DHE GRATË NË SHQIPËRI WOMEN AND MEN IN ALBANIA

2017

Publikimi "Burrat dhe Gratë në Shqipëri" ka si qëllim të paraqesë të dhëna dhe fakte në fusha të ndryshme sociale dhe ekonomike në vend sipas gjinisë. Këto statistika mund të përdoren për analiza gjinore më të thelluara që do të nevojiten për të integruar aspektin gjinor në të gjitha aktivitetet.

Publikimi i parë "Burrat dhe Gratë në Shqipëri" është botuar në vitin 1998. Tashmë ai është pjesë përbërëse e botimeve vjetore të INSTAT, i cili përditësohet çdo vit, me qëllimin që të përfshijë një gamë akoma më të gjerë treguesish, duke përdorur burime administrative dhe të dhëna nga anketa të ndryshme.

The Publication "Women and Men in Albania" has the overall goal to help giving facts and data by sex in different social and economic fields in the country. These statistics can be used for deeper gender analyses that are needed to integrate a gender perspective in all activities.

The first publication of "Women and Men in Albania" is published in 1998. Now it is part of INSTAT publications which will be updated every year, with the aim to include a wider range of indicators from different administrative and survey sources.

© Copyright INSTAT, 2017

